Sofia Dobra

111 teste de limbă română

pentru examenul de capacitate

CĂRȚILE ELEVULUI

HUMANITAS EDUCATIONAL

SOFIA DOBRA

111 TESTE de LIMBĂ ROMÂNĂ

pentru examenul de capacitate

HUMANITAS EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
DOBRA, SOFIA
111 teste de limbă română pentru examenul de capacitate /
Sofia Dobra. – București: Humanitas, 1999
p. 160; 24 cm. – (Cărțile elevului)
ISBN 973-50-0029-6

811.135.1(075.33)(079.1)

Referent științific prof. univ. dr. GRIGORE BRÂNCUȘ
Redactor MARINA MEZEI
Machetă FLORIN SĂPUNĂRESCU
Paginare CORNELIA CIOBANU
Coperta DINU DUMBRĂVICIAN
RADU ZAHARESCU
[iorik] design

© HUMANITAS, București, 1999

ISBN 973-50-0029-6

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt înainte

Lucrarea se adresează candidaților la examenul de capacitate, propunându-le teste care cuprind probleme de literatură, de teorie literară și de limbă română, conform programei elaborate de Ministerul Educației Naționale.

În conceperea testelor s-a acordat un punctaj egal, 4,25 puncte, pentru cunoștințele de literatură *și de* teorie literară *și pentru cunoștințele de* limbă română, *ceea ce înseamnă în total 8,50 puncte. S-a notat cu 0,50 puncte* aspectul general *al lucrării, care vizează așezarea în pagină, scrisul îngrijit și citeț. La acestea se adaugă* un punct *oferit* din oficiu, *ceea ce dă un total de 10 puncte pentru fiecare test. Pentru a evita o supraîncărcare a paginii, în partea de jos, pe fond gri, este trecut punctajul însumat (1 punct + 0,50 puncte + 1 punct), care reprezintă: 1 punct – calitatea exprimării; 0,50 puncte – aspectul general; 1 punct – oferit pentru participare. Elevul își poate trece în caseta cu totalul nota obținută la testul respectiv.*

La subiectele de literatură, și de teorie literară, 1 punct se acordă pentru calitatea exprimării, *care are în vedere corectitudinea și fluența textului, precizia termenilor folosiți, respectarea normelor ortografice în vigoare.*

Lucrarea (ediția I, 1998) a fost actualizată și completată conform programei de capacitate, fiind utilă pentru examenele pe care le vor susține absolvenții de gimnaziu.

Prima parte a lucrării cuprinde conținuturile programei școlare *pentru examenul de capacitate, iar partea a II-a prezintă* subiectele concursului de admitere în liceu, *sesiunea iulie din anii 1990–1999, cu* rezolvări *ale problemelor de limbă română. În ultima parte a lucrării se găsesc 111 teste care pot fi utilizate acasă și în clasă, mai ales în semestrul al II-lea, când se fac aplicații ale cunoștințelor de limba română dobândite de elevi în ciclul gimnazial.*

Autoarea

CONȚINUTURILE
PROGRAMEI ȘCOLARE
pentru
EXAMENUL DE CAPACITATE

1. LIMBA ROMÂNĂ

a. Fonetica. Silaba. Diftongul. Triftongul. Hiatul. Despărțirea cuvintelor în silabe. Accentul.

b. Cunoștințe generale despre vocabular

Vocabularul limbii române. Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale; familia lexicală. Mijloacele externe: împrumuturile lexicale din alte limbi; exemplificări. Neologismul; arhaismul; regionalismul.

Cuvântul și contextul; sensul propriu și sensul figurat; cuvintele polisemantice; sinonimele; omonimele; antonimele; paronimele; pleonasmul; exemplificări.

c. Morfosintaxa

Morfologia. Părțile de vorbire flexibile; categoriile gramaticale. Părțile de vorbire neflexibile. Locuțiunile.

Sintaxa. Sintaxa propoziției. Părțile de propoziție. Raporturile de coordonare și de subordonare în propoziție. Topica și punctuația în propoziție.

d. Sintaxa frazei.

Raporturile de coordonare în frază. Propozițiile coordonate.

Raporturile de subordonare în frază. Propoziția principală; propoziția regentă; propoziția subordonată. Construcții de fraze care să ilustreze această relație.

Termenul regent. Elementele de relație: conjuncții și locuțiuni conjuncționale coordonatoare și subordonatoare; adverbe relative; pronume și adjective pronominale relative. Exemplificări.

Propozițiile subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială de loc, circumstanțială de timp, circumstanțială de mod, circumstanțială de cauză, circumstanțială de scop, circumstanțială condițională, circumstanțială concesivă, circumstanțială consecutivă. Topica și punctuația în propoziție și în frază.

Scanned with OKEN Scanner

2. LECTURI LITERARE CU NOȚIUNI DE TEORIE LITERARĂ

Opera literară. Creațiile literare epice și lirice. Literatura populară. Literatura cultă.

Speciile literare: basmul, schița, nuvela, romanul, balada cultă, poemul, pastelul.

Modurile de expunere: narațiunea, descrierea, dialogul (elemente definitorii).

Subiectul operei literare. Momentele subiectului.

Personajul literar. Modalitățile de portretizare.

Procedeele de expresivitate artistică: repetiția, enumerația, inversiunea, comparația, antiteza, epitetul, metafora, personificarea, hiperbola.

Elementele de prozodie: strofa, versul, rima, măsura, ritmul (trohaic, iambic).

Opere literare:

- *Greuceanu*;
- *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu;
- *Vizită...* de Ion Luca Caragiale;
- *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi;
- *Iarna* de Vasile Alecsandri;
- *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu;
- *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri;
- *Pașa Hassan* de George Coșbuc;
- *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu;
- *Vara* de George Coșbuc;
- *La Vulturi!* de Gala Galaction;
- *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă (partea a IV-a, fragmentul din manualul de clasa a VIII-a);
- *Neamul Șoimărești lor* de Mihail Sadoveanu (fragmentele din manual).

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTELE
CONCURSULUI DE ADMITERE ÎN LICEU

Sesiunea
IULIE '90–'99

REZOLVĂRILE SUBIECTELOR DE LIMBĂ ROMÂNĂ

Scanned with OKEN Scanner

3 puncte

1. Despărțirea lui Nică de satul natal, evocată în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă (fragmentul din manualul de lecturi literare pentru clasa a VIII-a).

1,50 puncte

2. Legătura dintre om și natură, așa cum reiese din strofa a doua a poeziei *Vara* de George Coșbuc:

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ —
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
În lan erau feciori și fete,
Și ei cântau o doină-n cor.
Juca viața-n ochii lor
Și vântul le juca prin plete.
Miei albi fugeau către izvor
Și grauri suri zburau în cete.

3. Se dă textul:

*Când mă deșteptai a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, **băgai de samă** că soarele fusese cu mult mai harnic decât mine, căci se părea că se înălțase **pe ceruri**, în vârful degetelor și, de peste întărituri, se uita furiș la mine tocmai **în fundul peșterii**.*

Calistrat Hogaș, *Singur*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și precizați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și indicați felul lor;

0,30 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte **d.** contrageți prima subordonată în partea de propoziție corespunzătoare;

0,60 puncte **e.** alcătuiți două fraze în care adverbul relativ *când* să introducă o propoziție subordonată predicativă și, respectiv, o propoziție subordonată atributivă.

1,50 puncte Calitatea, corectitudinea și aspectul lucrării.

1 punct Din oficiu.

Scanned with OKEN Scanner

*Când (mă) **deșteptai** a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn,[1]/ **băgai de samă**[2]/ că soarele **fusese** cu mult **mai harnic** decât mine,[3]/ căci **se părea**[4]/ că (se) **înălțase** pe ceruri, în vârful degetelor[5]/ și, de peste întărituri, **se uita** furiș la mine tocmai în fundul peșterii.[6]/*

a. Predicatele sunt următoarele:

(*mă*)* *deșteptai* – predicat verbal
băgai de samă – predicat verbal
fusese (...)** *mai harnic* – predicat nominal
se părea – predicat verbal
(*se*) *înălțase* – predicat verbal
se uita – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Când (mă) **deșteptai** a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn* – propoziție circumstanțială de timp, subordonată față de locuțiunea verbală *băgai de samă* din propoziția regentă 2, introdusă prin adverbul relativ *când*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: ***băgai de samă*** – propoziție principală, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *că soarele **fusese** cu mult **mai harnic** decât mine* – propoziție completivă directă, subordonată față de locuțiunea verbală *băgai de samă* din propoziția regentă 2, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *căci **se părea*** – propoziție circumstanțială de cauză, subordonată adjectivului *mai harnic* din propoziția regentă 3, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *căci*, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 5: *că (se) **înălțase** pe ceruri, în vârful degetelor* – propoziție subiectivă, subordonată față de verbul reflexiv-impersonal *se părea* din propoziția regentă 4, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 6: *și, de peste întărituri, **se uita** furiș la mine tocmai în fundul peșterii* – propoziție subiectivă, subordonată față de verbul reflexiv-impersonal *se părea* din propoziția regentă 4 și coordonată cu propoziția 5 prin conjuncția simplă coordonatoare copulativă *și*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

---

* este un verb activ pronominal obiectiv și, pentru a arăta că pronumele reflexiv îndeplinește separat funcție sintactică, acesta a fost pus între paranteze.

** *cu mult* – complement circumstanțial de mod exprimat prin locuțiune adverbială de mod.

Scanned with OKEN Scanner

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor subliniate:

- *băgai de samă* – predicat verbal exprimat prin locuțiune verbală, formată din verb, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana I, numărul singular + prepoziția *de* + substantivul *samă*.
- *pe ceruri* – complement circumstanțial de loc exprimat prin substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul acuzativ, nearticulat, precedat de prepoziția simplă *pe*.
- *în fundul* – complement circumstanțial de loc exprimat prin substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul acuzativ, articulat cu articolul hotărât *-l*, precedat de prepoziția simplă *în**.
- *peșterii* – atribut substantival genitival exprimat prin substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul genitiv, articulat cu articolul hotărât *-i*.

d. Contragerea primei propoziții subordonate în partea de propoziție corespunzătoare:

- ***Deșteptându-mă** a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, băgai de samă... deșteptându-(mă)* – complement circumstanțial de timp exprimat prin verb la gerunziu.
- ***La deșteptare** a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, băgai de samă... la deșteptare* – complement circumstanțial de timp exprimat prin substantiv în cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă *la*.

e. Alcătuirea unor fraze care să conțină subordonate introduse prin adverbul relativ *când*:

- *Problema **este**[1]/ [când] **vom pleca** la munte.[2]/*
  2 – propoziție subordonată predicativă.
- *Întrebarea[1]/ [când] **plecăm**[2]/ **a fost pusă** ieri.[1]/*
  2 – propoziție subordonată atributivă.

---

* Posibilitatea introducerii unui determinant atributiv (*în fundul **întunecos** al peșterii*) constituie un argument în favoarea analizei propuse și a neadmiterii interpretării grupării *în fundul* ca o locuțiune prepozițională, cum se întâlnește în practica școlară. Trebuie precizat că nici în *Dicționarul explicativ al limbii române* și nici în *Gramatica Academiei* nu este înregistrată această locuțiune prepozițională.

Scanned with OKEN Scanner

I. Se dau textele:

1. *Cu îndrăzneală apucă mâna lui Tudor, îl trase spre el și-l privi în ochi.*

— Nu ești tu, ***zise el scurt****, dintre ai lui Ionașcu, care au pribegit peste Nistru?*

— Sunt Tudor, ***feciorul lui Ionașcu****, răspunse mișcat Șoimaru, dintre toți pribegii, eu singur mă întorc înapoi...*

— Atuncea eu îți sunt moș drept, frate cu tatăl tău..., strigă bătrânul. Uită-te la mine și mă cunoaște!

— Te cunosc, moșule Mihu! îngână Șoimaru.

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*

CERINȚE:

1 punct — **a.** transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă;

0,30 puncte — **b.** indicați felul construcțiilor subliniate și motivați punctuația.

2. *De la holdele din Bărăgan,*
Cu spicul atârnând sus
În vârful înaltelor lănci
Pierdute cândva de oastea lui Darius,
Am știut că tot ce ne calcă pământul
Devine pașnică recoltă.

Marin Sorescu, *Astfel*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul acestora;

0,90 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora;

0,15 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvântul *atârnând* și transformați această parte de propoziție în subordonata corespunzătoare;

0,50 puncte — **d.** alcătuiți cinci fraze în care să fie următoarele propoziții subordonate introduse prin conjuncția *că*: subiectivă, atributivă, indirectă, cauzală și consecutivă;

0,30 puncte — **e.** ilustrați prin exemple alte trei sensuri diferite ale verbului *a călca*; precizați aceste sensuri.

Scanned with OKEN Scanner

1,50 puncte

II.1. Capitolul *Crucea răzășilor* (fragmentul inclus în manual) din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu prezintă întâlnirea lui Tudor Șoimaru cu satul natal. Povestiți întâmplările din acest capitol.

2,25 puncte

2. Nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction se încheie cu următoarele cuvinte rostite de Moș Dănilă: *Pune un hotar, Stăpâne, nenorocirii noastre! Ajungă atâta risipă, atâta jaf la vulturi...* Motivați această rugă și arătați semnificația ei.

1,50 puncte

Calitatea, corectitudinea, originalitatea și aspectul lucrării.

1 punct

Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI **I.1.**

a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă:

Cu îndrăzneală apucă mâna lui Tudor, îl trase spre el și-l privi în ochi. El întrebă scurt dacă nu este dintre ai lui Ionașcu, care au pribegit peste Nistru. Șoimaru răspunse mișcat că el este Tudor, feciorul lui Ionașcu, și că, dintre toți pribegii, el singur se întoarce înapoi. Bătrânul îi spuse strigând că atunci el îi este moș drept, frate cu tatăl său. Îi porunci să se uite la el și să-l cunoască. Șoimaru îi răspunse îngânat moșului Mihu că îl cunoaște.

b. Felul construcțiilor subliniate și motivarea punctuației:

- *zise el scurt* – propoziție principală incidentă*, care se desparte prin virgule de restul frazei.
- *feciorul lui Ionașcu* – apoziție dezvoltată, despărțită prin virgule de restul propoziției.

REZOLVAREA SUBIECTULUI **I.2.**

De la holdele din Bărăgan,
Cu spicul atârnând sus
În vârful înaltelor lănci
Pierdute cândva de oastea lui Darius,
Am știut[1]*/* [*că*] *tot*[2]*/* [*ce*] *ne* ***calcă*** *pământul*[3]*/*
Devine *pașnică* ***recoltă***.[2]*/*

---

* Construcțiile incidente reprezintă o comunicare separată față de comunicarea de bază. „Incidentele pot fi cuvinte unice sau îmbinări de cuvinte și constituie de obicei propoziții – principale sau secundare –, mai rar grupuri de propoziții (fraze întregi sau numai fragmente reprezentate de o regentă și o subordonată)" (vezi Mioara Avram, *Gramatica pentru toți*, Humanitas, București, 1997, p. 406). Deci practica școlară de neprecizare a felului propoziției incidente nu se justifică.

Scanned with OKEN Scanner

a. Predicatele sunt următoarele:

am știut – predicat verbal
calcă – predicat verbal
devine recoltă – predicat nominal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *De la holdele din Bărăgan,/ Cu spicul atârnând sus/ În vârful înaltelor lănci/ Pierdute cândva de oastea lui Darius,/* ***Am știut*** – propoziție principală dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: *că tot/* ***Devine*** *pașnică* ***recoltă*** – propoziție completivă directă, subordonată față de verbul *am știut* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *ce ne* ***calcă*** *pământul* – propoziție atributivă, subordonată față de pronumele nehotărât *tot* din propoziția regentă 2, introdusă prin pronumele relativ *ce*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvântului *atârnând* și transformarea acestei părți de propoziție în subordonata corespunzătoare:

- *atârnând* – atribut verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea I, diateza activă, modul gerunziu.

  De la holdele din Bărăgan, cu spicul[1]*/* care ***atârnă*** *sus în vârful înaltelor lănci pierdute cândva de oastea lui Darius,*[2]*/* ***am știut***[1]*/* că *tot*[3]*/* ce *ne* ***calcă*** *pământul*[4]*/* ***devine*** *pașnică* ***recoltă***.[3]*/*
- Propoziția 2 este atributivă și corespunde atributului verbal din textul dat.

d. Alcătuirea de fraze care să conțină subordonate introduse prin conjuncția *că*:

- ***E bine***[1]*/* că ***înveți*** *cu sârguință.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată subiectivă.
- *Impresia*[1]*/* că ***nu poate*** *reuși la acest examen*[2]*/ mi-****a fost confirmată*** *de eșecul lui.*[1]*/*
  2 – propoziție subordonată atributivă.
- ***M-am temut***[1]*/* c*-****o să plouă***.[2]*/*
  2 – propoziție subordonată completivă indirectă.
- *Ion* ***a luat*** *notă mare,*[1]*/* că ***a învățat*** *bine.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată circumstanțială de cauză.
- ***A alergat*** *așa de repede,*[1]*/* că *i-****a întrecut*** *pe toți.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată circumstanțială consecutivă.

e. Verbul *a călca* are în text un sens figurat: „a încălca pustiind și prădând un teritoriu".

Acest verb are mai multe sensuri:
1. „a pune piciorul pe ceva", „a păși": ***Am călcat*** *iarăși pământul natal.*
2. „a trece peste ceva": ***Am călcat*** *peste balta din mijlocul drumului.*

Scanned with OKEN Scanner

3. „a intra", „a veni undeva", „a se abate": *Ieri, ne-au* ***călcat*** *în casă niște prieteni din provincie.*
4. „a cutreiera, a străbate un drum, o regiune": *Astă-vară, am* ***călcat*** *întregul ținut cu pasul.*
5. (familiar) „a veni fără veste undeva, la cineva": *Aseară ne-au* ***călcat*** *hoții.*
6. „a bătători pământul, iarba, semănăturile printr-o călcare repetată cu picioarele": *Nică* ***a călcat*** *cânepa.*
7. „a tescui strugurii cu picioarele": *Copilul* ***a călcat*** *strugurii.*
8. „a înfrânge o pornire sau un sentiment": *Mi-am* ***călcat*** *mândria și am venit să ne împăcăm.*
9. „a nu respecta o hotărâre, o lege, o obligație": *El* ***a călcat*** *înțelegerea făcută.*
10. „a netezi îmbrăcămintea sau rufăria cu fierul de călcat": *Mama* ***a călcat*** *rufele spălate ieri.*

Scanned with OKEN Scanner

I. Se dau textele:

1. *Și, după mintea ce-o aveam, ne-am fi întors înapoi chiar atunci, de nu eram dați în sama lui moș Luca, de care ne rușinam ca și de părinții noștri.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

0,80 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora;

0,50 puncte **c.** construiți două fraze în care pronumele relativ *ce* să introducă alte două propoziții subordonate diferite; arătați felul lor;

0,50 puncte **d.** alcătuiți două fraze cu câte o propoziție subordonată care să aibă ca element regent același verb – *a se întoarce* (diferite față de cea din text).

2. — ***Ați auzit**, oameni buni, grăi deodată cu glas gros boierul, că domnia Tomșei s-a petrecut din lumea **asta** și-a venit în scaunul țării Alexandru-Vodă, **pe care** și noi l-am ajutat și l-am apărat...*

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimărești*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** justificați, pe baza cunoștințelor de gramatică, folosirea virgulei în textul dat;

0,60 puncte **b.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **c.** alcătuiți o propoziție în care cuvântul *asta* să-și schimbe valoarea gramaticală față de cea din text;

0,20 puncte **d.** construiți două propoziții în care verbul *a se petrece* poate avea și alte înțelesuri decât cel din text.

1,50 puncte **II.1.** Lui Dan, din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri, Ghirai, hanul tătarilor, îi cere să se lepede de legea strămoșească, în schimbul unor daruri și al libertății. Care este atitudinea lui Dan în aceste împrejurări?

2,50 puncte **2.** Povestiți întâmplările din capitolul *Morții poruncesc celor vii* al romanului *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu (fragmentul din manual).

Scanned with OKEN Scanner

1,50 puncte	Calitatea, corectitudinea, originalitatea și aspectul lucrării.
1 punct	Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI I.1.

Și, după mintea[1]*/* ce *-o* ***aveam****,*[2]*/ (ne)-****am fi întors*** *înapoi chiar atunci,*[1]*/* de ***nu eram dați*** *în sama lui moș Luca,*[3]*/* de care ***ne rușinam*** *ca și de părinții noștri.*[4]*/*

a. Predicatele sunt următoarele:

aveam – predicat verbal
(ne)-am fi întors – predicat verbal
nu eram dați – predicat verbal*
ne rușinam – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Și după mintea (ne)-****am fi întors*** *înapoi chiar atunci* – propoziție principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă optativă neexclamativă.
- Propoziția 2: *ce-o* ***aveam*** – propoziție atributivă, subordonată față de substantivul *mintea* din propoziția regentă 1, introdusă prin pronumele relativ *ce*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *de* ***nu eram dați*** *în sama lui moș Luca* – propoziție circumstanțială condițională, subordonată față de verbul *(ne)-am fi întors* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *de*, dezvoltată, negativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *de care* ***ne rușinam*** *ca și de părinții noștri* – propoziție atributivă, subordonată față de substantivul propriu *Luca* din propoziția regentă 3, introdusă prin pronumele relativ *care*, precedat de prepoziția simplă *de*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Fraze care conțin propoziții subordonate introduse prin pronumele relativ *ce*:

- ***Se știe***[1]*/* ce ***ai citit*** *pentru azi.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată subiectivă.
- *Problema* ***este***[1]*/* ce ***o să facem*** *mâine la atelier.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată predicativă.
- ***Știu***[1]*/* ce ***ai făcut*** *în vacanță.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată completivă directă.

* Grupul *a fi dat în seama* este analizabil și nu are statut locuțional (ca în structuri construite cu dativul, precum *am fost dați în seamă* ***fratelui***), pentru că substantivul este articulat hotărât și are un determinant în genitiv, *lui moș*, acestea fiind argumente în favoarea păstrării autonomiei lui. Pentru lămuriri suplimentare în privința statutului locuțiunii verbale, vezi Gabriela Pană Dindelegan, *Teorie și analiză gramaticală*, Editura Coresi, București, 1994, pp. 82–88.

Scanned with OKEN Scanner

• ***Mă gândesc***[1]*/* ***ce*** ***o să-i cumpăr*** *mamei de ziua ei.*
2 – propoziție subordonată completivă indirectă.

• ***Plec***[1]*/* ***înspre ce*** ***văd*** *cu ochii.*[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de loc.

d. Fraze în care propoziții subordonate diferite au ca element regent verbul *a se întoarce*:

• *(S)-**au întors***[1]*/* ***de unde*** ***au plecat.***[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de loc.

• *(S)-**au întors*** *acasă*[1]*/* ***după ce*** ***au terminat*** *de făcut cumpărăturile.*[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de timp.

• *(Vă)* ***veți întoarce*** *la cabană,*[1]*/* ***după cum*** ***am stabilit*** *ieri.*[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de mod.

• *(Ne)-**am întors*** *din drum,*[1]*/* ***fiindcă*** ***am uitat*** *caietul de teme.*[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de cauză.

• *(Ne)-**au întors*** *din drum*[1]*/* ***ca să*** ***mergem*** *împreună la școală.*[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială de scop.

• *(Ne)-**am întors*** *acasă,*[1]*/* ***deși*** ***nu doream.***[2]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială concesivă.

• *(Ne)-**am întors*** *din drum atât de repede,*[1]*/* ***încât*** ***am reușit***[2]*/* ***să te mai găsim*** *la birou.*[3]*/*
2 – propoziție subordonată circumstanțială consecutivă.

REZOLVAREA SUBIECTULUI **I.2.**

a. Justificarea folosirii virgulei în textul dat:

• *— Ați auzit, oameni buni...* – virgula desparte un substantiv în vocativ, *oameni*, împreună cu determinantul său, adjectivul *buni*, de restul propoziției;

• *... buni, grăi deodată cu glas gros boierul, că...* – virgulele despart propoziția principală incidentă *grăi deodată cu glas gros boierul* de restul frazei;

• *...Alexandru-Vodă, pe care și noi...* – virgula desparte atributivele explicative *pe care și noi l-am ajutat și l-am apărat* de regenta lor.

b. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor subliniate:

• *ați auzit* – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect compus, persoana a II-a, numărul plural.

• *asta* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *lume* (feminin, singular, acuzativ), formă de limbă vorbită.

• *pe care* – complement direct exprimat prin pronume relativ, cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă *pe*.

Scanned with OKEN Scanner

c. Alcătuirea unei propoziții în care cuvântul *asta* are altă valoare gramaticală decât cea din text:

- *Asta am făcut ieri.*
- *asta* – pronume demonstrativ de apropiere, formă de limbă vorbită, cu funcție sintactică de complement direct.

d. Alcătuirea unor propoziții în care verbul *a se petrece* are alte înțelesuri decât cel din text:

- în text verbul *a se petrece* are sensul de „a se sfârși", „a se termina", „a dispărea";
- alte sensuri ale acestui verb:
  1. „a-și duce viața sau a-și ocupa timpul (într-un anumit fel, într-un anumit loc, o anumită perioadă)", „a trăi": ***Am petrecut** multe în viața noastră.*
  2. „a-și duce viața sau a-și ocupa timpul în chip plăcut (înveselindu-se, distrându-se, chefuind etc.)", „a se distra", „a se desfăta", „a chefui": *Vecinii mei **au petrecut** întreaga noapte.*
  3. „a avea o anumită desfășurare, o anumită evoluție", „a se produce într-un anumit fel", „a se întâmpla", „a se desfășura": *Faptele **s-au petrecut** cum am bănuit.*
  4. „a însoți, a conduce pe cineva la plecare o bucată de drum": *L-am **petrecut** pe vărul meu până la gară.*
  5. „a însoți, a conduce la groapă un mort": *L-am **petrecut** pe ultimul drum.*
  6. „a muri": *Bunicul **s-a petrecut** din lumea noastră.*
  7. „a se suprapune marginile unei îmbrăcăminți pentru a se încheia": *Partea stângă a rochiei **s-a petrecut** bine peste cea dreaptă.*

Scanned with OKEN Scanner

2 puncte **1.** Caracterizați personajul Mircea cel Bătrân din *Scrisoarea III* de Mihai Eminescu.

1,75 puncte **2.** Povestiți întâmplările cuprinse în capitolul *Crucea răzășilor* din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu; precizați momentele subiectului.

3. Se dă textul:

— Mă rog, domnule, dacă ești bun și nu te superi... cu cine am onoarea?
— Eu?... Eu sunt inspectorul cutare...
— Hm! Și domnu Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la domnul inspector. Nu, fără șagă!... Dar ***celălalt*** *domn?...*
— Celălalt e domnul ministru!
Asta e ***prea-prea****; și Domnu începu a râde cu hohot.*
— Ei, știi că ai haz! Nu, că asta-i chiar frumos!
— Cum, ***dumneata*** *crezi că glumesc?*

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** transformați vorbirea directă în vorbire indirectă;

0,45 puncte **b.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate.

4. Se dă fraza:

Nu știu cum se cheamă satul acesta, dar știu că pretutindeni pe unde m-ai dus, unde s-a vorbit românește, este pământul Patriei mele...

Barbu Delavrancea, *Patrie și patriotism*

CERINȚE:

0,90 puncte **a.** subliniați predicatele și precizați felul lor;

1,20 puncte **b.** delimitați propozițiile și indicați felul acestora;

0,30 puncte **c.** alcătuiți o frază în care adverbul relativ *cum* să introducă o propoziție subordonată circumstanțială de cauză;

0,20 puncte **d.** scrieți două sinonime pentru substantivul *pământ*;

0,20 puncte **e.** dați antonimele cuvintelor: *pretutindeni, a vorbi.*

Scanned with OKEN Scanner

1,50 puncte	Calitatea, corectitudinea, originalitatea și aspectul lucrării.
1 punct	Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 3

a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă:

Învățătorul îl roagă pe domnul străin, dacă este bun și nu se supără, să îi spună cu cine are onoarea. Acesta îi răspunde că este inspectorul cutare. Domnul Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la domnul inspector și îi cere să nu glumească. Îl întreabă apoi cine e celălalt domn. Inspectorul îi spune că celălalt e domnul ministru.
Aceasta i s-a părut prea-prea și domnul Trandafir a început a râde cu hohot, spunându-i inspectorului că are haz și că asta i se pare chiar frumos. Străinul l-a întrebat apoi dacă dumnealui crede că glumește.

b. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor subliniate:

celălalt – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de diferențiere care arată depărtarea, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *domn* (masculin, singular, nominativ).

prea-prea – nume predicativ exprimat prin adverb de mod care prin repetare dă sensul de *exagerat*.

dumneata – subiect exprimat prin pronume personal de politețe, persoana a II-a, numărul singular, cazul nominativ.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 4

Nu știu[1]*/* *cum* ***se cheamă*** *satul acesta,*[2]*/* *dar* ***știu***[3]*/* *că* *pretutindeni*[4]*/* *pe unde* ***m-ai dus,***[5]*/* *unde* ***s-a vorbit*** *românește,*[6]*/* ***este*** *pământul Patriei mele.*[4]*/*

a. Predicatele sunt următoarele:

nu știu – predicat verbal
cum se cheamă – predicat nominal*
știu – predicat verbal
ai dus – predicat verbal
s-a vorbit – predicat verbal
este – predicat verbal

* Calitatea de verb copulativ a lui *a se chema* e admisă în practica școlară curentă, întrucât nu se studiază elementul predicativ suplimentar, dar, dacă s-ar recunoaște existența acestei poziții sintactice, verbul în discuție, care, ca și altele (*a se arăta, a se considera, a se naște, a se socoti* etc.), are sens lexical autonom, ar îndeplini funcția sintactică de predicat verbal, fiind încadrat în clasa verbelor predicative și combinându-se cu un element predicativ suplimentar.

Scanned with OKEN Scanner

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Nu știu* – propoziție principală, simplă, negativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: ***cum se cheamă*** *satul acesta* – propoziție completivă directă, subordonată față de verbul *nu știu* din propoziția regentă 1, introdusă prin adverbul relativ *cum*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *dar* ***știu*** – propoziție principală, coordonată cu propoziția 1 prin conjuncția simplă coordonatoare adversativă *dar*, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *că pretutindeni* ***este*** *pământul Patriei mele* – propoziție completivă directă, subordonată față de verbul *știu* din propoziția regentă 3, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 5: *pe unde m-****ai dus*** – propoziție circumstanțială de loc, subordonată față de adverbul *pretutindeni* din propoziția regentă 4, introdusă prin adverbul relativ *unde*, precedat de prepoziția simplă *pe*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 6: *unde* ***s-a vorbit*** *românește* – propoziție circumstanțială de loc, subordonată față de adverbul *pretutindeni* din propoziția regentă 4 și coordonată cu propoziția 5 prin juxtapunere, introdusă prin adverbul relativ *unde*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Alcătuirea unei fraze în care adverbul relativ *cum* introduce o propoziție subordonată circumstanțială de cauză:
Cum ***nu am învățat,***[1]***/ am luat*** *notă mică.*[2]*/* (*cum* în această situație are valoare conjuncțională și nu îndeplinește funcție sintactică.)

d. Sinonime pentru substantivul *pământ*: teritoriu, ținut.

e. Antonimele cuvintelor: *pretutindeni* – nicăieri; *a vorbi* – a tăcea.

Scanned with OKEN Scanner

1,75 puncte **1.** Povestiți întâmplările din povestirea *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi și precizați momentele subiectului.

0,75 puncte **2.** Comentați versurile:

Priveam fără de țintă-n sus —
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departe-n zări albastre dus,
Un uriaș cu fruntea-n soare,
De pază țării noastre pus.
Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Și n-avea aripi să mai zboare!
Și tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.

George Coșbuc, *Vara*

3. Se dă textul:

Această știre era destul de veche și Dănilă o spunea Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat și mâhnit în inimă-i că veștile cele mari pe care le aștepta nu mai veneau deloc.

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

0,80 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;

0,45 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele: *această*, *spunea*, *le*;

0,25 puncte **d.** formați familia lexicală a cuvântului *veste* cu ajutorul prefixelor și al sufixelor;

0,30 puncte **e.** construiți două enunțuri în care cuvântul *inimă* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

0,30 puncte **f.** dați sinonimele cuvintelor: *uriaș*, *splendoare*, *imens*;

0,30 puncte **g.** contrageți ultima propoziție a frazei în partea de propoziție corespunzătoare; precizați felul părții de propoziție;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte	**h.** alcătuiți o frază în care conjuncția *că* să introducă o propoziție subordonată atributivă;
0,45 puncte	**i.** arătați valorile sintactice ale verbului *a fi* și construiți enunțuri pentru fiecare;
0,50 puncte	**j.** alcătuiți câte o propoziție cu un atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ și cu un complement exprimat prin pronume posesiv în dativ;
0,25 puncte	**k.** explicați titlul nuvelei *La Vulturi!* de Gala Galaction.
1 punct	Calitatea, corectitudinea, originalitatea și aspectul lucrării.
0,50 puncte	Aspectul general al lucrării (așezarea în pagină, aspectul estetic, scrisul îngrijit).
0,50 puncte	Corectitudinea și fluența exprimării; precizia termenilor folosiți.
1 punct	Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 3

*Această știre **era** destul de **veche**[1]/ [și] Dănilă o **spunea** Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat și mâhnit în inimă-i[2]/ [că] veștile cele mari[3]/ [pe care] le **aștepta**[4]/ **nu** mai **veneau** deloc.[3]/*

a. Predicatele sunt următoarele:

era veche – predicat nominal
spunea – predicat verbal
aștepta – predicat verbal
nu veneau – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Această știre **era** destul de **veche*** – propoziție principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: *și Dănilă o **spunea** Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat și mâhnit în inimă-i* – propoziție principală, coordonată cu propoziția 1 prin conjuncția simplă coordonatoare copulativă *și*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *că veștile cele mari **nu** mai **veneau** deloc* – propoziție completivă indirectă, subordonată față de adjectivele *supărat* și *mâhnit* din propoziția regentă 2, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, negativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

Scanned with OKEN Scanner

- Propoziția 4: *pe care le aștepta* – propoziție atributivă, subordonată față de substantivul *veștile* din propoziția regentă 3, introdusă prin pronumele relativ *care*, precedat de prepoziția simplă *pe*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor indicate:

- *această* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *știre* (feminin, singular, nominativ).
- *spunea* – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a III-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular.
- *le* – complement direct exprimat prin pronume personal, persoana a III-a, numărul plural, genul feminin, cazul acuzativ, formă neaccentuată.

d. Derivate din familia lexicală* a cuvântului *veste*:

- *a vesti*** – format prin derivare cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.
- *vestire**** – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) *-re* de la verbul *a vesti*, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.
- *vestitor* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-tor* de la verbul *a vesti*, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.
- *a prevesti* – format prin derivare cu prefixul *pre-* de la verbul *a vesti*, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.
- *prevestire* – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) *-re* de la verbul *a prevesti*, derivat, la rândul lui, cu prefixul *pre-* de la verbul *a vesti*, derivat cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.
- *prevestitor* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-tor* de la verbul *a prevesti*, derivat, la rândul lui, cu prefixul *pre-* de la verbul *a vesti*, derivat cu sufixul verbal *-i* de la substantivul *veste*.

e. Construirea unor enunțuri în care cuvântul *inimă* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat:

- sens propriu: *De emoție, **inima** îi bătea puternic.*
- sens figurat: *Prietenul meu are o **inimă** mare.*

---

* Atragem atenția că familia lexicală a unui cuvânt cuprinde nu numai cuvintele formate prin derivare, ci și pe cele formate prin compunere și prin schimbarea valorii gramaticale (vezi Theodor Hristea, *Sinteze de limba română*, Editura Albatros, 1984, p. 67).

** Soluția aparține *Dicționarului explicativ al limbii române*, după alți cercetători verbul fiind un împrumut vechi din slavă.

*** Având în vedere istoria acestui tip de derivat, al cărui caracter verbal se păstrează doar în formele inverse ale modului condițional-optativ, uneori se vorbește în această situație de schimbarea categoriei gramaticale.

Scanned with OKEN Scanner

f. Sinonimele cuvintelor:

uriaș – gigant, colos
splendoare – măreție, frumusețe, strălucire
imens – nesfârșit, infinit, nelimitat, nemărginit, nemăsurat, nețărmurit

g. Contragerea ultimei propoziții a frazei în partea de propoziție corespunzătoare:

• *veștile cele mari **așteptate** de el nu mai veneau deloc*
așteptate – atribut adjectival

h. Alcătuirea unei fraze în care conjuncția *că* introduce o propoziție subordonată atributivă:

• *Teama*[1]*/ [că] **nu vom reuși**[2]**/a dispărut.**[1]/*
2 – propoziție subordonată atributivă.

i. Valori sintactice ale verbului *a fi*:

• verb copulativ, când alcătuiește un predicat nominal împreună cu un nume predicativ: *Elevul **este harnic**.*

• verb predicativ, când are sensul de:
– „a exista", „a se afla", „a merge", „a călători" etc.: *Ion **este** acasă*; *Eu **am fost** cu mașina la munte.*
– „a se petrece", „a se întâmpla", „a dura" etc.: *Întâmplările astea **au fost** pe la 1400.*
– „a costa", „a valora" (limbaj colocvial) etc.: *Cât **e** kilul de cartofi?*

• verb auxiliar, când ajută la formarea:
– diatezei pasive: *Elevul **este ascultat** de către profesor.*
– modului condițional-optativ, timpul perfect: *Aș **fi mâncat** un măr.*
– modului conjunctiv, timpul perfect: *Trebuia **să fi învățat** bine pentru examenul acesta.*
– modului indicativ, timpul viitor anterior: *Când vei veni, eu **voi fi plecat** de mult.*
– modului infinitiv, timpul perfect: ***A fi învățat** era datoria noastră.**

j. Propoziții cu un atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ și cu un complement exprimat prin pronume posesiv în dativ:

• *O amintire **ca aceasta** este neprețuită.*
ca aceasta – atribut pronominal prepozițional exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ.

• *Le-am făcut **alor mei** un cadou.*
alor mei – complement indirect exprimat prin pronume posesiv în dativ.

* Numai aceste situații sunt învățate în gimnaziu.

Scanned with OKEN Scanner

2 puncte

1. Caracterizați personajul Tudor Șoimaru din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu (capitolele studiate).

1 punct

2. Comentați versurile:

Frați buni ai frunzelor din codru,
Copii ai mândrei bolți albastre,
Sfințiți cu roua suferinții
Țărâna plaiurilor noastre!
Din casa voastră, unde-n umbră
Plâng doinele și râde hora,
Va străluci odată vremii
Norocul nostru,-al tuturora.

Octavian Goga, *Plugarii*

0,25 puncte

3. Dați un exemplu de personificare din basmul *Greuceanu.*

1 punct

Calitatea exprimării scrise (corectitudinea și fluența exprimării, precizia termenilor folosiți, ortografia).

0,50 puncte

Aspectul general al lucrării (așezarea în pagină, aspectul estetic, scrisul citeț).

4. Se dă textul:

Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pământ și apă.

Mihai Eminescu, *Scrisoarea III*

CERINȚE:

0,60 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1 punct

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;

0,30 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele: *nu putea, noastră*;

0,25 puncte

d. formați familia lexicală a cuvântului *pământ* (cel puțin cinci derivate);

0,30 puncte

e. scrieți două sinonime pentru substantivul *pământ* și un sinonim neologic pentru verbul *a cere*;

0,50 puncte

f. despărțiți în silabe cuvintele: *exemplu, fiindcă, jertfă, inegal, punctuație*;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte **g.** precizați, prin rescriere, care este paronimul utilizat corect în exemplele următoare: *zăcământ* ***petrolier/petrolifer***, *greutăți* ***familiale/familiare***, *pericol* ***iminent/eminent***, *păcat* ***original/originar***;

0,20 puncte **h.** alcătuiți o frază în care să fie o propoziție subordonată predicativă introdusă prin conjuncția *să*;

0,40 puncte **i.** formulați două enunțuri în care cuvântul *de* să aibă alte valori morfologice decât cea din text; precizați aceste valori;

0,30 puncte **j.** alcătuiți o propoziție în care complementul direct să fie exprimat prin numeral cardinal și prin adjectiv cu valoare substantivală.

1 punct Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 4

Împărați[1]*/* *pe care* *lumea* ***nu putea***[2]*/* ***să*** *-i mai* ***încapă***[3]*/*
Au venit *și-n țara noastră*[1]*/* ***de*** *-****au cerut*** *pământ și apă.*[4]*/*

a. Predicatele sunt următoarele:

nu putea – predicat verbal
să încapă – predicat verbal
au venit – predicat verbal
au cerut – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Împărați*/***Au venit*** *și-n țara noastră* – propoziție principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: *pe care lumea* ***nu putea*** – propoziție atributivă, subordonată față de substantivul *împărați* din propoziția regentă 1, introdusă prin pronumele relativ *care*, precedat de prepoziția simplă *pe*, simplă*, negativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: ***să-i mai încapă*** – propoziție completivă directă, subordonată față de verbul *nu putea* din propoziția regentă 2, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *să*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *de-****au cerut*** *pământ și apă* – propoziție circumstanțială de scop, subordonată față de verbul *au venit* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *de*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

* Propoziția este simplă, pentru că pronumele relativ *pe care* are rol de complement direct în subordonata 3, unde este reluat prin pronumele personal cu formă neaccentuată *i*, fenomenul numindu-se împletirea regentei cu subordonata. În propoziția 2 are doar rol de instrument gramatical.

Scanned with OKEN Scanner

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor indicate:

- *nu putea* – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a II-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular, formă negativă.
- *noastră* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *țara* (feminin, singular, acuzativ, mai mulți posesori și un singur obiect posedat).

d. Derivate din familia lexicală a cuvântului *pământ*:

- *pământean* – format prin derivare cu sufixul de origine *-ean* de la substantivul *pământ*.
- *pământesc* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-esc* de la substantivul *pământ*.
- *pământiu* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-iu* de la substantivul *pământ*.
- *pământos* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-os* de la substantivul *pământ*.
- *pământel* – format prin derivare cu sufixul diminutival *-el* de la substantivul *pământ*.
- *împământeni* – format prin derivare parasintetică cu sufixul verbal *-i* și prefixul *în-* (*îm-*) de la substantivul *pământean*, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine *-ean* de la substantivul *pământ*.
- *împământenire* – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) *-re* de la verbul *a împământeni*, format, la rândul lui, prin derivare parasintetică cu sufixul verbal *-i* și prefixul *în-* (*îm-*) de la substantivul *pământean*, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine *-ean* de la substantivul *pământ*.
- *pământeancă* – format prin derivare cu sufixul moțional *-că* de la substantivul *pământean*, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine *-ean* de la substantivul *pământ*.
- *pământenesc* – format prin derivare cu sufixul adjectival *-esc* de la substantivul *pământean*, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine *-ean* de la substantivul *pământ*.

e. Sinonime ale substantivului *pământ* și sinonime neologice pentru verbul *a cere*:

pământ – teritoriu, ținut
a cere – a pretinde, a revendica, a solicita

f. Despărțirea în silabe a cuvintelor date:

exemplu – e-xem-plu; ***fiindcă*** – fi-ind-că; ***jertfă*** – jert-fă; ***inegal*** – in-e-gal; ***punctuație*** – punc-tu-a-ți-e.

g. Paronimul corect din exemplele date:

zăcământ ***petrolifer***; *greutăți* ***familiale***; *pericol* ***iminent***; *păcat* ***originar.***

h. Alcătuirea unei fraze în care să existe o propoziție subordonată predicativă introdusă prin conjuncția *să*:

- *Dorința mea* ***este***[1]/ [*să*] ***reușesc*** *la examen.*[2]/
  2 – propoziție subordonată predicativă.

Scanned with OKEN Scanner

i. Enunțuri în care cuvântul *de* are alte valori morfologice decât cea din text:

prepoziție: *Cartea **de** literatură se află pe masă.*
interjecție: ***De**, ce să-i faci!*
pronume relativ (în limbaj popular): *Omul **de**-l vezi e bunicul lui Andrei.*

j. Propoziții în care complementul direct este exprimat prin numeral cardinal și prin adjectiv cu valoare substantivală:

- *Profesorul i-a ascultat **pe cei doi**.*
  pe cei doi – complement direct exprimat prin numeral cardinal simplu cu valoare substantivală.
- *Profesorul l-a ascultat **pe leneșul** clasei.*
  pe leneșul – complement direct exprimat prin substantiv provenit din adjectiv prin schimbarea categoriei gramaticale.

Scanned with OKEN Scanner

2 puncte **1.** Caracterizați-l pe Dan, personajul principal din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

1 punct **2.** Explicați titlul romanului *Neamul Șoimărești*lor de Mihail Sadoveanu, referindu-vă la capitolele studiate.

0,25 puncte **3.** Dați un exemplu de metaforă din poezia *Plugarii* de Octavian Goga.

1 punct Calitatea exprimării scrise.

0,50 puncte Aspectul general al lucrării.

4. Se dă textul:

Și, fiindcă Pisicuța, din iarba înaltă în care stătea înmormântată până la gât, sforăia deznădăjduit, mă dusei s-o dezleg din pripon și s-o aduc între întărituri.

Calistrat Hogaș, *Singur*

CERINȚE:

0,75 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1 punct **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;

0,45 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele: *în care, înaltă, o*;

0,30 puncte **d.** indicați câte un sinonim pentru următoarele cuvinte: *a înmormânta, deznădăjduit, a dezlega*;

0,25 puncte **e.** formați familia lexicală a cuvântului *înalt* (cel puțin cinci derivate);

0,50 puncte **f.** despărțiți în silabe cuvintele: *înainte, deznădăjduit, conjuncție, răsplată, inacceptabil*;

0,50 puncte **g.** precizați, prin rescriere, care este paronimul utilizat corect în exemplele următoare: *transcriere* ***literară/literală***; *zonă* ***petrolieră/petroliferă***; *locuință* ***temporală/temporară***; ***original/originar*** *din Craiova*; *băi* ***termice/termale***;

0,20 puncte **h.** alcătuiți două fraze în care conjuncția *să*, pe rând, să introducă o propoziție subordonată atributivă și o propoziție subordonată circumstanțială concesivă;

Scanned with OKEN Scanner

Și,[1]/ *fiindcă Pisicuța, din iarba înaltă*[2]/ *în care* ***stătea înmormântată până la gât,***[3]/ ***sforăia*** *deznădăjduit,*[2]/ ***mă dusei***[1]/ *s-o* ***dezleg*** *din pripon*[4]/ *și s-o* ***aduc*** *între întărituri.*[5]/

a. Predicatele sunt următoarele:

stătea – predicat verbal
sforăia – predicat verbal
mă dusei – predicat verbal
s- dezleg – predicat verbal
s- aduc – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Și* ***mă dusei*** – propoziție principală, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: *fiindcă Pisicuța, din iarba înaltă* ***sforăia*** *deznădăjduit* – propoziție circumstanțială de cauză subordonată față de verbul *mă dusei* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *fiindcă*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *în care* ***stătea*** *înmormântată până la gât* – propoziție atributivă subordonată față de substantivul *iarba* din propoziția regentă 2, introdusă prin pronumele relativ *care*, precedat de prepoziția simplă *în*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *s-o* ***dezleg*** – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de verbul *mă dusei* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *s-*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 5: *și s-o* ***aduc*** *între întărituri* – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de verbul *mă dusei* din propoziția regentă 1 și coordonată cu propoziția 4 prin conjuncția simplă coordonatoare copulativă *și*, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *s-*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor indicate:

- *în care* – complement circumstanțial de loc exprimat prin pronume relativ, cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă *în*.
- *înaltă* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis, variabil, cu două terminații (patru forme flexionare), se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *iarba* (feminin, singular, acuzativ), grad pozitiv.
- *o* – complement direct exprimat prin pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul feminin, cazul acuzativ, formă neaccentuată.

d. Sinonime pentru următoarele cuvinte:

a înmormânta – a îngropa, a înhuma
deznădăjduit – desperat (disperat)
a dezlega – a desface, a desprinde, a deznoda

Scanned with OKEN Scanner

e. Derivate din familia lexicală a cuvântului *înalt*:

înălticel – format prin derivare cu sufixul diminutival *-icel* de la adjectivul *înalt*.
înălticea – format prin derivare cu sufixul diminutival *-icea* de la adjectivul *înalt*.
înălticică – format prin derivare cu sufixul diminutival *-icică* de la adjectivul *înalt*.
înălțișor – format prin derivare cu sufixul diminutival *-işor* de la adjectivul *înalt*.
înăltuț – format prin derivare cu sufixul diminutival *-uț* de la adjectivul *înalt*.
înălțime – format prin derivare cu sufixul *-ime* de la adjectivul *înalt**.

f. Despărțirea în silabe a cuvintelor date:

înainte – î-na-in-te; ***deznădăjduit*** – dez-nă-dăj-du-it; ***conjuncție*** – con-junc-ți-e; ***răsplată*** – răs-pla-tă; ***inacceptabil*** – in-ac-cep-ta-bil.

g. Precizarea paronimului utilizat corect în exemplele date:

transcriere ***literală***; *zonă* ***petroliferă***; *locuință* ***temporară***; ***originar*** *din Craiova*; *băi* ***termale***

h. Alcătuirea de fraze în care conjuncția *să*, pe rând, să introducă o propoziție subordonată atributivă și o propoziție subordonată circumstanțială concesivă:

- *Dorința*[1]*/* *să* ***intrăm*** *la liceu*[2]*/ este mare.*[1]*/*
  2 – propoziție subordonată atributivă.
- *Să*-*mi* ***fi explicat*** *o zi procesul chimic,*[1]*/ tot* ***nu înțelegeam*** *mecanismul de producere.*[2]*/*
  1 – propoziție subordonată circumstanțială concesivă.

i. Alcătuirea de enunțuri în care cuvântul *deasupra* are valori morfologice diferite:

- *Deasupra stă familia Vasilescu.*
  deasupra – adverb de loc.
- *Pasărea zboară deasupra casei.*
  deasupra – prepoziție specializată pentru cazul genitiv, provenită din adverb prin schimbarea valorii gramaticale.

* Verbul *a înălța* este moștenit din lat* *inaltiare*, deci nu este derivat de la adjectivul *înalt*. De la verb sunt derivate cuvintele: *înălțare*, *înălțător*, *înălțătură*.

Scanned with OKEN Scanner

2 puncte **1.** Povestiți întâmplările din opera literară *La Vulturi!* de Gala Galaction; precizați momentele subiectului acestei nuvele.

1 punct **2.** Comentați versurile:

Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpșanul prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

0,25 puncte **3.** Dați un exemplu de inversiune din poezia *Vara* de George Coșbuc.

1 punct Calitatea exprimării.

0,50 puncte Aspectul general al lucrării.

4. Se dă textul:

*— Vezi ce bine-i șade lui – **zice mam-mare** – cu costumul de marinel?*
— Mamițo, nu ți-am spus că nu se zice marinel?
— Dar cum?
— Marinal...
— Ei! ziceți voi cum știți, eu zic cum am apucat.

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

CERINȚE:

0,20 puncte **a.** transformați vorbirea directă în vorbire indirectă;

0,20 puncte **b.** indicați felul construcției subliniate și motivați punctuația.

5. Se dă textul:

— Spune-i și d-ta băietului, omule, ce se cuvine, ca să-și ieie nădejdea și să-și caute de drum.

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

0,60 puncte	**b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;
0,60 puncte	**c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele: *omule*, *ce*, *se cuvine*;
0,50 puncte	**d.** formați familia lexicală a cuvântului *om* (cel puțin cinci derivate);
0,30 puncte	**e.** scrieți câte un sinonim neologic pentru: *a spune*, *nădejde*, *drum*;
0,30 puncte	**f.** indicați valorile morfologice ale cuvântului *și* în textul de mai sus;
0,30 puncte	**g.** construiți trei enunțuri în care pronumele personal de politețe *dumneata* să fie, pe rând, nume predicativ, atribut pronominal genitival, complement direct;
0,25 puncte	**h.** alcătuiți o frază în care pronumele relativ *ce* să introducă o propoziție subordonată completivă indirectă;
0,40 puncte	**i.** despărțiți în silabe cuvintele: *greșeală*, *impetuos*, *dezaprobare*, *atlas*.
1 punct	Din oficiu.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 4

a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă:

Mam-mare o întreabă pe mamița dacă vede ce bine-i șade lui cu costumul de marinel. Fiica îi amintește mamei că i-a spus că nu se zice marinel. Bunica întreabă cum se spune. Mamița afirmă că se spune corect marinal. Mam-mare le transmite să zică ele cum știu, fiindcă ea zice cum a apucat.

b. Felul construcției subliniate și motivarea punctuației:

zice mam-mare – este propoziție principală incidentă și se desparte prin linii de pauză de restul frazei.

REZOLVAREA SUBIECTULUI 5

*—**Spune-i** și d-ta băietului, omule,*[1]*/**ce** **se cuvine**,*[2]*/ **ca să**-(și) **ieie** nădejdea*[3]*/**și** **să**-(și) **caute** de drum.*[4]*/*

a. Predicatele sunt următoarele:

spune – predicat verbal
se cuvine – predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

să (și) ieie – predicat verbal*
să (și) caute – predicat verbal**

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: — ***Spune-i și d-ta băietului, omule*** – propoziție principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă imperativă neexclamativă.
- Propoziția 2: ***ce se cuvine*** – propoziție completivă directă subordonată față de verbul *spune* din propoziția regentă 1, introdusă prin pronumele relativ *ce*, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *ca să-(și)* ***ieie*** *nădejdea* – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de verbul *spune* din propoziția regentă 1, introdusă prin conjuncția compusă subordonatoare *ca să*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 4: *și să-(și)* ***caute*** *de drum* – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de verbul *spune* din propoziția regentă 1 și coordonată cu propoziția 3 prin conjuncția simplă coordonatoare copulativă *și*, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *să*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Analiza sintactică și morfologică a cuvintelor indicate:

- *omule* – substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul vocativ, fără funcție sintactică.
- *ce* – subiect (al verbului reflexiv-impersonal *se cuvine*) exprimat prin pronume relativ, cazul nominativ.
- *se cuvine* – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza reflexivă cu pronume reflexiv în cazul acuzativ, modul indicativ, timpul prezent, impersonal.

d. Derivate din familia lexicală a cuvântului *om*:

omenesc – format prin derivare cu sufixul adjectival *-esc* de la pluralul substantivului *om*.

---

* Grupul *să-și ieie nădejdea* este analizabil și nu are statut locuțional, pentru că substantivul este articulat hotărât și permite apariția unui determinant atributiv (*să-și ia nădejdea* ***avută***; *să-și ia* ***mica*** *nădejde*).

** Grupul *să-și caute de drum* este analizabil și nu are statut locuțional. Ca și în grupul precedent, pronumele reflexiv *și* este un dativ posesiv, deoarece:

- poate fi reluat prin adjectiv pronominal posesiv sau pronume personal în genitiv (*să-și caute de drumul* ***său***, *să-și caute de drumul* ***lui***);
- substantivul determinat poate fi și complement indirect (*să-și caute* ***de drum***), nu numai complement direct (*să-și ia* ***nădejdea***);
- forma neaccentuată a pronumelui nu poate fi reluată printr-o altă formă nominală în dativ (*să-și caute de drum* ***cuiva***).

Pentru lămuriri suplimentare, vezi Gabriela Pană Dindelegan, *Teorie și analiză gramaticală*, Editura Coresi, 1994, pp. 129–131.

Scanned with OKEN Scanner

omenește – format prin derivare cu sufixul de modalitate *-ește* de la pluralul substantivului *om*.
omeni – format prin derivare cu sufixul verbal *-i* de la pluralul substantivului *om*.
omenie – format prin derivare cu sufixul pentru abstracte *-ie* de la pluralul substantivului *om*.
omenime – format prin derivare cu sufixul pentru colectivitate *-ime* de la pluralul substantivului *om*.
omenire – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical *-re* de la verbul *a omeni*, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal *-i* de la pluralul substantivului *om*.
omenos – format prin derivare cu sufixul adjectival *-os* de la pluralul substantivului *om*
omuleț – format prin derivare cu sufixul diminutival *-uleț* de la substantivul *om*.
omușor – format prin derivare cu sufixul diminutival *-ușor* de la substantivul *om*.
omoi – format prin derivare cu sufixul augmentativ *-oi* de la substantivul *om*.
neom – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la substantivul *om*.
neomenesc – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la adjectivul *omenesc*, derivat, la rândul lui, cu sufixul adjectival *-esc* de la pluralul substantivului *om*.
neomenește – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la adverbul *omenește*, derivat, la rândul lui, cu sufixul de modalitate *-ește* de la pluralul substantivului *om*.
neomenie – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la substantivul *omenie*, derivat, la rândul lui, cu sufixul pentru abstracte *-ie* de la pluralul substantivului *om*.
neomenit – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la adjectivul *omenit*, obținut prin schimbarea categoriei gramaticale de la participiul verbului *a omeni*, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal *-i* de la pluralul substantivului *om*.
neomenos – format prin derivare cu prefixul negativ *ne-* de la adjectivul *omenos*, derivat, la rândul lui, cu sufixul adjectival *-os* de la pluralul substantivului *om*.

e. Sinonime neologice pentru următoarele cuvinte:

a spune – a transmite, a afirma
nădejde – speranță
drum – rută, itinerar, parcurs, traseu

f. Valorile morfologice ale cuvântului *și* în textul dat:

*Spune-i **și** d-ta...* – adverb de mod de întărire, fără funcție sintactică.
*... ca să-**și** ieie nădejdea...*; *să-**și** caute de drum* – pronume reflexiv cu cazul dativ.
*... nădejdea **și** să...* – conjuncție simplă coordonatoare copulativă.

g. Enunțuri în care pronumele personal de politețe *dumneata* să fie nume predicativ, atribut pronominal genitival, complement direct:

• *Vinovatul în această situație ești **dumneata**.*
dumneata – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politețe în cazul nominativ.

• *Am aflat că florile galbene sunt **de la dumneata**.*
de la dumneata – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politețe în cazul acuzativ cu prepoziție.

Scanned with OKEN Scanner

- *Lupta lor este* ***contra dumitale****.*
  contra dumitale – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politețe în cazul genitiv cu prepoziție specializată.
- *Copiii sunt* ***asemenea dumitale****.*
  asemenea dumitale – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politețe în cazul dativ cu prepoziție specializată.
- *Agenda* ***dumitale*** *este pe birou.*
  dumitale – atribut pronominal genitival.
- *Te întreb* ***pe dumneata*** *ca să mă lămuresc.*
  pe dumneata – complement direct.

h. Alcătuirea unei fraze în care pronumele relativ *ce* introduce o completivă indirectă:

- ***Mă gândesc***[1]*/* *la ce* ***am*** *de făcut mâine.*[2]*/*
  2 – propoziție subordonată completivă indirectă.

i. Despărțirea în silabe a cuvintelor date:

- ***greșeală*** – gre-șea-lă; ***impetuos*** – im-pe-tu-os; ***dezaprobare*** – dez-a-pro-ba-re; ***atlas*** – a-tlas.

Scanned with OKEN Scanner

2 puncte

1. Demonstrați că personajul Mircea cel Bătrân, din poezia *Scrisoarea III* (fragmentul studiat în clasa a VI-a) de Mihai Eminescu, sintetizează calitățile esențiale ale poporului român de-a lungul istoriei sale.

1,50 puncte

2. Comentați dialogul dintre cioban și oița năzdrăvană din balada *Miorița*.

1,50 puncte

Se acordă pentru calitatea, corectitudinea, originalitatea și aspectul general al lucrării.

3. Se dă textul:

Când vuia în sobă tăciunile aprins sau când țiuia tăciunile despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl mustra acolo, în vatra focului și-l buchisa cu cleștele să se mai potolească dușmanul.

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,70 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

0,70 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;

0,60 puncte

c. alcătuiți enunțuri în care pronumele relativ *care* să aibă următoarele funcții sintactice: subiect, complement direct, complement indirect în dativ, complement circumstanțial de loc, complement de agent, atribut genitival;

0,40 puncte

d. alcătuiți enunțuri în care cuvântul *rău* să fie, pe rând, adjectiv și adverb cu funcția sintactică de nume predicativ;

1,20 puncte

e. alcătuiți fraze în care subordonata *că a venit vacanța* să ilustreze șase tipuri de subordonate; precizați-le;

0,40 puncte

f. transformați părțile de propoziție subliniate în propoziții subordonate și apoi analizați sintactic frazele obținute:

*E bine **de învățat.***
*A venit la mine **pentru a învăța.***
*Speranța lui era **de-a te găsi** acasă.*
*Mihai este mândru **de reușită.***

1 punct

Din oficiu.

Scanned with OKEN Scanner

Când ***vuia*** *în sobă tăciunile aprins* [1]/ *sau când* ***țiuia*** *tăciunile* [2]/ *despre care* ***se zice*** [3]/ *că te* ***vorbește*** *cineva* ***de rău,*** [4]/ *mama îl* ***mustra*** *acolo, în vatra focului* [5]/ *și* ***-l buchisa*** *cu cleștele* [6]/ *să (se) mai* ***potolească*** *dușmanul.*[7]/

a. Predicatele sunt următoarele:

vuia – predicat verbal
țiuia – predicat verbal
se zice – predicat verbal
vorbește de rău – predicat verbal
mustra – predicat verbal
buchisea – predicat verbal
să (se) potolească – predicat verbal

b. Delimitarea și felul propozițiilor:

- Propoziția 1: *Când* ***vuia*** *în sobă tăciunile aprins* – propoziție circumstanțială de timp, subordonată față de verbul *mustra* din propoziția regentă 5, introdusă prin adverbul relativ *când*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă, propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 2: *sau când* ***țiuia*** *tăciunile* – propoziție circumstanțială de timp, subordonată față de verbul *mustra* din propoziția regentă 5 și coordonată cu propoziția 1 prin conjuncția simplă coordonatoare disjunctivă *sau*, introdusă prin adverbul relativ *când*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 3: *despre care* ***se zice*** – propoziție atributivă subordonată față de substantivul *tăciunile* din propoziția regentă 2, introdusă prin pronumele relativ *care* precedat de prepoziția compusă *despre*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexcalmativă.
- Propoziția 4: *că te* ***vorbește*** *cineva* ***de rău*** – propoziție subiectivă, subordonată față de verbul reflexiv impersonal *se zice* din propoziția regentă 3, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *că*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 5: *mama îl* ***mustra*** *acolo, în vatra focului* – propoziție principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 6: *și-l* ***buchisa*** *cu cleștele* – propoziție principală, coordonată cu propoziția 5 prin conjuncția simplă coordonatoare copulativă *și*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.
- Propoziția 7: ***să*** *(se) mai* ***potolească*** *dușmanul* – propoziție circumstanțială de scop, subordonată verbului *buchisa* din propoziția regentă 6, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *să*, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă.

c. Alcătuirea de enunțuri în care pronumele relativ *care* să aibă funcția sintactică de subiect, complement direct, complement indirect în dativ, complement circumstanțial de loc, complement de agent, atribut genitival:

- *Tata mi-a* ***cumpărat*** *un calculator* [1]/ *care* ***mă încântă.***[2]/
  care – pronume relativ cu funcția sintactică de subiect

Scanned with OKEN Scanner

- *Romanul* [1]/ *pe care* *l-am citit* [2]/ ***este scris*** *de Mihail Sadoveanu.*[1]/
  pe care – pronume relativ cu funcția sintactică de complement direct
- *Băiatul* [1]/ *căruia* *i-am împrumutat cartea pentru câteva zile* [2]/ ***este colegul*** *meu de bancă.*[1]/
  căruia – pronume relativ în cazul dativ cu funcția sintactică de complement indirect
- *Blocul*[1]/ *în care* ***locuiesc*** [2]/ ***este foarte curat.*** [1]/
  în care – pronume relativ cu funcția sintactică de complement circumstanțial de loc
- *Profesorul* [1]/ *de către care* ***este lăudat*** *prietenul meu* [2]/***este sever.***[1]/
  de către care – pronume relativ cu funcția sintactică de complement de agent
- *Localitățile* [1]/ *a căror* *așezare* ***este pitorească*** [2]/ ***sunt căutate*** *de turiști.*[1]/
  a căror – pronume relativ cu funcția sintactică de atribut pronominal genitival

d. Alcătuirea de enunțuri în care cuvântul *rău* să fie, pe rând, adjectiv și adverb cu funcția sintactică de nume predicativ:

- *Copilul vecinilor este* ***rău.***
  rău – nume predicativ exprimat prin adjectiv în predicatul nominal *este rău*
- *Este* ***rău*** *să nu-i asculți pe părinți*
  rău – nume predicativ exprimat prin adverb în predicatul nominal *este rău**

e. Alcătuirea de fraze în care subordonata *că a venit vacanța* să ilustreze șase tipuri de subordonate:

- ***E bine*** [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța.*[2]/
  2 – propoziție subordonată subiectivă
- *Bucuria noastră* ***este*** [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța* [2]/ *pe care* ***am așteptat****-o atât de mult.*[3]/
  2 – propoziție subordonată predicativă
- *Satisfacția* [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța* [2]/ ***am trăit****-o din plin.*[1]/
  2 – propoziție subordonată atributivă
- *De la vărul meu,* [1]/ *care* ***a vizitat****-o,* [2]/ *bunica noastră* ***a aflat*** [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța.*[3]/
  2 – propoziție subordonată completivă directă
- ***Îmi pare bine*** [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța.*[2]/
  2 – propoziție subordonată completivă indirectă
- *De aceea* ***am putut*** *pleca la munte,* [1]/ *că* ***a venit*** *vacanța.*[2]/
  2 – propoziție subordonată circumstanțială de cauză
- *Că* ***a venit*** *vacanța,* [1]/ *că* ***n-a venit*** *vacanța,* [2]/ *el tot* ***învață.***[3]/
  1 și 2 – propoziții subordonate circumstanțiale concesive

---

* Predicatul nominal *este rău* este o expresie verbală impersonală, după care urmează o propoziție subiectivă.

Scanned with OKEN Scanner

f. Transformarea părților de propoziție în propoziții subordonate:

- ***E bine***[1]/ *să* ***înveți.***[2]/
  1 – propoziție principală
  2 – propoziție subordonată subiectivă
- ***A venit*** *la mine* [1]/ *ca să* ***învețe.***[2]/
  1 – propoziție principală
  2 – propoziție subordonată circumstanțială de scop
- *Speranța lui* ***era*** [1]/ *să te* ***găsească*** *acasă.*[2]/
  1 – propoziție principală
  2 – propoziție subordonată predicativă
- *Mihai* ***este mândru*** [1]/ *că* ***a reușit.***[2]/
  1 – propoziție principală
  2 – propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

30 puncte

Partea I

1. Scrie, în maximum 30 de rânduri, rezumatul schiței *Vizită...* de Ion Luca Caragiale. Vei primi punctajul acordat, dacă:
   - ai identificat cel puțin cinci secvențe ale narațiunii și le-ai prezentat coerent;
   - ai respectat succesiunea întâmplărilor la care participă personajele;
   - ai folosit modul, timpul și persoana specifice redactării unui rezumat;
   - ai respectat normele de ortografie, de punctuație, acordul etc.

20 puncte

Partea a II-a

Citește cu atenție următoarele versuri:

Lângă lacul care-n tremur somnoros și lin se bate,
Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prea luminate,
Căci din patru părți a lumii împărați și-mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta gingașei mirese;
Feți-Frumoși cu păr de aur, zmei cu solzii de oțele,
Cititorii cei de zodii și șăgalnicul Pepele.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

2. Transcrie, din textul dat, două inversiuni poetice.

3. Ultimele două versuri conțin: **a.** o comparație; **b.** o hiperbolă; **c.** o enumerație.

4. Precizează măsura primului vers și rima folosită de autor.

5. Selectează un substantiv comun și unul propriu, prin care sunt denumiți participanții la nuntă.

40 puncte

Partea a III-a

6. Menționează două urmări (consecințe) ale folosirii cratimei în structura: *mare-ntinsă*.

7. Transcrie, din text, un verb la modul conjunctiv și unul la modul indicativ.

8. Construiește două enunțuri diferite cu omonime ale cuvântului *lin*.

9. Construiește două enunțuri în care cuvântul *somnoros* să aibă funcția sintactică de atribut adjectival și, respectiv, de nume predicativ.

Scanned with OKEN Scanner

10. Precizează ce părți de vorbire sunt, în text, cuvintele: *cititorii*, *lângă*.

11. În text, cuvântul *care* este: **a.** adjectiv relativ; **b.** pronume relativ; **c.** substantiv comun.

12. Cuvântul *patru* are, în text, funcția sintactică de: **a.** atribut adjectival; **b.** complement circumstanțial de loc; **c.** complement indirect.

13. Substantivul în acuzativ *de zodii* are funcție sintactică de: **a.** atribut substantival; **b.** complement circumstanțial de mod; **c.** complement indirect.

14. Construiește o propoziție subordonată atributivă, având ca termen regent substantivul *masă*.

15. Transcrie, din text, o propoziție circumstanțială de scop.

BAREMUL DE CORECTARE ȘI NOTARE

Partea I (30 de puncte)

1. a. Prezentarea secvențelor narative în ordinea logicii textului (conform planului simplu de idei). Scor acordat: **5 p.**

- minimum 5 secvențe: 5 p.
- 3–4 secvențe: 3 p.
- 1–2 secvențe: 1 p.
- nici o secvență: 0 p.

Exemple de secvențe ale narațiunii: sosirea musafirului, discuția cu doamna Popescu, conflictul cu servitoarea, joaca (trântirea mingii, fumatul…), leșinul copilului, sfârșitul vizitei.
Se admite și identificarea mai multor secvențe. Fiecare poate fi prezentată explicit sau implicit, respectând succesiunea întâmplărilor.

b. Prezentarea în ordinea logicii textului. Scor acordat: **5 p.**

- succesiunea corectă: 5 p.
- omiteri și abateri nesemnificative: 3 p.
- interferențe în prezentarea succesiunii întâmplărilor: 1 p.
- neîncadrarea în cerință: 0 p.

c. Identificarea personajelor corespunzătoare secvențelor narative menționate. Scor acordat: **4 p.**

- identificarea corectă a personajelor: 4 p.
- omiteri de personaje, confuzii în relația personaj-acțiune și autor-narator: 2 p.
- confuzii grave sau neidentificarea personajelor: 0 p.

Scanned with OKEN Scanner

d. Respectarea cerințelor specifice redactării rezumatului. Scor acordat: **10 p.**

- relatarea la persoana a III-a (trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă fără dialog inserat): 2 p.
- utilizarea timpurilor și a modurilor verbale potrivite (nu se acceptă perfectul simplu și imperfectul în locul perfectului compus): 2 p.
- redactarea specifică rezumatului (nu se acceptă alternanța rezumat/comentariu/caracterizare): 2 p.
- relatarea obiectivă (fără mărci emoțional-subiective și fără citate): 2 p.
- încadrarea în numărul de rânduri: 2 p.

e. Coerența lexicală (inclusiv acordul). Scor acordat: **2 p.**

- 0–1 greșeli: 2 p.
- 2 greșeli: 1 p.
- 3 (și peste 3 greșeli): 0 p.

f. Respectarea normelor de ortografie și de punctuație. Scor acordat: **3 p.**

- 0–1 greșeli: 3 p.
- 2–3 greșeli: 2 p.
- 4–5 greșeli: 1 p.
- peste 5 greșeli: 0 p.

g. Respectarea regulilor de așezare în pagină. Scor acordat: **1 p.**

- respectarea regulilor de așezare în pagină (alineat, margine): 1 p.
- nerespectarea regulilor: 0 p.

Partea a II-a (20 de puncte)

2. Inversiuni: *gingașei mirese*, *șăgalnicul Pepele* (3 p + 3 p: 6 p.

3. c: 4 p.

4. măsura versului (16 silabe): 2 p.
rima împerecheată (pereche) 1–2, 3–4, 5–6: 2 p.

5. selectarea substantivului comun: 3 p.
selectarea substantivului propriu: 3 p.
Exemple: *împărat*, *împărătese*, *mireasa*, *zmei*, *cititorii* (de zodii); *Feți-Frumoși*, *Pepele*.

Partea a III-a (40 de puncte)

6. două consecințe: 6 p.
(doar) o consecință: 3 p.
Exemple: eliminarea/elidarea vocalei „*î*“, rostirea împreună a celor două cuvinte, dispariția unui sunet, păstrarea măsurii, conservarea ritmului etc.

7. verb la conjunctiv: *să serbeze*: 2 p.

Scanned with OKEN Scanner

8. două enunțuri corecte: 4 p.; un enunț corect: 2 p.
NOTĂ: Nu se impune menționarea sensurilor.

9. construirea enunțului cu atribut adjectival: 2 p.
construirea enunțului cu nume predicativ: 2 p.

10. *cititorii* — substantiv comun: 3 p.
lângă — prepoziție: 3 p.

11. b: 2 p.

12. a: 2 p.

13. a: 2 p.

14. construirea corectă a subordonatei atributive: 5 p.

15. propoziție circumstanțială de scop: *ca să serbeze nunta gingașei mirese*: 5 p.

Nu se acordă fracțiuni de punct! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota se calculează prin împărțirea punctajului obținut la 10.

REZOLVAREA SUBIECTELOR DIN PARTEA A III-A

6. a. se pronunță două cuvinte împreună;
b. dispare vocala *î* din cuvântul *întinsă*;
c. se păstrează ritmul versului;
d. se respectă măsura versului;

7. a. verb la modul conjunctiv: *să serbeze*;
b. verbe la modul indicativ: *se bate, vezi, au venit*;

8. a. *lin* — pește: *Tata a prins un* ***lin***.
b. *lin* — vas în care se storc strugurii: *Bunicul a pus toți strugurii în* ***lin***.
c. *lin* — domol, liniștit: *Cântecul cu ritm* ***lin*** *îmi plăcea.*

9. a. atribut adjectival: *George este un băiat* ***somnoros***.
b. nume predicativ: *Dimineața, Mihai este* ***somnoros***.

10. a. *cititorii*: substantiv comun;
b. *lângă*: prepoziție simplă;

11. b;

12. a;

13. a;

14. *Masa*[1]*/*[pe care] *o* ***vezi***[2]***/este moștenită de la bunica.***[1]*/*
2 — propoziție atributivă care are ca termen regent substantivul *masa* din propoziția nr. 1;

15. *ca să serbeze nunta gingașei mirese.*

Scanned with OKEN Scanner

TESTE

Testul 1

2 puncte **1.** Caracterizați personajul principal din povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Definiți hiperbola și dați un exemplu din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct **3.** Recitiți schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale și alcătuiți planul dezvoltat al acesteia.

4. Se dă textul:

*Dacă vei reuși la examenul de admitere este meritul **tău**, dar **la fel de adevărat este** că trebuie să mulțumești și profesorilor pentru eforturile **depuse** la **fiecare** lecție din întreg ciclul gimnazial.*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** contrageți prima propoziție în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,10 puncte **e.** explicați cum s-a format cuvântul *fiecare*;

0,20 puncte **f.** indicați un adjectiv derivat de la substantivul *merit* și explicați cum s-a format;

0,40 puncte **g.** identificați în text cuvintele obținute prin schimbarea valorii gramaticale;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **h.** explicați sensul paronimelor *atitudine / aptitudine / altitudine* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte **i.** alegeți forma corectă: *mușchiular / muscular*, *șalopetă / salopetă*, *siringă / seringă*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 2

2 puncte **1.** Argumentați că poezia *Iarna* de Vasile Alecsandri este un pastel.

0,25 puncte **2.** Identificați și definiți figura de stil:

Și cade-n mocirlă, un val după val.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

1 punct **3.** Recitiți basmul *Greuceanu* și alcătuiți planul simplu al acestuia.

4. Se dă textul:

***Îmi** place să citesc ore în șir și trebuie să învăț mult **pentru a intra** la liceu, dar mi s-a explicat că este dovedit că odihna și relaxarea sunt și ele necesare și că este foarte bine să merg zilnic un ceas pe terenul de sport.*

CERINȚE:

0,90 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,25 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,20 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a dovedi*, *a înapoia*;

0,50 puncte **e.** indicați cinci cuvinte din familia lexicală a verbului *a citi* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte **f.** găsiți și explicați greșeala:

- *Avea un ciudat bioritm al vieții.*
- *Am studiat structura lexicală a cuvântului.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

2 puncte — **1.** Rezumați în douăzeci și cinci de rânduri fragmentul din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, reprodus în manualul de clasa a VIII-a.

0,25 puncte — **2.** Identificați și definiți figurile de stil:

Și paloșul lucește voios în mâna lui

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

1 punct — **3.** Faceți portretul fizic al învățătorului din povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

E rău destul că ne-am născut:
Dar ***cui i-e frică*** *de război*
E liber de-a pleca napoi.
Iar cine-i vânzător vândut
Să iasă dintre noi!

George Coșbuc, *Decebal către popor*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,20 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *vânzător*, *vândut*;

0,20 puncte — **e.** identificați în text cuvintele obținute prin schimbarea valorii gramaticale;

0,20 puncte — **f.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Și-a întâlnit la film colegii lui.*
- *Ne-am murdărit pantofii noștri.*

0,20 puncte — **g.** identificați diftongii din primul vers;

0,40 puncte — **h.** explicați sensul paronimelor *maestru / maistru*, *tavernă / cavernă* și construiți enunțuri cu ele;

0,10 puncte — **i.** alegeți forma corectă: *asterix / asterisc*, *patrat / pătrat*;

0,15 puncte — **j.** despărțiți în silabe cuvintele: *cadru*, *alee*, *funcție*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 4

2 puncte **1.** Argumentați într-o compunere de o pagină că poezia *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu este o operă lirică.

0,25 puncte **2.** Stabiliți măsura versurilor:

Sălbaticul vodă e-n zale și-n fier,
Și zalele-i zuruie crunte.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

1 punct **3.** Recitiți schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale și transformați planul simplu al acesteia în plan dezvoltat.

4. Se dă textul:

*Ceea ce a dorit **cel mai mult** a fost să intre la liceu cu medie **mare** și să fie astfel dovedit că este isteț și conștiincios.*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** găsiți un sinonim neologic pentru adjectivul *isteț*;

0,60 puncte **e.** identificați cuvintele derivate și cuvintele compuse din text și explicați cum s-au format;

0,15 puncte **f.** găsiți câte un antonim pentru cuvintele: *a intra, mare, conștiincios*;

0,40 puncte **g.** explicați sensul paronimelor *text/test, baretă/beretă* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **h.** găsiți și explicați greșeala:
- *Protagonistul principal a fost apreciat de public.*
- *A făcut o tentativă de încercare de a lua examenul.*

0,10 puncte **i.** alegeți forma corectă a verbului:
- *Cartea va apare/va apărea în această lună.*

0,30 puncte **j.** indicați sensurile omonimului *a ambala* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 5

2 puncte — **1.** Argumentați într-o compunere de patruzeci de rânduri, că povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu este o narațiune.

0,25 puncte — **2.** Definiți dialogul.

1 punct — **3.** Prezentați, într-o compunere de cincisprezece rânduri legătura dintre om și natură, așa cum reiese din următoarele versuri:

Mai am un singur dor:
În liniștea serii
Să mă lăsați să mor
La marginea mării;
Să-mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Pe-ntinsele ape
Să am un cer senin.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

4. Se dă textul:

***Părerea mea** e că **e mai bine** să lași caii în pace, interveni Moromete împăciuitor.*

Marin Preda, *Moromeții*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte — **d.** explicați folosirea virgulei din text;

0,20 puncte — **e.** indicați două diminutive de la substantivul *cal* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte — **f.** arătați din câte sunete și din câte litere este alcătuit cuvântul *împăciuitor*;

0,40 puncte — **g.** alegeți forma corectă: *fuziform/fusiform, mănușă/mânușă, poliloghie/polologhie, ștampilă/stampilă*;

0,30 puncte — **h.** indicați sensurile omonimului *arie*;

0,30 puncte — **i.** indicați un sinonim neologic pentru locuțiunile verbale: *a da iama prin ceva, a da sfară în țară, a ține isonul.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 6

2 puncte — **1.** Demonstrați că narațiunea *Greuceanu* este un basm popular.

0,25 puncte — **2.** Indicați măsura, ritmul și rima versurilor:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct — **3.** Prezentați drumul de la Humulești la Iași, făcut de Nică împreună cu verii săi și cu moș Luca în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

4. Se dă textul:

I se părea lui că-s vrednici ***de-o cinste*** *deosebită, că știu lucruri* ***pe care*** *nimeni altul în lume nu le poate ști.*

Ion Agârbiceanu, *Darul lui moș Miron*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *vrednic*, *cinste*;

0,45 puncte — **e.** indicați un adjectiv obținut prin derivare de la substantivul *lume* și explicați cum s-a format;

0,40 puncte — **f.** explicați sensul paronimelor *solitar/solidar*, *tranșă/transă* și construiți enunțuri cu ele;

0,30 puncte — **g.** alegeți forma corectă: *borvis/borviz*, *cearșaf/cearceaf*, *lebărvurșt/lebărvușt*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 7

2 puncte — **1.** Arătați cum este descris anotimpul rece în pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte — **2.** Definiți rima și indicați tipurile de rimă cunoscute.

1 punct — **3.** Rezumați nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

Ar fi fost cuminte să se abată în dreapta ori în stânga și să se ascundă ***în pădurea*** *care stăpânea* ***pretutindeni****, deopotrivă de întunecos.*

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,80 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor.

2,80 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,20 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați folosirea virgulei din text;

0,20 puncte **e.** construiți două enunțuri în care cuvântul *frumos* să fie adjectiv și adverb, îndeplinind în amândouă situațiile funcția sintactică de nume predicativ;

0,05 puncte **f.** explicați cum s-a format cuvântul *întunecos*;

0,10 puncte **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *legătură, uimit.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 8

2 puncte **1.** Faceți portretul lui Mihai Viteazul, așa cum se conturează în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Subliniați epitetele:

Să-mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Pe-ntinsele ape
Să am un cer senin.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

1 punct **3.** Indicați modurile de expunere care apar în povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

Drumul ce trebuia să ținem se încovoia ***ca un șarpe*** *pe după stâncile care ne împrejmuiau mersul, și se părea că nu e bătut decât* ***de urmele*** *sălbatice* ***ale fiarelor****.*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** construiți o propoziție în care verbul *a părea* să fie copulativ;

0,25 puncte — **e.** indicați cinci derivate din familia lexicală a cuvântului *drum* și explicați cum s-au format;

0,50 puncte — **f.** construiți patru enunțuri în care substantivul *stâncă* să îndeplinească funcția sintactică de atribut substantival genitival, atribut substantival prepozițional în cazurile acuzativ, genitiv și dativ, atribut substantival apozițional.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 9

2 puncte — **1.** Prezentați, într-o compunere de douăzeci de rânduri, imaginea satului, așa cum este surprinsă în următorul fragment:

Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare și limpede ca cristalul, în care se oglindește cu mâhnire Cetatea Neamțului de atâtea veacuri! Dragi-mi erau tata și mama, frații și surorile, și băieții satului, tovarășii mei din copilărie, cu cari, în zile geroase de iarnă, mă desfătam pe gheață și la săniuș, iar vara, în zile frumoase de sărbători, cântând și chiuind, cutrieram dumbrăvile și luncile umbroase, prundul cu știoalnele, țarinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri, de după cari-mi zâmbeau zorile în zburdalnica vârstă a tinereței!

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

0,25 puncte — **2.** Identificați și definiți figura de stil:

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct — **3.** Prezentați figura bătrânului plăieș din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

*Destul că foarte de dimineață, dumnealor, frumos gătite, împreună cu tânărul Goe, așteaptă cu multă nerăbdare, pe peronul din urbea X, **trenul accelerat care trebuie să le ducă** la București.*

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *urbe*, *a duce*;

0,40 puncte — **e.** indicați patru cuvinte derivate din familia lexicală a adjectivului *tânăr* și explicați cum s-au format;

0,40 puncte — **f.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Maria mai ar vorbi la telefon.*
- *Mai te-aș chema pe la mine.*
- *Bunicul tot ar fi povestit, dar era târziu.*
- *Ion cam ar fi plecat la joacă.*

0,20 puncte — **g.** indicați pluralul substantivelor: *cratiță*, *drajeu*, *margine*, *ou*.

0,20 puncte — **h.** construiți două enunțuri în care verbul *a găti* să aibă sensuri diferite și precizați-le;

0,05 puncte — **i.** scrieți cuvântul pronunțat *sprei*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 10

2 puncte — **1.** Prezentați momentul plecării lui Nică din sat, evidențiind stările lui sufletești așa cum reies din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Definiți schița.

1 punct — **3.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Mă rog, ce doriți dumneavoastră?
— Apoi, uite ce e ... dacă ești bun ... Am vrea să vedem școala...
— Cum nu, numai să isprăvesc cu fânul ista. Marie! ia vezi de ceva răcoreală! dulceți, cafea! ia-ședeți, vă rog, colea, la umbră, în cerdac, oleacă, de mai răsuflați...
— Nu, că suntem cam grăbiți...

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

Dedesubtul Brăcinelului era o poiană unde baciul aduna fânul cosit de pe culmi și unde ***în fiecare vară*** *mai rămâneau* ***câteva căpițe*** *din* ***celălalt*** *an.*

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,30 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** găsiți patru sinonime pentru cuvântul *cioban*;

0,20 puncte — **e.** construiți două enunțuri în care substantivul *poiană* să fie în cazul acuzativ și în cazul genitiv și să îndeplinească funcția sintactică de complement circumstanțial de loc;

0,80 puncte — **f.** construiți fraze în care adverbul relativ *unde* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, completivă directă, completivă indirectă;

0,10 puncte — **g.** construiți o propoziție în care verbul *a rămâne* să fie copulativ;

0,10 puncte — **h.** construiți o frază în care verbul *a rămâne* să fie elementul regent al unei propoziții subordonate subiective;

0,10 puncte — **i.** indicați un diminutiv de la substantivul *fân* și explicați cum s-a format;

0,20 puncte — **j.** găsiți și explicați greșeala:
- *El a avut o hemoragie de sânge.*
- *Ea are o migrenă la cap.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 11

2 puncte — **1.** Prezentați imaginea satului românesc în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Definiți romanul.

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Arătați ce semnificație are apariția saniei în ultima strofă din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

Drumul care mergea de la Giurgiu spre București trece printr-o câmpie șeasă și deschisă, afară numai dintr-un loc, două poștii departe de ***această*** *capitală, unde el se află strâns și închis* ***între niște dealuri*** *păduroase.*

Nicolae Bălcescu, *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *București*, *păduros*;

0,30 puncte **e.** indicați trei derivate din familia lexicală a substantivului *deal* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte **f.** construiți o frază în care adjectivul pronominal relativ *care* să introducă o propoziție subordonată completivă directă;

0,40 puncte **g.** explicați sensul paronimelor *anual / anuar*, *oral / orar* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **h.** găsiți și explicați greșeala:
- *El a rezumat pe scurt povestirea.*
- *Am revăzut din nou locurile copilăriei.*

0,20 puncte **i.** indicați sensul omografelor *colónie / coloníe*, *imóbil / imobíl* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **j.** identificați diftongii din cuvintele: *două*, *dealuri*;

0,80 puncte **k.** construiți fraze în care pronumele relativ *care* să introducă o propoziție subordonată atributivă și să îndeplinească funcția sintactică de subiect, complement direct, complement indirect.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 12

2 puncte — **1.** Caracterizați personajul principal din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte — **2.** Arătați prin ce figură de stil sunt prezentați nașii în textul de la punctul **4.**

1 punct — **3.** Indicați ajutoarele și adversarii personajului principal din basmul *Greuceanu.*

4. Se dă textul:

*Socrul roagă-**n capul mesei** să poftească să se pună*
***Nunul** mare, **mândrul soare**, și pe nună, mândra lună.*

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

CERINȚE:

0,30 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,20 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,50 puncte — **e.** indicați cinci sensuri ale cuvântului polisemantic *masă* și construiți enunțuri pentru fiecare sens;

0,50 puncte — **f.** indicați cinci derivate din familia lexicală a adjectivului *mare* și explicați cum s-au format;

0,40 puncte — **g.** alegeți forma corectă: *alva/halva*, *marșalier/marșarier*, *mucigai/mucegai*, *șurubelniță/șurupelniță.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 13

2 puncte — **1.** Prezentați tablourile din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri, având în vedere raportul dintre static și dinamic.

0,25 puncte — **2.** Explicați titlul baladei culte *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct — **3.** Faceți în douăzeci și cinci de rânduri rezumatul schiței *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Dar Păunaș se deșteptase și începuse să plângă și i se părea **Agripinei** că numai **vuietul pârâului** acoperea destul de bine **țipetele lui.***

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte — **d.** explicați cum s-a format cuvântul *numai*;

0,80 puncte — **e.** construiți fraze în care conjuncția simplă subordonatoare *că* să introducă următoarele propoziții subordonate: completivă directă, completivă indirectă;

0,20 puncte — **f.** construiți două enunțuri în care substantivul *țipăt* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

0,20 puncte — **g.** explicați sensul paronimelor *talaz/taluz* și formați propoziții cu ele;

0,10 puncte — **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *bețiv*, *lacom*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 14

2 puncte — **1.** Arătați cum este realizat portretul fizic al lui Mihai Viteazul în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte — **2.** Definiți nuvela.

1 punct — **3.** Povestiți momentul în care Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu, află adevărul despre moartea tatălui său.

4. Se dă textul:

*Eu nu duceam **nimic**, dar **zgribuream de frig** și-mi era rușine să le-o spun, deși aș fi dorit să întâlnim cât mai curând **sania**.*

Ioan Slavici, *Budulea Taichii*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,20 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte — **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,10 puncte — **e.** construiți o frază în care conjuncția simplă subordonatoare *să* să introducă o propoziție subordonată predicativă;

0,40 puncte — **f.** alegeți forma corectă: *anticameră/antecameră, percept/precept, președințe/președenție, scluptor/sculptor*;

0,20 puncte — **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *coroiat, noroc*;

0,20 puncte — **h.** indicați două diminutive de la cuvântul *sanie* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte — **i.** arătați din câte sunete și din câte litere este alcătuit cuvântul *duceam*;

0,20 puncte — **j.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice:
- *Nevoile **stringente/astringente** ale întreprinderii au fost rezolvate.*
- *El mănâncă **arahide/arahnide** cu plăcere.*

0,25 puncte — **k.** despărțiți în silabe cuvintele: *afluent, agrafă, astmatic, înger, patru.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 15

2 puncte — **1.** Arătați cum este descris cadrul natural al Humulești în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Indicați modul de expunere:

— Te mai doare nasul, puișorule? întreabă mam-mare.
— Nu... răspunse Goe.
— Să moară mam-mare?
— Să moară!
— Ad' să-l pupe mam-mare că trece!

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

1 punct — **3.** Transformați în vorbire indirectă textul de la punctul **2.**

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

După ce tatăl și fiica ***intrară în curtea lor de piatră****, oșteanul, ca să poată revedea pe Magda cât mai curând, se despărțise de ei ca să facă un ocol grabnic în satul lui.*

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,25 puncte **d.** explicați cum s-a format adjectivul *grabnic*;

0,20 puncte **e.** despărțiți în silabe cuvântul *fiica*;

0,40 puncte **f.** indicați sensurile omonimului *liliac* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *adânc*, *a bănui*, *deștept*, *răzbunător*;

0,20 puncte **h.** identificați diftongii din cuvintele: *poată*, *vedea*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 16

2 puncte **1.** Desprindeți semnificațiile dialogului dintre Dan și Ghirai, personajele principale din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Definiți descrierea și dați un exemplu.

1 punct **3.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

Dar vocea de dincolo adaogă:
— Coniță! uite Ionel! vrea să-mi răstoarne mașina!... Astâmpără-te, că te arzi!
— Ionel! strigă iar madam Popescu; Ionel! vin' la mama!
— Sări, coniță! varsă spirtul! s-aprinde!
— Ionel! strigă iar mama, și se scoală repede să meargă după el.

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

4. Se dă textul:

Când am auzit că ei pleacă, am zis că mă duc și eu cu dânșii, iară Huțu, văzând că voiesc să merg, m-a luat și pe mine și eram

Scanned with OKEN Scanner

foarte vesel, căci Nică era băiat de tot hazul, știa să facă o mulțime de pozne, și ne așteptam să întâlnim ***pe drum sania noastră, care*** *să ne ducă până la Cocorăști.*

Ioan Slavici, *Budulea Taichii*

CERINȚE:

0,70 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,20 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul propozițiilor subordonate, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** alegeți forma corectă: *capot/capod, minge/mingie, prompt/promt, stofă/ștofă*;

0,15 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *amănunțit, însuflețit, pământesc*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 17

2 puncte — **1.** Caracterizați prin antiteză pe Tudor Șoimaru și pe Stroie Orheianu, personaje din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte — **2.** Explicați titlul schiței *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

1 punct — **3.** Arătați cum este realizat portretul fizic al lui Ursan, personaj din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

Trebuie să se hotărască ***a plăti biletul, pe care*** *are să-l taie conductorul din carnetul* ***lui***.

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

CERINȚE:

0,30 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** indicați un diminutiv de la substantivul *carnet* și explicați cum s-a format;

Scanned with OKEN Scanner

0,10 puncte **e.** explicați folosirea virgulei din text;

0,40 puncte **f.** alegeți forma corectă: *cismă/cizmă, itinerar/itinerariu, linoleu/linoleum, servici/serviciu*;

0,40 puncte **g.** indicați sensul paronimelor *arbitrar/arbitral, a evoca/a invoca* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **h.** indicați cele două forme de plural ale substantivelor *masă* și *râs* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **i.** identificați verbele și indicați la ce mod sunt:
- *Bată-te norocul să te bată.*
- *Zică orice, eu tot plec.*

0,20 puncte **j.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Am decât o mie de lei.*
- *Am fost pe la doamna Cristina.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 18

2 puncte **1.** Caracterizați pe Agripina, personajul principal din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Definiți epitetul și dați un exemplu de epitet din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

De treci codrii de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint,
Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

4. Se dă textul:

***Patria** este **înlăuntrul nostru**, și **o** ducem cu noi peste țări și peste mări, și numai când suntem **departe** și în singurătate, ne trec fiori amintindu-ne de unde ne-am rupt, și nu găsim mângâiere decât în restriște și în lăcrămi.*

Barbu Delavrancea, *Patrie și patriotism*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** identificați cuvintele derivate și explicați cum s-au format;

0,30 puncte **e.** construiți fraze în care conjuncția simplă subordonatoare *dacă* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială condițională;

0,15 puncte **f.** indicați trei sensuri ale cuvântului polisemantic *a îngheța* și construiți enunțuri cu ele;

0,10 puncte **g.** precizați sensul paronimelor *geantă/jantă*, *lacună/lagună* și construiți enunțuri cu ele;

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 19

2 puncte **1.** Caracterizați personajul Moș Dănilă din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Identificați și definiți figurile de stil:

Era un om bine făcut, puțin chel în vârful capului, cu ochii foarte blajini.

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

1 punct **3.** Povestiți în douăzeci de rânduri episodul din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale, în care personajul principal fumează.

4. Se dă textul:

Luca Moșneagu însă mâna cum știa el, căci smârțoagele lui de cai erau vlăguiți din cale-afară, și slabi, și ogârjiți ca niște mâți de cei leșinați, nu zmei, cum zicea ***mama, care*** *nu știa cum* ***să mă urnească*** *mai degrabă din casă.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,70 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,45 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

Scanned with OKEN Scanner

0,05 puncte **d.** găsiți un sinonim neologic pentru adjectivul *vlăguit*;

0,05 puncte **e.** arătați ce parte de vorbire este cuvântul *lui* în text;

0,05 puncte **f.** construiți un enunț în care cuvântul *lui* să fie articol hotărât;

0,20 puncte **g.** identificați diftongii din cuvintele: *smârțoagele, lui, cai, erau*;

0,20 puncte **h.** indicați două diminutive de la substantivul *mamă* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte **i.** explicați folosirea primei și ultimei virgule din text;

0,05 puncte **j.** construiți o frază în care adverbul relativ *cum* să introducă o propoziție subordonată predicativă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 20

2 puncte **1.** Rezumați schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte **2.** Identificați inversiunea:

Priveam fără de țintă-n sus —
Într-o sălbatică splendoare.

George Coșbuc, *Vara*

1 punct **3.** Arătați prin ce mijloace artistice este realizat portretul fizic al lui Mihai Viteazul în următoarele versuri:

Sălbatecul vodă e-n zale și-n fier,
Și zalele-i zuruie crunte,
Gigantică poartă-o cupolă pe frunte,
Și vorba-i e tunet, răsufletul ger,
Iar harda din stânga-i ajunge la cer,
Și vodă-i un munte.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

4. Se dă textul:

În zadar viforul, vijelia și uraganele se izbiseră oarbe în clădirea ***zburlită*** *de crengi uriașe* ***a întăriturilor mele****, căci nu izbutiră decât să se sfâșie și să urle* ***de durere*** *și de ciudă.*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,20 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,25 puncte **d.** indicați felul primului subiect din text;

0,20 puncte **e.** identificați locuțiunea din text și precizați felul ei;

0,40 puncte **f.** explicați sensul paronimelor *a preveni / a proveni* și formați propoziții cu ele;

0,40 puncte **g.** indicați sensurile omonimului *corn* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 21

2 puncte **1.** Arătați cum este descris personajul principal din *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri, în prima parte a poemului.

0,25 puncte **2.** Definiți opera literară.

1 punct **3.** Arătați prin ce mijloace artistice este schițat tabloul de natură în următoarele versuri:

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors cătră pământ.
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.

George Coșbuc, *Vara*

4. Se dă textul:

*Și Iașii, **pe care nu-i văzusem niciodată**, nu erau aproape de Neamț, ca Fălticenii, de unde, toamna târziu..., mă puteam răpezi din când în când... la clăci în Humulești, pe unde știam noi.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

Scanned with OKEN Scanner

0,10 puncte **d.** identificați locuțiunea din text și indicați felul ei;

1,05 puncte **e.** identificați complementele circumstanțiale și indicați felul lor;

0,05 puncte **f.** explicați cum s-a format cuvântul *niciodată*;

0,25 puncte **g.** arătați ce valoare sintactică are verbul *a fi* în text și precizați ce alte valori mai poate avea; construiți enunțuri cu ele;

0,50 puncte **h.** construiți două enunțuri în care să apară pronumele personal *i*, care să aibă, pe rând, funcția sintactică de complement direct și complement indirect.

0,10 puncte **i.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *singur*, *tavan*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 22

1 punct **1.** Arătați prin ce mijloace artistice se realizează descrierea planului terestru și a planului ceresc în poezia *Iarna* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Definiți măsura versului și stabiliți-o pentru următoarele versuri:

Acum iată că din codru și Călin mirele iese,
Care ține-n a lui mână mâna gingașei mirese.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

2 puncte **3.** Evidențiați eroismul lui Mihai Viteazul în episodul prezentat în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

4. Se dă textul:

— Ați auzit, oameni buni, grăi deodată cu glas ***gros boierul****, că domnia Tomșei s-a petrecut din lumea* ***asta*** *ș-a venit în scaunul țării Alexandru-Vodă,* ***pe care*** *și noi l-am ajutat și l-am apărat.*

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** construiți fraze în care pronumele relativ *care* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, completivă directă, completivă indirectă;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **e.** indicați cinci derivate din familia lexicală a cuvântului *gros* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte **f.** găsiți un sinonim neologic pentru cuvântul *a grăi*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 23

2 puncte **1.** Arătați cum își prezintă naratorul fostul învățător în povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Identificați și definiți figurile de stil:

Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct **3.** Arătați prin ce mijloace artistice este surprinsă legătura om–natură în următoarele versuri:

Cât de frumoasă te-ai gătit,
Naturo, tu! Ca o virgină
Cu umblet drag, cu chip iubit!
Aș vrea să plâng de fericit,
Că simt suflarea ta divină,
Că pot să văd ce-ai plăsmuit!

George Coșbuc, *Vara*

4. Se dă textul:

Mai țin apoi minte că i-am dat ***o bucată de plăcintă****, că l-am bătut, fiindcă nu voia să-mi lase cimpoiul, și că era băiat bun, căci nu s-a supărat, deși era mai mare decât mine.*

Ioan Slavici, *Budulea Taichii*

CERINȚE:

0,80 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,60 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un antonim pentru cuvintele: *bun*, *mare*;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte **e.** identificați primele două cuvinte din text care conțin diftongi;

0,40 puncte **f.** construiți enunțuri în care verbul *a scrie* la modul supin să aibă funcția sintactică de subiect, nume predicativ, atribut verbal, complement direct;

0,40 puncte **g.** alegeți forma corectă: *corigent / corijent*, *intreprindere / întreprindere*, *particolă / particulă*, *păianjen / paianjăn*;

0,20 puncte **h.** indicați un substantiv și un verb care sunt derivate de la adjectivul *bun* și explicați cum s-au format;

0,05 puncte **i.** găsiți un sinonim neologic pentru adjectivul *gras*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 24

1 punct **1.** Arătați care sunt mijloacele artistice prin care sunt prezentate satele în pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Nu!... nu e voie să scoți capul pe fereastră, mititelule! zice unul dintre tineri lui d. Goe, și-l trage puțin înapoi.
— Ce treabă ai tu, urâtule?

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

2 puncte **3.** Demonstrați că basmul *Greuceanu* este o narațiune.

4. Se dă textul:

*Blând **tainele** vi le desface*
*Din sânu-i **milostiva glie**,*
Căci toată floarea vă cunoaște
*Și toată frunza **ei** vă știe.*

Octavian Goga, *Plugarii*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați cum s-a format verbul *a desface*;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte

e. alegeți forma corectă a verbului:

• *Demonstranții* ***manifestă / manifestează*** *pentru creșterea salariului.*

• *George* ***ordonă / ordonează*** *cărțile din bibliotecă.*

Maria ***reflectă / reflectează*** *la această problemă.*

0,40 puncte

f. găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *copilăresc, mănos, obosit, zgârcit*;

0,30 puncte

g. explicați ce este greșit în enunțul următor și rescrieți-l corect:

• *Persoanele vizate pentru postul de primministru trebuiesc să îndeplinească un summum de calități.*

0,40 puncte

h. identificați diftongii din versul al treilea.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 25

2 puncte

1. Caracterizați personajul principal din schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte

2. Identificați comparația:

În veșmânt de catifele un bondar rotund în pântec,
Somnoros pe nas ca popii glăsuiește-ncet un cântec.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct

3. Comentați strofa a doua din poezia *Vara* de George Coșbuc.

4. Se dă textul:

Iar după ce se aprindea opaițul și tata se punea să mănânce, noi scoteam mățele de prin ocnițe și cotruțe și le flocăiam și le șmotream ***dinaintea lui****, de le mergea colbul, și nu puteau* ***scăpa*** *bietele mâțe din mâinile noastre, până ce* ***nu ne zgâriau*** *și ne stupeau ca pe noi.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,50 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

2 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *mâță*, *colb*;

0,15 puncte **e.** construiți o frază în care să fie o propoziție subordonată subiectivă introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare *de*;

0,40 puncte **f.** indicați sensul paronimelor *digresiune / diversiune* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 26

2 puncte **1.** Rezumați poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Explicați titlul schiței *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale.

1 punct **3.** Arătați cum este realizată descrierea satului Șoimărești din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

Codrule, Măria ta,
Lasă-mă sub poala ta,
Că nimica n-oi strica
Fără num-o rămurea,
Să-mi atârn armele-n ea.

Mihai Eminescu, *Codrule, Măria ta...*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,15 puncte **e.** construiți un enunț în care cuvântul *poală* să aibă sens propriu de bază;

0,80 puncte **f.** formați un adjectiv cu sufix de la substantivul *ramură* și treceți-l prin toate gradele de comparație;

0,20 puncte **g.** indicați formula de politețe din text și dați alt exemplu;

0,20 puncte **h.** arătați de ce fel este pronumele *mi* din text și indicați funcția lui sintactică;

Scanned with OKEN Scanner

0,15 puncte

i. construiți o frază în care conjuncția subordonatoare *să* să introducă o propoziție subordonată subiectivă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 27

2 puncte

1. Caracterizați-l pe Nică a lui Ștefan a Petrii, personajul principal din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte

2. Identificați personificarea:

Și nime-n urma mea
Nu-mi plângă la creștet,
Doar toamna glas să dea
Frunzișului veșted.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

1 punct

3. Arătați prin ce mijloace artistice se sugerează dominația culorii albe în pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

Mihai-Vodă voi a se folosi de poziția și de strâmtoarea Vadului Călugărenilor, în care nu se puteau destinde în front mai mult de doisprezece oameni, ca să facă mulțimea turcilor nefolositoare și ca să se poată astfel lupta cu puteri deopotrivă. Pentru aceea, el tăbărî acolo cu oștile sale, puind streajă în deosebite părți, ca să vază de ***nu vor umbla turcii a trece prin alt loc****.*

Nicolae Bălcescu, *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*

CERINȚE:

0,70 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte

d. explicați cum s-au format cuvintele: *doisprezece*, *mulțime*;

0,30 puncte

e. indicați cazul și funcția sintactică a pronumelui relativ *care* din text; construiți o frază cu acest pronume în cazul genitiv și cu aceeași funcție sintactică din text;

0,20 puncte

f. construiți două enunțuri cu un numeral distributiv și un numeral adverbial;

Scanned with OKEN Scanner

0,10 puncte **g.** indicați un sinonim neologic pentru verbul *a folosi*;

0,40 puncte **h.** alegeți forma corectă: *abțibild/acțibild, bomboane/bonboane, proprietate/propietate*;

0,20 puncte **i.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice:
• *Azi am studiat la gramatică* ***prenumele/pronumele****.*
• *Tata a cumpărat de la un magazin de piese de schimb o* ***jantă/geantă****.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 28

2 puncte **1.** Arătați cum este descrisă natura în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Definiți personificarea și dați un exemplu de personificare din basmul *Greuceanu*.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede pintre nori
Ca un vis de tinerețe pintre anii trecători.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

4. Se dă textul:

Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud ***unele ca aceste****, iute mă sui* ***în pod****, umflu pupăza de unde era, sai cu dânsa pe sub streașina casei și mă duc* ***de-a dreptul*** *în târgul vitelor.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte **d.** indicați trei sensuri ale omonimului *iute* și alcătuiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *ascuns, iute, a umfla*;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte

f. construiți cinci propoziții în care substantivul *casă* să fie nume predicativ în cazurile nominativ, acuzativ cu prepoziție, genitiv cu prepoziție, dativ cu prepoziție;

0,25 puncte

g. explicați folosirea virgulelor din text;

0,20 puncte

h. indicați forma literară a cuvintelor: *aceste*, *sai*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 29

2 puncte

1. Rezumați în douăzeci de rânduri, povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte

2. Identificați și definiți figura de stil:

Soarele rotund și palid se prevede pintre nori.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct

3. Arătați prin ce mijloace artistice este surprinsă vara în următoarele versuri:

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ —
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
În lan erau feciori și fete,
Și ei cântau o doină-n cor,
Juca viața-n ochii lor
Și vântul le juca prin plete.
Miei albi fugeau către izvor
Și grauri suri zburau în cete.

George Coșbuc, *Vara*

4. Se dă textul:

***A plâns Dănilă** și s-a suit în creierii munților ca să nu se mai coboare **niciodată** și să nu mai vadă **plaiul** și silnicia de pe el.*

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,40 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *niciodată, silnicie*;

0,15 puncte **e.** identificați antonimele din text;

0,20 puncte **f.** alegeți forma corectă: *egzemă/eczemă, îndemnizație/indemnizație*;

0,40 puncte **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru expresiile: *lovitură de colț, părere de rău, a se face de râs, a-și pune capăt zilelor*;

0,40 puncte **h.** indicați funcția sintactică a pronumelor relative:
- *Cartea pe care o citise era interesantă.*
- *Nu știam care este exercițiul dat ca temă pentru acasă.*
- *Îl cunosc pe băiatul căruia George i-a dat cartea.*
- *Cărțile ale căror coperte sunt murdare îmi displac.*

0,10 puncte **i.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Nu mai a dat nici un semn de viață.*
- *Suntem fermi convinși că vom reuși.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 30

2 puncte **1.** Indicați și comentați două surse ale umorului din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte **2.** Definiți comparația și dați un exemplu de comparație din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Demonstrați că nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi este o narațiune.

4. Se dă textul:

Turbanul îi cade și-l lasă căzut;
Își rupe cu mâna ***vestmântul,***
Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul,
Și ***lui*** *i se pare că-n loc e ținut.*

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,45 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: *rochie de* ***atlas / atlaz****, ton* ***glacial / glaciar****, comentariu* ***literar / literal****,* ***investit / învestit*** *primar*;

0,30 puncte **e.** indicați formele de plural ale omonimelor parțiale *bandă, ghid, segment* și construiți enunțuri din care să rezulte sensul lor;

0,20 puncte **f.** găsiți câte un sinonim neologic pentru expresiile: *a da ortul popii, a da foc*;

0,20 puncte **g.** construiți două enunțuri în care complementul circumstanțial de loc să fie exprimat prin pronume personal în cazul dativ și prin adjectiv pronominal posesiv în cazul acuzativ.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 31

2 puncte **1.** Argumentați că *Vizită...* de Ion Luca Caragiale este o schiță.

0,25 puncte **2.** Identificați figura de stil:

Luceferi, ce răsar
Din umbră de cetini,
Fiindu-mi prieteni,
O să-mi zâmbească iar.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

1 punct **3.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

Acum, vântul dimineții se deștepta încet-încet. Îl deșteptau și amintirile vechi.
— Fraților, zise el cuprinzând mâinile tovarășilor lui, acesta-i satul meu!
— E un sat ca oricare altul, îi răspunse Cantemir.
— Se poate, dar acesta-i al meu și nu l-am văzut de douăzeci de ani.
— Totuși, Tudore, adă-ți aminte de cuvântul meu: cât de tare schimbă Dumnezeu și întâmplările toate hotărîrile noastre...

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimărești*lor

4. Se dă textul:

Mai mult chiar, dacă se ține seama de întinsul teritoriu romanizat de pe ambele maluri ale Dunării, pare mai simplu să se admită că ***procesul de diversificare a limbii latine*** *începuse mult mai de timpuriu.*

Ion Coteanu, *Morfologia numelui în protoromână*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** identificați în text adjectivele provenite din participiu;

0,30 puncte — **e.** identificați numeralul din text, indicați felul lui și găsiți-i un sinonim;

0,20 puncte — **f.** alegeți forma corectă a adjectivului:
- *Persoana **inervată/enervată** mi-a răspuns urât.*
- *Citatul **inserat/înserat** în compunere îi aparține lui George Călinescu.*

0,40 puncte — **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *culme, dușmănos, a povesti, stricat*;

0,20 puncte — **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *agronom, nestatornic*;

0,15 puncte — **i.** puneți corect accentul în cuvintele: *antic, duminică, regizor.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 32

2 puncte — **1.** Indicați și comentați cum este prezentată în romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu reîntâlnirea lui Tudor Șoimaru cu satul natal.

0,25 puncte — **2.** Definiți strofa.

1 punct — **3.** Povestiți întâmplările din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale care dovedesc răsfățul personajului principal.

4. Se dă textul:

*Adevărul e că, dacă se hotărăște **cineva** să asiste **la o sărbătoare** națională așa de importantă, trebuie s-o ia de dimineață.*

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

1,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *burlac*, *sărbătoare*;

0,40 puncte **e.** completați punctele de suspensie cu adjectivul pronominal de întărire potrivit:
- *Directorul ..... a asistat la ședința cercului de literatură.*
- *Au venit ei ..... la gară.*
- *Le-a dat fetelor ..... premiul.*

0,40 puncte **f.** alegeți forma corectă: *monedă/monetă*, *pieptene/piepten*, *sanda/sandală*, *țiment/ciment*;

0,30 puncte **g.** indicați sensul paronimelor *a migra/a emigra/a imigra* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *european*, *jertfă*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 33

2 puncte **1.** Prezentați, într-o compunere de douăzeci de rânduri, care sunt figurile satului de care Nică se simte legat, așa cum reiese din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, reprodus în manualul de clasa a VIII-a.

0,25 puncte **2.** Definiți metafora și dați un exemplu de metaforă din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

4. Se dă textul:

Și fiindcă buna-cuviință cere, când te afli în mijlocul naturii, să cugeți ***cât o ploșniță*** *cel puțin, mă mulțămii, doar, să găsesc cusur frunzelor* ***de plop***.

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,30 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,50 puncte **d.** indicați cinci derivate din familia lexicală a cuvântului *frunză* și explicați cum s-au format;

0,05 puncte **e.** explicați cum s-a format cuvântul *fiindcă*;

0,30 puncte **f.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Am conlucrat împreună la scrierea referatului.*
- *Televizorul meu este cu telecomandă la distanță.*
- *Ortografia lui este corectă.*

0,45 puncte **g.** alegeți forma corectă a verbului:
- *Îmi* ***acord / acordez*** *chitara.*
- *Mașina* ***degajă / degajează*** *gaze.*
- *Regizorul* ***toarnă / turnează*** *un film.*

0,40 puncte **h.** construiți enunțuri în care substantivul *plop* să fie în cazurile nominativ, acuzativ, genitiv, dativ și să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 34

2 puncte **1.** Prezentați lupta de la Călugăreni, așa cum este surprinsă în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Identificați figura de stil:

Auzind corbul aceste cuvinte, aduse lui Greuceanu un cioc de apă dulce.

Greuceanu

1 punct **3.** Prezentați dialogul dintre bătrânul plăieș și parlamentarul polonez din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

Împăratul se veseli de frumusețea florilor și de mulțimea roadelor sale, dară când ***se gândea*** *că nici în anul* ***acesta*** *n-o să aibă parte de merele* ***lui cele aurite****, se căia că l-a lăsat netăiat.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** găsiți câte un antonim pentru cuvintele: *a se veseli*, *netăiat*;

0,20 puncte — **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *frumusețe*, *mulțime*;

0,40 puncte — **f.** construiți patru enunțuri în care să aveți câte un complement circumstanțial de loc exprimat prin substantiv în cazul acuzativ, prin substantiv în cazul genitiv, prin pronume personal în cazul acuzativ și prin locuțiune adverbială;

0,40 puncte — **g.** alegeți forma corectă: *caserie/casierie*, *erbicid/ierbicid*, *erbivor/ierbivor*, *pepit/pipit*;

0,30 puncte — **h.** rescrieți enunțurile, făcând acordul adjectivelor dintre paranteze cu substantivele determinate:
- *Ieri,* (cenușiu) *nori au acoperit cerul.*
- *Ionuț ne-a povestit câteva întâmplări* (hazliu).
- *La bunici, am văzut* (zglobiu) *miei alergând pe câmpii.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 35

2 puncte — **1.** Arătați cum este descrisă natura în nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte — **2.** Indicați tipurile de formule din basme.

1 punct — **3.** Arătați ce semnificație au numele și apelativele personajelor din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale (*domnul Goe*, *tanti Mița*, *mam-mare*, *mamițica*).

4. Se dă textul:

Și-nălțând a doua oară sabia, răcni așa de cumplit, încât mazurii, înfricoșați, ***smuciră frâiele*** *și se năpustiră* ***pe poartă****.*

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimărești*

CERINȚE:

0,30 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-a format verbul *a înfricoșa*;

0,20 puncte **e.** identificați diftongii din cuvintele: *frâiele, poartă*;

0,60 puncte **f.** explicați sensul paronimelor *scară/scală/escală* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **g.** construiți două enunțuri în care cuvântul *sabie* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

0,40 puncte **h.** indicați pluralul substantivelor: *căpșună, cireș, copertă, fabrică*;

0,40 puncte **i.** găsiți și explicați greșeala:
- *Azi au căzut averse de ploaie.*
- *Am căutat pe harta mapamondului țara noastră.*
- *George are o caligrafie frumoasă.*
- *Ei au convițuit laolaltă mulți ani;*

0,15 puncte **j.** puneți corect accentul în cuvintele: *bolnav, editor, sever.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 36

2 puncte **1.** Rezumați schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte **2.** Definiți enumerația și dați un exemplu din *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

1 punct **3.** Prezentați integrarea poetului în natură, așa cum reiese din următoarele versuri:

Cum n-oi mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M-or troieni cu drag
Aduceri-aminte.
Luceferi, ce răsar
Din umbră de cetini,
Fiindu-mi prieteni,
O să-mi zâmbească iar.
Va geme de patemi
Al mării aspru cânt...
Ci eu voi fi pământ
În singurătate-mi.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

La tine vin nevestele să-și plângă
Feciorii duși în slujbă la-mpăratul,
Și tu ascunzi o lacrimă-ntre slove,
În alte țări când le trimiți oftatul...

Octavian Goga, *Dăscălița*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic primul vers;

0,15 puncte **d.** explicați prin ce mijloc de îmbogățire a vocabularului s-au format cuvintele: *duși*, *alte*, *oftatul*;

0,10 puncte **e.** indicați un diminutiv de la substantivul *țară* și explicați cum s-a format;

0,40 puncte **f.** explicați sensul paronimelor *alineat/aliniat*, *cauzal/cazual*, *familiar/familial*, *literar/literal* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *alegere*, *ciudat*, *a încolți*, *a lămuri*;

0,40 puncte **h.** alegeți forma corectă: *brocart/brocard*, *glasvant/glasvand*, *feminin/femenin*, *identitate/indentitate*;

0,25 puncte **i.** construiți fraze în care adverbul relativ *când* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 37

2 puncte **1.** Caracterizați pe Dan, personajul principal din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Definiți antiteza și dați un exemplu din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă (fragmentul din manualul de clasa a VIII-a).

1 punct **3.** Recitiți schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale și transformați planul simplu al acesteia în plan dezvoltat.

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

Iar dac-un vânt de nebunie
Peste viața ta pustie
S-abate pentru totdeauna,
În noaptea care te-nspăimântă
***Privește** stelele și luna*
Surâzător — și cântă.

Alexandru Vlahuță, *Tu ești poet...*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** găsiți câte un antonim pentru cuvintele: *noapte*, *totdeauna*;

0,20 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *a înspăimânta*, *surâzător*;

0,20 puncte — **f.** explicați cum s-a format substantivul *nebunie*;

0,20 puncte — **g.** alegeți forma corectă a verbului:
- *George a putut **să absolve/să absolvească** opt clase.*
- *Gimnasta își **contractă/contractează** mușchii pentru executarea săriturii.*

0,20 puncte — **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *exemplu*, *punctuație*, *neproductiv*, *a dezaproba*;

0,20 puncte — **i.** indicați ce parte de vorbire este cuvântul *iar* în text; construiți un enunț în care acest cuvânt să aibă altă valoare morfologică și precizați-o;

0,20 puncte — **j.** completați punctele de suspensie cu adjectivul *pustiu*:
- *Vedeam ..... câmpii.*
- *Am mers prin ..... codri.*

0,05 puncte — **k.** construiți o frază în care pronumele relativ *care* să introducă o propoziție subordonată subiectivă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 38

2 puncte — **1.** Arătați cum participă natura la suferința poetului în a doua strofă din *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte — **2.** Arătați care este modul de expunere din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct — **3.** Povestiți cum ajunge Greuceanu pe tărâmul zmeilor.

4. Se dă textul:

Am încredere, dom' colonel, i-am răspuns ***eu****, îmi dau seama că* ***ne-ați salvat viețile****, dar nu știm ce s-a întâmplat cu pistolarul.*

Marin Preda, *O oră din august*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte — **d.** contrageți ultima propoziție din text în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,10 puncte — **e.** explicați cum s-a format substantivul *pistolar*;

0,40 puncte — **f.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,30 puncte — **g.** găsiți câte un sinonim pentru locuțiunile verbale: *a-și da seama, a-și da obștescul sfârșit, a o lua la sănătoasa*;

0,25 puncte — **h.** alegeți forma corectă: *maieu / maiou, ostatic / ostatec, rețeu / rețou, piscină / pișcină, salar / salariu.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 39

2 puncte — **1.** Povestiți întâmplările din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction, indicând momentele subiectului literar.

0,25 puncte — **2.** Definiți narațiunea.

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Arătați prin ce mijloace artistice este descrisă iarna în următoarele versuri:

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopii înșirați se perd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele perdute sub clăbuci albii de fum.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

4. Se dă textul:

N-am mai trecut de mult prin sat și-mi spune
Un om ce de pe-acasă a venit
Cum c-a-nflorit la noi mălinul
Și c-ai albit, mămucă, ai albit.

Nicolae Labiș, *Mama*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic versul al doilea;

0,20 puncte **d.** formulați o propoziție în care cuvântul *noi* să aibă altă valoare morfologică decât cea din text și precizați-o;

0,30 puncte **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *a înflori, a albi, mămucă*;

0,15 puncte **f.** construiți trei propoziții cu ortogramele: *l-a, n-oi, a-i*;

0,40 puncte **g.** construiți două fraze în care cuvântul *ce* să îndeplinească funcția sintactică de complement direct și de atribut adjectival și indicați valoarea lui morfologică;

0,10 puncte **h.** explicați folosirea virgulelor din ultimul vers.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 40

2 puncte **1.** Demonstrați că *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu este un roman.

0,25 puncte **2.** Dați un exemplu de comparație din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Povestiți momentul vizitei ministrului din narațiunea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

Pârcălabe, vreau ***poporul meu*** *să fie-nștiințat*
De unirea și-nrudirea care-aci s-au încheiat
Ca să pomenească țara, ca pe-o zi de praznic mare,
Ziua când din letopiseț ***și-a șters anii*** *de-nchinare.*

Alexandru Davila, *Vlaicu-Vodă*

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,25 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *praznic*, *letopiseț*;

0,10 puncte — **e.** explicați folosirea primei virgule din text;

0,20 puncte — **f.** construiți fraze în care adverbul relativ *când* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă;

0,15 puncte — **g.** explicați cum s-a format verbul *a înștiința*;

0,10 puncte — **h.** explicați sensurile paronimelor *a investi/a învesti* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 41

2 puncte

1. Arătați cum se desfășoară nunta împărătească din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte

2. Identificați figurile de stil :

Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coșbuc, *Vara*

1 punct

3. Povestiți cum îi înfrânge personajul principal pe zmei în basmul *Greuceanu*.

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Dar **trebuie să scoboare**, să străbată **o pădure**, ca să urce din nou spre **tancuri**.*

Emil Gârleanu, *Căprioara*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** explicați cum s-a format cuvântul *a străbate*;

0,10 puncte — **e.** identificați antonimele din text;

0,10 puncte — **f.** identificați locuțiunea din text și indicați felul ei;

0,10 puncte — **g.** indicați un sinonim neologic pentru verbul *a urca*;

0,30 puncte — **h.** completați punctele de suspensie cu articolul genitival potrivit:
- *Nivelul de cunoștințe ..... elevilor este ridicat.*
- *Operațiile de găurire ..... piesei s-au executat bine.*
- *Caietele curate ..... elevilor sunt pe masă.*

0,10 puncte — **i.** explicați ce este greșit în enunțul următor și rescrieți-l corect:
- *Pentru că am înotat până în largul mării, eram să mă înec.*

0,40 puncte — **j.** explicați sensul expresiilor *a tăia firul în patru, a lua la trei păzește, a umbla pe șapte cărări, a asculta cu zece urechi* și construiți câte un enunț cu ele;

0,15 puncte — **k.** despărțiți în silabe cuvintele: *codru, covrig, ungher.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Testul 42

2 puncte — **1.** Arătați ce sentimente își exprimă poetul prin descrierea anotimpului rece în pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte — **2.** Identificați figurile de stil:

În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct — **3.** Faceți portretul fizic al personajului Ionel Popescu din schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

***În fundul grădinii** avea și un măr care făcea mere de aur și, de când îl avea el, nu putuse să mănânce din pom mere **coapte**, căci, după ce le vedea înflorind, crescând și pârguindu-se, venea **oarecine** noaptea și le fura.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

CERINȚE:

0,80 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** indicați trei diminutive de la substantivul *pom* și explicați cum s-au format;

0,15 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *jertfă, părere, sfetnic.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 43

2 puncte — **1.** Demonstrați că poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri este o narațiune.

0,25 puncte — **2.** Definiți epitetul și dați un exemplu din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

1 punct — **3.** Explicați, în șase rânduri, titlul povestirii *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

— Oiță bârsană,
De ești năzdrăvană
Și de-a fi să mor
În câmp de mohor,
Să-i spui lui vrâncean
Și lui ungurean
Ca să mă îngroape,
Aice pe-aproape,
În strunga de oi,
Să fiu tot cu voi.

Miorița

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,60 puncte **d.** construiți fraze în care conjuncția compusă subordonatoare *ca să* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială de scop;

0,20 puncte **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a îngropa, a muri*;

0,15 puncte **f.** precizați valorile morfologice ale cuvântului *de* și construiți enunțuri pentru fiecare;

0,20 puncte **g.** explicați cum s-au format cuvintele: *oiță, vrâncean.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 44

2 puncte **1.** Prezentați înfruntarea dintre Mihai Viteazul și comandantul turc din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Definiți poemul eroic și dați un exemplu.

1 punct **3.** Indicați trei elemente din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă caracteristice comunicării orale.

4. Se dă textul:

Dar el știa că nu e așa, fiindcă văzuse și ***strigase****, printre explozii* ***care*** *îi copleșeau,* ***acele comenzi*** *care câștigă o luptă.*

Marin Preda, *O oră din august*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,20 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** indicați un derivat din familia lexicală a substantivului *luptă* și explicați cum s-a format;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte **e.** despărțiți în silabe substantivul *explozie* și arătați ce reguli ați aplicat;

0,20 puncte **f.** construiți două propoziții în care cuvântul *acele* să îndeplinească funcția sintactică de atribut pronominal genitival și de atribut pronominal prepozițional;

0,40 puncte **g.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: *act* ***original/originar***, ***dependență/dependință*** *de droguri, i-a făcut un* ***complement/compliment***, *medic* ***oculist/ocultist***;

0,40 puncte **h.** alegeți forma corectă:
- *I-am scris unei prietene* ***a mele/ale mele***.
- *Un prieten* ***de-ai mei/dintre ai mei/de-al meu*** *a plecat la munte.*
- *O colegă* ***a mea/de-a mea*** *urmează un curs de informatică.*

0,05 puncte **i.** găsiți un sinonim neologic pentru cuvântul *caraghios*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 45

2 puncte **1.** Caracterizați prin antiteză personajele principale din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Indicați figura de stil:

Am văzut iarăși întinsele zăvoaie de sălcii cenușii...

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

1 punct **3.** Povestiți momentul din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi în care plăieșii se predau regelui Poloniei.

4. Se dă textul:

Și mam-mare se hotărăște să stea în coridor, ***pe un geamantan străin****, să păzească* ***pe Goe****, să nu se mai întâmple ceva* ***puișorului****.*

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *puișor*, *ceva*;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte **e.** arătați din câte sunete și din câte litere este alcătuit cuvântul *geamantan*;

0,40 puncte **f.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a bănui, călătorie, a dărâma, folositor*;

0,30 puncte **g.** explicați sensurile paronimelor *campanelă / campanulă / campanilă* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **h.** găsiți și explicați greșeala:
- *În nuvela studiată întoarcerile în timp înapoi sunt numeroase.*
- *Am studiat etnogeneza poporului român.*

0,15 puncte **i.** puneți corect accentul în cuvintele: *caracter, dușman, fenomen.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 46

2 puncte **1.** Arătați care sunt trăsăturile de caracter ale lui Dan, personajul principal din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Definiți repetiția și dați un exemplu de repetiție din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Explicați prin ce greșește mama în educația copilului în schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

Cum n-oi mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M-or troieni ***cu drag***
Aduceri aminte.
Luceferi*, ce răsar*
Din umbră de cetini,
*Fiindu-****mi*** *prietini,*
O să-mi zâmbească iar.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte **d.** precizați valoarea morfologică a cuvântului *iar* din text; construiți un enunț în care același cuvânt să aibă altă valoare morfologică și indicați-o;

0,15 puncte **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *pribeag, prieten, a zâmbi*;

0,10 puncte **f.** construiți un enunț în care adverbul *atunci* să aibă funcție sintactică de atribut;

0,10 puncte **g.** construiți o propoziție cu verbul *a răsări* la modul indicativ, timpul viitor (forma utilizată în scris), persoana a III-a, numărul plural;

0,30 puncte **h.** indicați trei derivate din familia lexicală a cuvântului *prieten* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte **i.** identificați diftongii din primele două versuri;

0,40 puncte **j.** construiți patru enunțuri în care să aveți construcția *acel arbitru* în cazul acuzativ, singular și plural, și în cazul dativ, singular și plural;

0,15 puncte **k.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: ***instrumental / instrumentar*** *medical*, *miros* ***fragrant / flagrant***, *am pus becul în* ***duză / doză***;

0,15 puncte **l.** construiți o frază cu un pronume relativ îndeplinind funcția sintactică de atribut pronominal genitival.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 47

2 puncte **1.** Argumentați că pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri este o descriere.

0,25 puncte **2.** Indicați figura de stil:

Un fulger se aprinde în ochii lui pe loc.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

1 punct **3.** Arătați, într-o compunere de douăzeci de rânduri ce semnificație are plecarea din satul natal pentru Nică, personajul principal din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

4. Se dă textul:

Pre când ***se gândea*** *și se plângea dânsul, auzi un țipăt și o văietare* ***care îi*** *umplu inima de jale.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,30 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** identificați arhaismul din text;

0,20 puncte **e.** construiți două enunțuri în care substantivul *inimă* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

0,50 puncte **f.** construiți două enunțuri în care numeralul colectiv *amândoi* să fie, pe rând, în cazul dativ și în cazul acuzativ;

0,10 puncte **g.** formați prin derivare un adjectiv de la substantivul *jale* și explicați cum s-a format;

0,25 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *atlas*, *înființat*, *patrulă*, *punctual*, *simplu*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 48

2 puncte **1.** Povestiți, în douăzeci de rânduri, episodul vizitei inspectorilor din *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Definiți antiteza și dați un exemplu din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Strălucește și dismiardă oceanul de ninsoare.
Iat-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

4. Se dă textul:

Tot ***ce-i putem da*** *este plumbul din pușce, pre care i-l vom trimite noi, de pe ziduri, fără să se mai ostenească să vie înăuntru.*

Costache Negruzzi, *Sobieski și românii*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

1,25 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** indicați arhaismele din text;

0,20 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a trimite*, *a se osteni*;

0,20 puncte — **f.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,20 puncte — **g.** construiți două enunțuri din care să se desprindă sensurile omonimului *vie*;

0,40 puncte — **h.** indicați patru derivate din familia lexicală a substantivului *zid* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte — **i.** construiți două enunțuri cu ortogramele: *n-oi*, *m-ai*;

0,10 puncte — **j.** explicați ce este greșit în enunțul următor și rescrieți-l corect:
• *Am fost fericiți inspirați că am luat umbrela.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 49

2 puncte — **1.** Prezentați nunta gâzelor din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte — **2.** Identificați și definiți figurile de stil:

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopii înșirați se perd în zare …

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct — **3.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Ioane, cată să nu dăm cinstea pe rușine și pacea pe gâlceavă!… Ai să pleci unde zic eu. Și Zaharia lui Gâtlan merge cu tine. Luca Moșneagu, megieșul nostru, vă duce cu căruța cu doi cai ca niște zmei. Ia, mai bine, răpezi-te până la el de vezi, gata-i de drum?

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

4. Se dă textul:

Mi-e ***inima de lacrimi*** *plină,*
Că-n ea s-au îngropat ***mereu***
Ai mei *și-o să mă-ngrop și eu!*

George Coșbuc, *Vara*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,20 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** indicați valorile morfologice ale cuvântului *și* din text;

0,30 puncte — **e.** explicați cum s-a format verbul *a îngropa*;

0,20 puncte — **f.** alegeți forma corectă a adjectivului:
- *În port a intrat un tanc* ***petrolier/petrolifer****.*
- *Valea Jiului este o zonă* ***carbonieră/carboniferă****.*

0,30 puncte — **g.** găsiți câte un sinonim pentru expresiile: *a băga de seamă, a-i părea rău, a face praf (ceva)*;

0,20 puncte — **h.** alegeți forma corectă: *alviță/halviță, cremvurșt/crenvurșt*

0,20 puncte — **i.** construiți două enunțuri în care substantivul *lacrimă* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 50

2 puncte — **1.** Arătați cum sunt prezentate întâmplările din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă din perspectiva copilului și din perspectiva maturului.

0,25 puncte — **2.** Definiți inversiunea.

1 punct — **3.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Nu vă supără fumul de tutun? întreb eu pe madam Popescu.
— Vai de mine! la noi se fumează. Bărbatu-meu fumează... și... dumnealui... mi se pare că-i cam place.
Și zicând „dumnealui", mama mi-arată râzând pe domnul maior.
— A! zic eu, și dumnealui?
— Da, da, dumnealui! să-l vezi ce caraghios e cu țigara-n gură, să te prăpădești de râs... ca un om mare...
— A! asta nu e bine, domnule maior, zic eu; tutunul este o otravă...
— Da tu de ce tragi? mă-ntrerupe maiorul...

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Și, deși eram încredințat că, **în cele din urmă**, biruința va cumpăni spre partea Pisicuții, mă hotărâi totuși să intru la mijloc în **această** epopee **măreață**.*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

CERINȚE:

0,80 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,80 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,60 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *biruință, a cumpăni, măreață*;

0,30 puncte **e.** contrageți ultima propoziție în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 51

2 puncte **1.** Arătați care este semnificația vulturilor în nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Definiți troheul.

1 punct **3.** Caracterizați personajele din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

*Când te-i face mare, o să faci cum ăi vrea tu, dar **acum**, că ești mic, să nu ieși niciodată din vorba **mea**, că poți să pățești și mai rău.*

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, *Puiul*

CERINȚE:

0,70 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** găsiți antonimele din text;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte

e. indicați ce parte de vorbire este cuvântul *și* în text; construiți două enunțuri în care acest cuvânt să aibă alte valori morfologice și precizați-le;

0,40 puncte

f. indicați sensul paronimelor *instrumental / instrumentar*, *mortar / mortal* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte

g. alegeți forma corectă: *filigran / filigram*, *mușchetar / muschetar*, *delicvent / delincvent*, *spicher / spicher*;

0,20 puncte

h. alegeți forma corectă a verbului:
- ***Era / eram** să pierd caietul.*
- *Familia Popescu **a cumpărat / au cumpărat** o mașină nouă.*

0,20 puncte

i. găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *molipsitor*, *vinovat*;

0,05 puncte

j. despărțiți în silabe cuvântul *arctic*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

Testul 52

2 puncte

1. Demonstrați că narațiunea *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi este o nuvelă.

0,25 puncte

2. Indicați și definiți figurile de stil:

Cât de frumoasă te-ai gătit,
Natură, tu! Ca o virgină...

George Coșbuc, *Vara*

1 punct

3. Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Și nime-n urma mea
Nu-mi plângă la creștet,
Doar toamna glas să dea
Frunzișului veșted.
Pe când cu zgomot cad
Izvoarele-ntruna,
Alunece luna
Prin vârfuri lungi de brad.
Pătrunză talanga
Al serii rece vânt,
Deasupra-mi teiul sfânt
Să-și scuture creanga.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Când dădu peste moșul ce întindea cârlige, se făcu foc **de supărare** și începu să țipe la el să le ia **de acolo**, să nu sperie peștele din prima zi.*

Fănuș Neagu, *Dincolo de nisipuri*

CERINȚE:

0,70 puncte — a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,25 puncte — c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — d. explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Mi-am făcut aluzii în privința reușitei la examen.*
- *Am scris în fișă numele și pronumele meu.*
- *Apartamentul avea multe dependențe.*

0,20 puncte — e. construiți fraze în care pronumele relativ *ce* să aibă funcție sintactică de complement direct și de complement indirect;

0,40 puncte — f. indicați cele două forme de plural ale substantivelor *râs* și *termen* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 53

2 puncte — 1. Arătați de ce viața personajului Moș Dănilă din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction este reprezentativă pentru viața românilor.

0,25 puncte — 2. Explicați titlul pastelului *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct — 3. Povestiți deznodământul nuvelei *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

*Prâslea, care ședea deoparte, văzu piatra, care căzuse **cu zgomot**, și se gândea **ce** să facă ca să iasă afară.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

CERINȚE:

0,60 puncte — a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,65 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *zgomot, a se gândi*;

0,50 puncte **e.** indicați cinci cuvinte din familia lexicală a cuvântului *piatră* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte **f.** construiți două fraze în care pronumele relativ *care* să aibă funcția sintactică de complement direct și de complement indirect;

0,50 puncte **g.** alegeți forma corectă a verbelor la persoana indicată între paranteze: *continui/continuu* (persoana I), *copiez/copii* (persoana I), *crez/cred* (persoana I), *îngrașă/îngrașe* (persoana a III-a), *scriți/scrieți* (persoana a II-a);

0,20 puncte **h.** identificați adverbele din text și indicați felul lor;

0,30 puncte **i.** despărțiți în silabe cuvintele: *altfel, constructor, veghe*;

0,05 puncte **j.** puneți corect accentul în cuvântul *trafic*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 54

2 puncte **1.** Faceți caracterizarea mamei din schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte **2.** Definiți balada cultă.

1 punct **3.** Arătați ce se prezintă în expoziționea nuvelei *Sobieski și românii* de Costache Negruzi.

4. Se dă textul:

*Trec **furnici** ducând în gură **de făină marii saci**,*
*Ca să coacă **pentru nuntă** și plăcinte, și colaci;*
Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur,
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *a face, faur*;

0,40 puncte **e.** indicați patru sensuri ale omonimului *car*;

0,20 puncte **f.** indicați patru derivate din familia lexicală a cuvântului *aur* și explicați cum s-au format.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 55

2 puncte **1.** Faceți portretul miresei din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu

0,25 puncte **2.** Indicați figura de stil:

Bătrânul Dan ascultă grăind doi vechi stejari
Crescuți dintr-o tulpină pe culmea cea de munte.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

1 punct **3.** Indicați caracteristicile creațiilor folclorice prin care se poate argumenta că basmul *Greuceanu* este o operă populară.

4. Se dă textul:

***Cetatea** n-avem gând să i-o dăm **cu una, cu două**, măcar că **nu sunt în ea** nici averi, nici merinde.*

Costache Negruzzi, *Sobieski și românii*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

0,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** indicați funcția sintactică a pronumelui relativ:
- *Prietenul pe care l-a mințit nu mai vorbește cu el.*
- *Copilul căruia i-am dat cartea e prietenul meu.*
- *Planurile de vacanță la care mă gândesc sunt îndrăznețe.*
- *Nu știu care este numărul de telefon al lui Alexandru.*

0,20 puncte **e.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Două milioane este o sumă mare.*
- *Lumina lunii și focul stelelor tremura pe luciul apei.*

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte **f.** indicați sensul paronimelor *a apropia / a apropria*, *calotă / carotă* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **g.** alegeți forma corectă: *anteriu / antiriu*, *arpagic / arbagic*, *taburet / tamburet*, *tirbușon / tilbușon*;

0,60 puncte **h.** indicați cele două forme de plural ale substantivelor *colț*, *curent*, *nivel* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte **i.** indicați câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *slovă*, *stih*, *șal*, *țeastă*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 56

2 puncte **1.** Arătați care este atitudinea poetului față de moarte, așa cum reiese din strofa a treia a poeziei *Vara* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Definiți personificarea și dați un exemplu din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Povestiți întâmplările prin care trece Greuceanu pe drumul de întoarcere spre împăratul Roșu.

4. Se dă textul:

În ziua aceea nu era nici un nor deasupra, *și uriașii munți, care atâtea zile frământaseră și sloboziseră, din coamele lor zbârlite până la cer, ploile, trăsnetele și șuvoaiele, erau acum blajini, tihniți și prididiti de soare.*

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,20 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** indicați cazul și funcția sintactică a pronumelui personal din text;

0,10 puncte **e.** indicați complementul de agent din text;

0,20 puncte **f.** construiți două enunțuri în care cuvântul *ploaie* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **g.** construiți enunțuri cu prepoziția *deasupra* care să ceară trei cazuri diferite și indicați-le;

0,20 puncte **h.** identificați diftongii din cuvintele: *atâtea, coame, erau, soare*;

0,20 puncte **i.** găsiți un sinonim neologic pentru cuvintele: *a slobozi, șuvoi*;

0,15 puncte **j.** puneți corect accentul în cuvintele: *debut, ianuarie, tranzistor.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 57

2 puncte **1.** Caracterizați-l pe Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Definiți pastelul.

1 punct **3.** Faceți în douăzeci și cinci de rânduri rezumatul nuvelei *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

Și s-așază ***toți*** *la masă, cum* ***li-s*** *anii, cum li-i rangul,*
Lin *vioarele răsună, iară* ***cobza*** *ține hangul.*

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,75 puncte **e.** construiți fraze în care adverbul relativ *cum* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă;

0,20 puncte **f.** indicați sensurile paronimelor *eclipsă / elipsă* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 58

2 puncte

1. Faceți, într-o compunere de douzeci și cinci de rânduri, portretul moral al personajului principal din povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte

2. Identificați și definiți figura de stil:

Iar mireasa viorică i-aștepta-ndărătul ușii.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct

3. Recitiți nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction și transformați planul simplu al acesteia în plan dezvoltat.

4. Se dă textul:

El simțise de mai-nainte că frații ***săi*** *îi poartă sâmbetele și, când se mai lăsă frânghia ca să-l ridice și pe el,* ***dânsul*** *legă o piatră și puse căciula* ***deasupra ei****, ca să-i cerce.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

CERINȚE:

0,70 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,30 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte

d. construiți două enunțuri cu ortogramele: *să-i*, *c-a*;

0,20 puncte

e. arătați din câte sunete și din câte litere sunt alcătuite cuvintele: *căciula*, *frânghia*;

0,20 puncte

f. identificați diftongii din cuvintele: *poartă*, *piatră*;

0,50 puncte

g. construiți cinci enunțuri în care să aveți, pe rând, câte un numeral colectiv, fracționar, distributiv, multiplicativ și adverbial;

0,50 puncte

h. alegeți forma corectă: *proiect/proect*, *atribuie/atribue*, *erbacee/ierbacee*, *ridiche/ridichie*, *noembrie/noiembrie*;

0,25 puncte

i. scrieți prescurtat cuvintele: *dumneata*, *domnul*, *profesor*, *academician*, *Preasfinția sa*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

Testul 59

2 puncte **1.** Arătați ce trăsături de caracter dovedește Dan în confruntarea cu Ghirai din ultima parte a poemului eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte **2.** Definiți hiperbola și dați un exemplu din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Mai am un singur dor:
În liniștea serii
Să mă lăsați să mor
La marginea mării;
Să-mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Pe-ntinsele ape
Să am un cer senin.
Nu-mi trebuie flamuri,
Nu voi sicriu bogat,
Ci-mi împletiți un pat
Din tinere ramuri.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

4. Se dă textul:

*N-avea **nici o dovadă** și își dăduse poate seama că soldatul știa și el **acest** lucru și ar fi negat **cu hotărâre** că i s-ar fi luat închizătorul în timp ce dormea în post.*

Marin Preda, *O oră din august*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,20 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați cum s-a format substantivul *închizător*;

0,10 puncte **e.** precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate:
*...își dăduse **poate** seama că soldatul știa **și** el acest lucru*;

0,10 puncte **f.** construiți o frază în care cuvântul *poate* să fie elementul regent al unei propoziții subordonate și indicați felul acesteia;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte

g. alegeți forma corectă a adjectivului pronominal demonstrativ:
- *Dau băiatului* ***acestuia / acesta*** *o carte.*
- *Dorința colegilor* ***acestora / aceștia*** *e să mergem la munte.*
- *Caietul fetei* ***aceasta / acesteia*** *este curat.*

0,20 puncte

h. indicați sensurile omonimului *port* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte

i. alegeți forma corectă: *repercusiune / repercursiune, juristconsult / jurisconsult, somieră / somnieră*;

0,50 puncte

j. construiți fraze în care conjuncția subordonatoare *că* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, circumstanțială de cauză, circumstanțială concesivă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL 60

2 puncte

1. Rezumați capitolul *Crucea răzășilor* din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte

2. Indicați felul rimei:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct

3. Menționați procedeele artistice prin care este surprinsă legătura om–natură în strofa a doua din poezia *Vara* de George Coșbuc.

4. Se dă textul:

Când auzeam noi pe moș Luca pomenind ***cu drag de casă*** *și când mai vedeam cum rămân satele și locurile* ***frumoase*** *în urmă, și tot altele necunoscute se înfățoșează înainte-ne,* ***supărarea noastră*** *creștea la culme!*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,40 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

Scanned with OKEN Scanner

0,90 puncte **d.** dați exemple de trei prepoziții care cer cazul genitiv și construiți enunțuri cu ele;

0,60 puncte **e.** construiți șase enunțuri în care pronumele nehotărât *altul* să aibă, pe rând, funcția sintactică de subiect, de nume predicativ, de complement direct, de complement indirect, de complement de agent și de atribut pronominal genitival;

0,20 puncte **f.** construiți două enunțuri cu un adjectiv pronominal de întărire pe lângă un substantiv feminin, numărul singular, cazul dativ și pe lângă un substantiv masculin, numărul plural, cazul acuzativ;

0,15 puncte **g.** indicați trei derivate din familia lexicală a substantivului *sat* și explicați cum s-au format.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 61

2 puncte **1.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpșanul prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuibar rotind de ape peste care luna zace.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

0,25 puncte **2.** Definiți poemul.

1 punct **3.** Prezentați personajul colectiv din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

*— **Spune-mi**, zmeule spurcat, **unde** ai ascuns tu soarele și luna, căci azi nu mai ai scăpare din mâna **mea**.*

Greuceanu

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,25 puncte **e.** identificați cuvintele din text care conțin diftongi;

0,20 puncte **f.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *greșit*, *vremelnic*;

0,20 puncte **g.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Și-a terminat treaba lui.*
- *Neliniștea își avea justificările ei.*

0,20 puncte **h.** explicați sensul neologismelor *lucrativ* și *salutar* și construiți enunțuri cu ele;

0,25 puncte **i.** identificați cuvintele care fac parte din familia lexicală a substantivului ***mână***: *mânuță*, *a mânui*, *manuscris*, *mânuitor*, *mănușă*, *manșetă*, *mânușiță*, *a manipula*, *manevră*, *mânuire*, *manichiură*, *manufactură*;

0,40 puncte **j.** alcătuiți propoziții în care verbul *a spune* să aibă funcția sintactică de subiect, nume predicativ, atribut, complement direct;

0,10 puncte **k.** despărțiți în silabe cuvintele: *subiect*, *despre*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 62

2 puncte **1.** Rezumați acțiunea din romanul *Neamul Șoimărești*lor de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Indicați modul de expunere:

Pe vodă-l zărește călare trecând
Prin șiruri, cu fulgeru-n mână.
În lături s-azvârle mulțimea păgână,
Căci vodă o-mparte, cărare făcând,
Și-n urmă-i se-ndeasă, cu vuiet curgând,
Oștirea română.

Cu tropote roibii de spaimă pe mal
Rup frânele-n zbucium și saltă;
Turcimea-nvrăjbită se rupe deolaltă
Și cade-n mocirlă, un val după val,
Iar fulgerul Sinan, izbit de pe cal,
Se-nchină prin baltă.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Comentați versurile de la punctul **2**, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează.

4. Se dă textul:

Când am ajuns acasă, am înțeles ***de ce maiorul ieșise*** *un moment cu cheseaua* ***în vestibul*** *— ca să-mi toarne dulceață în șoșoni.*

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte — **d.** explicați cum s-a format substantivul *dulceață*;

0,60 puncte — **e.** arătați ce fel de verb este *a ajunge* și precizați felul propoziției subordonate al cărei element regent este:
- *Am ajuns unde am stabilit ieri.*
- *Îți ajunge cât ai învățat.*
- *El a ajuns ce și-a dorit.*

0,15 puncte — **f.** construiți o propoziție în care verbul *a turna* la modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular să aibă alt sens decât cel din text;

0,30 puncte — **g.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *L-am șters după listă.*
- *Suferă cu ficatul.*
- *Editura a publicat o lucrare de domeniul matematicii.*

0,30 puncte — **h.** scrieți prescurtat substantivele: *ianuarie, martie, iulie, septembrie, noiembrie, decembrie.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 63

2 puncte — **1.** Arătați prin ce se situează în antiteză satul de munte și satul de câmpie din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Identificați și definiți figura de stil:

Și intră-n urdie ca lupu-ntre oi.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

Iar domnu Trandafir întreabă tainic pe cestălalt, rămas mai în urmă:
— Mă rog, domnule, dacă ești bun și nu te superi... cu cine am onoarea?
— Eu?... Eu sunt inspectorul cutare ...
— Hm! Și domnu Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la domnu inspector. Nu, fără șagă!... Dar celălalt domn?...
— Celălalt e domnu ministru!

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

4. Se dă textul:

Iar tu de omor
Să nu le spui ***lor,***
Să le spui curat
Că m-am însurat
Cu-o mândră crăiasă,
A lumii mireasă;
Că la nunta ***mea***
A căzut o stea;
Soarele și luna
Mi-au ținut ***cununa.***

Miorița

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,45 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** construiți două enunțuri în care substantivul *stea* să fie folosit cu sens propriu și cu sens figurat;

0,30 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *omor*, *a se însura*, *crăiasă*;

0,20 puncte — **f.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,10 puncte — **g.** construiți un enunț în care cuvântul *iar* să fie altă parte de vorbire decât cea din text și precizați-o;

0,10 puncte — **h.** explicați cum s-a format cuvântul *mireasă*;

0,20 puncte — **i.** completați punctele de suspensie cu pronumele relative potrivite:
- *Orașele ..... așezare este pitorească sunt căutate de turiști.*
- *Cărțile ..... coperte sunt cartonate au fost tipărite anul acesta.*

Scanned with OKEN Scanner

0,05 puncte **j.** identificați triftongul din text;

0,10 puncte **k.** alegeți forma corectă: *stres/șstres, oprobriu/oprobiu.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 64

2 puncte **1.** Arătați care sunt mijloacele artistice prin care este descrisă natura în prima strofă din poezia *Vara* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Definiți metafora și dați un exemplu de metaforă din pastelul *Iarna* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Arătați, într-o compunere de douăzeci de rânduri, ce semnificație are figura fostului învățător pentru elev, așa cum reiese din fragmentul următor:

Îmi aduc aminte ce zarvă a fost, când, într-un rând, s-a zvonit că pe Domnu nostru are să-l mute într-o altă comună, peste Siret. Ne-am strâns sara toți băieții, am vorbit, unii plângeau, și am luat o hotărâre mare, să ne ducem și noi cu Domnu peste Siret. Dar Domnu nu s-a dus nicăieri; a rămas acolo pe pământul nostru; și în pământul nostru l-au și îngropat...

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

4. Se dă textul:

De la o vreme, musca își schimbă planul de atac și începu să bată părțile ***mai slabe ale citadelei****, ca și cum adică Pisicuța* ***n-ar fi avut*** *nici picioare, nici coadă, nici dinți și, mai cu samă, darul neprețuit de a-și scutura cu atâta putere pelea spetelor* ***sale****, încât geniul strategic al tuturor mușteloi universului,* ***la un loc****, ar fi rămas neputincios* ***față de cutremurul*** *prăpăditor al spinării și al coastelor ei...*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,90 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,50 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *neprețuit, prăpăditor*;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *citadelă, neprețuit, neputincios, prăpăditor*;

0,20 puncte **f.** contrageți propoziția numărul 3 în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 65

2 puncte **1.** Povestiți, într-o compunere de douăzeci de rânduri, ce se întâmplă în noaptea plecării la Socola în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte **2.** Indicați modul de expunere folosit la începutul și la sfârșitul nuvelei *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

1 punct **3.** Recitiți schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale și alcătuiți planul dezvoltat al acesteia.

4. Se dă textul:

Oamenii, când văzură iarăși soarele și luna pe cer, se veseliră și lăudară pe Dumnezeu că a dat atâta tărie ***lui Greuceanu*** *de a izbândit* ***împotriva împelițaților vrăjmași ai omenirii***.

Greuceanu

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte **d.** identificați cuvintele care fac parte din familia lexicală a substantivului ***om***: *omis, a omeni, omenesc, uman, omenos, omenie, umanitar, omenește, a umaniza, omenire*;

0,30 puncte **e.** indicați un antonim pentru cuvintele: *a se veseli, a da, vrăjmaș*;

0,40 puncte **f.** construiți două enunțuri în care prepoziția *împotriva* să ceară alte două cazuri decât cel din text și precizați-le;

0,20 puncte **g.** indicați patru sensuri ale omonimului *banc* și construiți enunțuri cu ele;

0,30 puncte **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *cutremur, îngâmfat, vrăjitorie*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 66

2 puncte **1.** Povestiți întâmplările prin care trece Agripina, personajul principal din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Definiți personajul.

1 punct **3.** Arătați cum sunt descrise apele în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

4. Se dă textul:

La voi aleargă totdeauna
***Truditu-mi** suflet să se-nchine;*
Voi singuri străjuiți altarul
***Nădejdii noastre** de mai bine.*
Al vostru-i plânsul strunei mele,
Creștini ce n-aveți sărbătoare,
Voi, cei mai buni copii ai firii,
Urziți din lacrimi și sudoare.

Octavian Goga, *Plugarii*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** construiți un enunț în care pronumele relativ *ce* să fie nume predicativ;

0,30 puncte **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *trudit*, *nădejde*, *sudoare*;

0,20 puncte **f.** construiți patru enunțuri cu ortogramele: *v-oi*, *a-l*, *ce-i*, *a-i*;

0,30 puncte **g.** construiți trei enunțuri în care cuvântul *cei* să fie de fiecare dată altă parte de vorbire și indicați-o;

0,10 puncte **h.** indicați gradul de comparație al adjectivului *bun* din text;

0,20 puncte **i.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,30 puncte **j.** alegeți forma corectă a numeralului cardinal:
- *Ziua mea e pe **doi/două** iulie.*
- *Pe **douăsprezece/doisprezece** august plec la mare.*
- *Pe **douăzeci și unu/douăzeci și una** decembrie am făcut o vizită bunicilor.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

Testul 67

2 puncte

1. Arătați, într-o compunere de douzeci și cinci de rânduri, cum apare familia Popescu în textul de mai jos:

M-am dus la Sf. Ion să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietină, ca s-o felicit pentru onomastica unicului său fiu, Ionel Popescu, un copilaș foarte drăguț, de vreo opt anișori. N-am voit să merg cu mâna goală și i-am dus băiețelului o minge foarte mare de cauciuc și foarte elastică. Atențiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roșiori în uniformă de mare ținută. După formalitățile de rigoare, am început să convorbim despre vreme, despre sorții agriculturii — d. Popescu tatăl este mare agricultor — despre criză ș.cl. Am observat doamnei Popescu că în anul acesta nu se prea vede la plimbare, la teatru, la petreceri... Doamna mi-a răspuns că de la o vreme i se urăște chiar unei femei cu petrecerile, mai ales când are copii.

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

0,25 puncte

2. Identificați metafora:

În cuibar rotind de ape peste care luna zace.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct

3. Recitiți nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi și alcătuiți planul simplu al acesteia.

4. Se dă textul:

***Lecțiile de zbor** se făceau dimineața spre răsăritul soarelui, când se îngâna ziua cu noaptea, și seara în amurg, căci **ziua** era primejdios **din pricina hereților**, care dădeau târcoale pe deasupra mirиștii.*

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, *Puiul*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,60 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** indicați alt sens al cuvântului *a îngâna* și construiți un enunț cu el;

0,20 puncte **e.** găsiți două sinonime pentru cuvântul *amurg*;

0,20 puncte **f.** explicați cum s-a format cuvântul *primejdios* și precizați ce parte de vorbire este în text;

Scanned with OKEN Scanner

0,25 puncte

g. construiți patru fraze în care pronumele relativ *cine* să introducă o propoziție subordonată predicativă și să stea în cazurile nominativ, acuzativ, dativ, genitiv.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 68

2 puncte

1. Povestiți întâmplările cuprinse în desfășurarea acțiunii în nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

0,25 puncte

2. Stabiliți măsura versurilor:

Iat-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

Vasile Alecsandri, *Iarna*

1 punct

3. Arătați cum este surprinsă natura în poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

Rușinea-i o rugină pe-o armă ***de viteaz,***
Un verme ***ce mănâncă albeața*** *din obraz.*
Cui place să roșească, roșească.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

CERINȚE:

0,50 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte

d. explicați cum s-a format cuvântul *albeață*;

0,10 puncte

e. construiți o propoziție în care cuvântul *i* să fie pronume personal;

0,20 puncte

f. indicați sensurile omonimului *corn* și construiți enunțuri cu ele;

0,20 puncte

g. alegeți forma corectă a adjectivului:

- *I-am dăruit un buchet de flori* ***dragei/dragii*** *mele mame.*
- *Am considerat că trecerea* ***adâncei/adâncii*** *văi este imposibilă.*

0,20 puncte

h. construiți două enunțuri în care cuvântul *cuminte* să fie adjectiv și adverb cu funcția sintactică de nume predicativ;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **i.** construiți trei fraze în care verbul *a rămâne* să fie element regent pentru următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, circumstanțială de loc;

0,30 puncte **j.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *împrejurare, neînsemnat, răutăcios*;

0,10 puncte **k.** despărțiți în silabe cuvintele: *altceva, dezechilibru.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 69

2 puncte **1.** Precizați care sunt elementele de basm în prezentarea celor două nunți din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Definiți hiperbola și dați un exemplu de hiperbolă din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct **3.** Arătați ce atitudine are naratorul din schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale față de celelalte personaje.

4. Se dă textul:

Cum însă ***sufletul meu niciodată n-a fost în stare*** *să ducă prea multă vreme, în spate, povara ucigătoare a sublimului, și cum puterile întunericului, în urgia răzvrătirii* ***lor****, izbise, pe toate glasurile, clapele* ***imense ale claviaturilor*** *făpturii, aș fi ajuns în cele din urmă să găsesc banală și monotonă această rodomontadă a stihiilor.*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,70 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *imens, banal*;

0,90 puncte **e.** construiți șase fraze în care verbul *a ajunge* să fie element regent pentru următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, circumstanțială de loc, circumstanțială de timp, circumstanțială de cauză, circumstanțială de scop;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte — **f.** construiți un enunț în care pronumele nehotărât *toți* să îndeplinească funcția sintactică de atribut pronominal.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 70

2 puncte — **1.** Arătați cum este prezentat satul de câmpie în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Explicați titlul romanului *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

1 punct — **3.** Explicați ce semnificație are construcția incidentă din următorul fragment:

După formalitățile de rigoare, am început să convorbim despre vreme, despre sorții agriculturii — d. Popescu tatăl este mare agricultor — despre criză ș.cl.

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

4. Se dă textul:

***Acela din noi care** s-ar întoarce mai întâi și va găsi cuțitul ruginit să nu mai aștepte **pe celălalt**, fiindcă aceasta înseamnă că a murit.*

Greuceanu

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *ruginit*, *a muri*;

0,10 puncte — **e.** indicați ce parte de vorbire este cuvântul *mai* în text;

0,30 puncte — **f.** indicați trei sensuri ale substantivului *mai* și construiți enunțuri cu ele;

0,30 puncte — **g.** completați punctele de suspensie cu adjective pronominale demonstrative de identitate:

- *M-am jucat cu ..... păpușă veche și m-am bucurat de frumusețea ..... loc unde ne ascundeam în copilărie.*
- *Am întâlnit acolo ..... prieteni de atunci.*

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **h.** construiți trei propoziții în care pronumele demonstrativ de apropiere *aceasta* să îndeplinească funcția sintactică de atribut pronominal prepozițional și să stea în trei cazuri diferite;

0,20 puncte **i.** găsiți paronimele cuvintelor *confuzie*, *colinar*, explicați-le și construiți enunțuri cu ele;

0,10 puncte **j.** despărțiți în silabe cuvintele: *biosferă*, *inamic*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 71

2 puncte **1.** Arătați prin ce procedee artistice este descris cadrul natural din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Definiți comparația și construiți un enunț cu acest procedeu artistic.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Mihai îl zărește și-alege vro doi,
Se-ntoarce și pleacă spre gloată,
Ca volbura toamnei se-nvârte el roată
Și intră-n urdie ca lupu-ntre oi,
Și-o frânge degrabă și-o bate-napoi
Și-o vântură toată.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

4. Se dă textul:

După ce s-a odihnit vreo ***câteva zile****, a început să adune bețigașe, foi uscate, paie și fire de fân și* ***și-a făcut un cuib pe un mușuroi*** *de pământ, mai sus, ca să nu-l înece ploile.*

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, *Puiul*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,75 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-a format cuvântul *bețigaș*;

0,20 puncte **e.** indicați sensurile substantivului *fire* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,45 puncte **f.** arătați din câte silabe sunt alcătuite cuvintele *foi*, *paie*, *mușuroi* și identificați diftongii;

0,20 puncte **g.** găsiți două antonime pentru cuvântul *a se odihni*;

0,20 puncte **h.** construiți o frază în care adjectivul pronominal relativ *ce* să introducă o completivă directă.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 72

2 puncte **1.** Arătați ce trăsături de caracter ale lui Nică a lui Ștefan a Petrii se desprind din ultima parte a *Aminirilor din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte **2.** Explicați titlul poemului *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

1 punct **3.** Arătați cum se conturează portretul pașei în următoarele versuri:

Hassan, de mirare, e negru-pământ;
Nu știe de-i vis, ori aieve-i.
El vede cum zboară flăcăii Sucevei,
El vede ghiaurul că-i suflet de vânt
Și-n față-i puterile turcilor sunt
Tăriile plevei.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

4. Se dă textul:

*Nevăzând **nici un pui de om pe care** să-l întrebe câte ceva, intră în palat, ca să vadă cine locuia acolo.*

Prâslea cel voinic și merele de aur

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte **d.** contrageți ultima propoziție în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,20 puncte **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *ceva*, *ca să*;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **f.** construiți fraze în care pronumele relativ *cine* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, completivă indirectă;

0,40 puncte **g.** alegeți forma corectă: *eftin / ieftin, ieșire / ește, maiestate / maestate, ierarhie / erarhie*;

0,20 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvântul *a întreba* și arătați ce reguli ați aplicat;

0,20 puncte **i.** puneți corect accentul în cuvintele: *butelie, ferigă.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 73

2 puncte **1.** Evidențiați rolul dialogului în confruntarea dintre Mihai Viteazul și pașa Hassan din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Indicați procedeele artistice:

Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coșbuc, *Vara*

1 punct **3.** Rezumați basmul *Greuceanu.*

4. Se dă textul:

Vru să dea ordin de contraatac cu grenade, dar îl izbi în ochi ***un val de pământ*** *și pietriș* ***care îl orbi*** *atât de rău, încât zadarnic începu apoi să dea din pleoape, că vederea nu i se limpezea.*

Marin Preda, *O oră din august*

CERINȚE:

0,70 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,45 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte **d.** contrageți propoziția numărul 2 în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,10 puncte **e.** găsiți un sinonim neologic pentru cuvântul *zadarnic*;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte **f.** explicați cum s-au format cuvintele: *contraatac*, *pietriș*;

0,15 puncte **g.** construiți trei enunțuri în care cuvântul *rău* să fie adjectiv, adverb, substantiv.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 74

2 puncte **1.** Arătați cum este prezentată fuga lui Hassan din fața domnitorului Mihai Viteazul în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Identificați figurile de stil:

Și pentru totdeauna sărută ca pe-o moaște
Pământul ce tresare și care-l recunoaște.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

1 punct **3.** Arătați care sunt modurile de expunere folosite în nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi, precizând unde apar și care este rolul lor.

4. Se dă textul:

***Când** l-a găsit, când i-a văzut aripa **ruptă**, a înțeles că era pierdut; dar **și-a ascuns durerea**, ca să nu-l deznădăjduiască pe el.*

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, *Puiul*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați cum s-a format verbul *a deznădăjdui*;

0,40 puncte **e.** construiți patru enunțuri în care să aveți substantivele *cenușă*, *idee*, *încălțăminte*, *soartă* în cazul genitiv;

0,10 puncte **f.** explicați folosirea primei virgule din text;

0,30 puncte **g.** construiți trei enunțuri în care substantivul *elev* să fie atribut substantival prepozițional în cazurile acuzativ, genitiv, dativ;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte **h.** explicați sensul paronimelor *omis/emis* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte **i.** alegeți forma corectă: *flanelă/flaner*, *ipsos/ipsoz*, *mărfar/marfar*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 75

2 puncte **1.** Prezentați înfruntarea dintre Tudor Șoimaru și Stroie Orheianu din capitolul *Morții poruncesc celor vii*, din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Explicați titlul nuvelei *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

1 punct **3.** Arătați cum sunt realizate portretele mirilor în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

4. Se dă textul:

N-avem oști, dară iubirea ***de moșie e un zid***
Care nu se-nfiorează ***de-a ta faimă****, Baiazid!*

Mihai Eminescu, *Scrisoarea III*

CERINȚE:

0,30 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,05 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,20 puncte **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *moșie*, *a înfiora*;

0,30 puncte **f.** construiți trei enunțuri în care cuvântul *care* să fie altă parte de vorbire decât cea din text și indicați-o;

0,10 puncte **g.** contrageți ultima propoziție subordonată în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,40 puncte **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *înălțime*, *urmare*, *vârstă*, *zilnic*;

0,30 puncte **i.** alegeți forma corectă: *complet/complect*, *a escalada/a excalada*, *grep/gref*;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte

j. găsiți și explicați greșeala:
- *Producția a scăzut cu un procent de 10 la sută.*
- *Avionul a făcut o aterizare pe pământ.*
- *Am cumpărat un vin îmbuteliat în sticlă.*

0,10 puncte

k. puneți corect accentul în cuvintele: *jilav, matur.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 76

2 puncte

1. Prezentați legătura om–natură, așa cum apare în poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte

2. Identificați și definiți figurile de stil:

Gigantică poart-o cupolă pe frunte.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

1 punct

3. Recitiți nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction și alcătuiți planul simplu al acesteia .

4. Se dă textul:

__Odată__, vara, pe-aproape de Moși, mă furișez din casă și mă duc, ziua miază-mare, la moș Vasile, fratele __tatei cel mai mare__, să fur niște cireșe, căci numai __la dânsul__ și încă la vro două locuri din sat era câte-un cireș văratec, care se cocea-pălea de Duminica Mare.

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,25 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,45 puncte

d. explicați cum s-au format cuvintele: *numai, văratic*;

0,20 puncte

e. identificați apozițiile și indicați felul lor;

0,10 puncte

f. explicați folosirea ultimei virgule din text;

0,40 puncte

g. alegeți forma corectă: *biscuit/biscuite, ciucur/ciucure, fierăstrău/ferăstrău, tango/tangou*;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte

h. indicați funcția sintactică a pronumelui relativ *ce* :
- *Nu se știe ce va deveni Ion, când va crește mare.*
- *M-a întrebat de ce am lipsit ieri.*
- *Calculatorul ce funcționează este al Ioanei.*
- *Cumpăr ce vreau.*

0,20 puncte

i. puneți corect accentul în cuvintele: *penurie, verigă.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL 77

2 puncte

1. Caracterizați personajele secundare din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte

2. Indicați caracteristicile creațiilor folclorice.

1.25 puncte

3. Povestiți întâmplările din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc, precizând momentele subiectului.

4. Se dă textul:

Toți carii știu ***de dânsul spun multe****, dar șoptind,*
Și cale de o zare îl ocolesc grăbind,
Deși-i place să crească sirepe herghelii,
Răzlețe pe întinsul câmpiilor pustii.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

CERINȚE:

0,50 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte

d. arătați prin ce procedeu de îmbogățire a vocabularului s-a obținut cuvântul *întinsul*;

0,10 puncte

e. rescrieți propoziția, așezând adjectivul înaintea substantivului determinat:
- *Lui Ursan nu-i plac munții pustii.*

0,15 puncte

f. indicați forma actuală a cuvântului *carii* și explicați de ce apare astfel, motivând ortografia lui;

0,40 puncte

g. explicați sensul paronimelor *eminent/iminent, a releva/a revela* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *cinstit, obraznic, primejdios.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 78

2 puncte **1.** Arătați care sunt mijloacele artistice prin care este descrisă o zi de vară în versurile:

Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Și n-avea aripi să mai zboare!
Și tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.

George Coșbuc, *Vara*

0,25 puncte **2.** Definiți versul.

1 punct **3.** Povestiți ce năzbâtii face personajul Ionel Popescu din schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

În sfârșit, dacă o fi să ***ne*** *ceară* ***pielea****, o să* ***le-o*** *vindem cât vom putea mai scump!*

Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** construiți un enunț în care cuvântul *scump* să fie substantiv;

0,10 puncte **e.** identificați locuțiunea din text și precizați felul ei;

0,25 puncte **f.** identificați diftongii din text;

0,30 puncte **g.** alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: ***versul/viersul*** *acestei poezii,* ***motiv floral/florar****,* ***răspuns inapt/inept****;*

0,20 puncte **h.** construiți două propoziții în care substantivul *geamgiu* la numărul plural să fie articulat nehotărât și articulat hotărât;

Scanned with OKEN Scanner

0,20 puncte

i. construiți o frază în care adverbul relativ *cât* să aibă valoare conjuncțională și indicați felul subordonatei pe care o introduce;

0,30 puncte

j. construiți trei enunțuri în care predicatul să fie exprimat prin interjecție predicativă, adverb predicativ și locuțiune verbală.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL 79

2 puncte

1. Argumentați că balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc este o narațiune.

0,25 puncte

2. Arătați ce figuri de stil se combină în versurile:

Și vorba-i e tunet, răsufletul ger.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

1 punct

3. Arătați, într-o compunere de douăzeci de rânduri, care este rolul descrierii în ultima parte a *Amintirilor din copilărie* de Ion Creangă.

4. Se dă textul:

***Popa tăia lemne** la trunchiu afară și, cum a văzut că ne așezăm la fereastră și ne pregătim de urat, a început a ne trage câteva nașteri îndesate.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,50 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,30 puncte

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte

d. explicați cum s-a format cuvântul *îndesat*;

0,20 puncte

e. arătați din câte sunete și din câte litere sunt alcătuite cuvintele: *trunchi*, *trage*;

0,30 puncte

f. construiți trei enunțuri în care pronumele demonstrativ de diferențiere *celălalt* să aibă funcția sintactică de nume predicativ, de complement de agent și de atribut pronominal genitival;

0,40 puncte

g. explicați sensul paronimelor *vers / viers*, *a gira / a gera* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte — **h.** alegeți forma corectă din următoarele combinații: *drac* ***împie-liţat / împeliţat***, *statuie* ***ecvestră / egvestră***, ***ştart / start*** *greşit*, ***zmalţ / smalţ*** *alb*;

0,30 puncte — **i.** scrieți cuvintele pronunțate *dizel*, *uichend*, *picap*;

0,15 puncte — **j.** despărțiți în silabe cuvintele: *acru*, *idee*, *obraz*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 80

2 puncte — **1.** Arătați cum face dreptate răzeșilor Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte — **2.** Definiți măsura versului.

1 punct — **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Și-i dârdâie dinții și-i galben-perit!
Dar Alah din ceruri e mare!
Și-Alah îi scurtează grozava-i cărare
Căci pașa-i de taberi aproape sosit!
Spahiii din corturi se-ndeasă grăbit,
Să-i deie scăpare.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

4. Se dă textul:

Cum o vede, ***maiorul*** *se oprește o clipă, ca și cum ar vrea să se reculeagă fiind surprins* ***de inamic***.

Ion Luca Caragiale, *Vizită...*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** arătați ce parte de vorbire este cuvântul *o* în text;

0,30 puncte — **e.** construiți trei enunțuri în care cuvântul *o* să fie de fiecare dată altă parte de vorbire;

0,40 puncte — **f.** arătați ce fel de verb este *a fi* în text și construiți două enunțuri în care să aibă alte două valori sintactice;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte

g. indicați felul propozițiilor subordonate introduse prin adverbul relativ *cum*:
- *Școala noastră a organizat o serbare cum n-am mai văzut.*
- *Bunicul a rămas cum îl știi.*
- *Am văzut cum s-a produs un accident de circulație.*
- *Nu-mi dau seama cum să rezolv problema.*
- *Cum îți vei așterne, așa vei dormi.*

0,10 puncte

h. găsiți un sinonim pentru cuvântul *inamic*;

0,30 puncte

i. alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: *comisie* ***arbitrală/arbitrară****, industrie* ***minieră/mineră****, a călători pe* ***spezele/spețele*** *statului.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL 81

2 puncte

1. Arătați unde se petrece acțiunea din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale, făcând aprecieri asupra denumirii locurilor și semnificației traseului parcurs.

0,25 puncte

2. Definiți narațiunea și dați un exemplu de narațiune literară.

1 punct

3. Arătați ce calități are personajul principal din basmul *Greuceanu.*

4. Se dă textul:

Axente Sever ***părea*** *că-l cunoaște pe feciorul lui Dobrovici, care e acum* ***lângă carul*** *din dreptul magaziei de piei crude, căci se îndrepta* ***întins spre el.***

Camil Petrescu, *Un om între oameni*

CERINȚE:

0,40 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte

d. găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *feciorul, a se îndrepta*;

0,20 puncte

e. construiți un enunț în care verbul *a vrea* să fie auxiliar;

0,10 puncte

f. construiți o frază în care adverbul relativ *cum* cu valoare conjuncțională să introducă o circumstanțială de cauză;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte

g. explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Cărțile noi apărute mi-au plăcut.*
- *Noi-născuții au o greutate normală.*
- *La examen s-au prezentat destui de mulți candidați.*

0,40 puncte

h. indicați cele două forme de plural ale substantivelor *centru* și *raport* și construiți enunțuri cu ele;

0,25 puncte

i. indicați cinci sensuri ale cuvântului polisemantic *vatră* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 82

2 puncte

1. Prezentați trăsăturile morale ale personajelor principale din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte

2. Definiți comparația și dați un exemplu din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

1 punct

3. Arătați cum apare codrul în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

4. Se dă textul:

Mi se îngăduise să citesc „Basmele" lui Ispirescu, amintirile și povestirile lui Creangă, când a intervenit un episod ***care mi-a întristat toată copilăria****.*

Mircea Eliade, *Memorii*

CERINȚE:

0,40 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte

d. explicați cum s-au format cuvintele: *Ispirescu, a întrista, copilărie*;

0,20 puncte

e. arătați ce parte de vorbire este cuvântul *lui* în text; construiți un enunț în care să fie altă parte de vorbire și precizați-o;

0,10 puncte

f. găsiți un sinonim neologic pentru cuvântul *a îngădui*;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **g.** explicați ce este greșit în următoarele enunțuri și rescrieți-le corect:
- *Parlamentarul a rostit o scurtă alocuțiune.*
- *El a citit biografia vieții unui scriitor.*
- *Bunicul avea glicemie în sânge.*

0,30 puncte **h.** alegeți forma corectă: *acoladă/arcoladă, convorbire/comvorbire, glaspapir/glașpapir*;

0,25 puncte **i.** despărțiți în silabe cuvintele: *analfabet, optsprezece, postpunere, punctaj, somptuos.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 83

2 puncte **1.** Caracterizați prin antiteză personajele principale din poemul *Scrisoarea III* de Mihai Eminescu.

0.25 puncte **2.** Explicați titlul poemului eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

1 punct **3.** Indicați trei surse ale umorului în *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

4. Se dă textul:

Din seceratul grâului și din ridicarea ***snopilor*** *se scuturaseră pe mirișe o groază de boabe cu care se hrăneau și, măcar că* ***nu era vreo*** *apă prin apropiere, nu sufereau de sete, că beau dimineața picături de rouă de pe firele* ***de iarbă****.*

Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, *Puiul*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *ridicare, picătură*;

0,20 puncte **e.** găsiți două sinonime neologice pentru cuvântul *a se hrăni*;

0,40 puncte **f.** identificați diftongii și triftongii din cuvintele: *groază, boabe, hrăneau, vreo, sufereau, beau, rouă, iarbă*;

Scanned with OKEN Scanner

0,10 puncte **g.** contrageți ultima propoziție în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,40 puncte **h.** explicați sensul paronimelor *calitate/caritate, fisă/fișă* și construiți enunțuri cu ele:

0,20 puncte **i.** găsiți câte un sinonim pentru locuțiunile verbale: *a-și da arama pe față, a se face luntre și punte.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 84

2 puncte **1.** Arătați cum se manifestă eroismul personajelor din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Definiți amfibrahul și dați un exemplu de amfibrah din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct **3.** Comentați următorul fragment, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Am văzut iarăși întinsele zăvoaie de sălcii cenușii în care intram cu grozava frică de bursuci. Frica ținea până ce dădeam de desișurile cu mure, când ne puneam la ospăț și la taifas. Pe urmă, prin poieni, chiote și goană, parcă venise pe acele meleaguri o oștire de sălbatici...

Ș-am mai văzut, la marginea târgului, șurile dărăpănate, pline de poloboace, unde ne jucam de-a ascunsul noaptea. Cu cât fior căutam prin colțuri negre, și cotrobăiam prin poloboacele răsunătuoare și cercetam, prin podurile în care se furișau dungi albe de lumină, pe tovarășii ascunși!

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

4. Se dă textul:

Și, fiindcă Pisicuța ar fi fost în stare să smulgă priponul și să se ia după mine, apoi mă dusei și, dezrădăcinând din munte ***o stâncă uriașă****, ce-mi căzu la îndemână, o răsturnai peste capătul priponului ieșit afară din pământ.*

Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,75 puncte **d.** indicați cinci derivate din familia lexicală a substantivului *rădăcină* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte **e.** explicați folosirea cratimei din text;

0,40 puncte **f.** explicați sensul paronimelor *adagiu/adagio*, *temporar/temporal* și alcătuiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 85

2 puncte **1.** Arătați care este rolul dialogului în schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte **2.** Precizați modul de expunere prin care se prezintă întâlnirea dintre învățător și inspectori în *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

1 punct **3.** Demonstrați că *Pașa Hassan* de George Coșbuc este o baladă cultă.

4. Se dă textul:

Îmi aduc aminte ce zarvă a fost, când, într-un rând, s-a zvonit că ***pe Domnu nostru*** *are să-l mute* ***într-o altă comună****, peste Siret.*

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte **d.** explicați folosirea ultimei virgule din text;

0,30 puncte **e.** găsiți câte un sinonim pentru locuțiunile verbale: *a băga de seamă*, *a-și lua inima în dinți*, *a strica orzul pe gâște*;

0,40 puncte **f.** construiți enunțuri cu ortogramele: *numai/nu mai*, *deloc/de loc*;

0,40 puncte **g.** explicați sensul paronimelor *numeral/numerar*, *a tasa/a taxa* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,15 puncte **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *dovadă, fățarnic, iad*;

0,10 puncte **i.** puneți corect accentul în cuvintele: *actor, reporter*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 86

2 puncte **1.** Explicați atitudinea poetului față de moarte în poezia *Vara* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Arătați care sunt elementele unei narațiuni.

1 punct **3.** Arătați cum sunt dezvăluite trăsăturile de caracter ale personajelor în dialogul următor:

— Te mai doare nasul, puișorule? întreabă mam-mare.
— Nu..., răspunde Goe.
— Să moară mam-mare?
— Să moară!
— Ad' să-l pupe mam-mare, că trece!
Și-l pupă în vârful nasului; apoi, așezându-i frumos beretul:
— Parcă-i șade mai bine cu beretul!... zice mam-mare scuipându-l să nu-l deoache, apoi îl sărută dulce.
— Cu ce nu-i șade lui bine? adaogă tanti Mița, și-l scuipă și dumneaei și-l sărută.
— Lasă-l încolo! că prea e nu știu cum!... Auzi d-ta! pălărie nouă și biletul! zice mamița, prefăcându-se foarte supărată.
— Să fie el sănătos, să poarte mai bună! zice mam-mare.
Dar mamița adaogă:
— Da pe mamițica n-o pupi?
— Pe tine nu vreau! zice Goe cu humor.
— Așa? zice mamița. Lasă!... și-și acoperă ochii cu mâinile și se face că plânge.
— Las' că știu eu că te prefaci! zice Goe.
— Ți-ai găsit pe cine să-nșeli! zice mam-mare.
Mamița începe să râză; scoate din săculeț ceva și zice:
— Cine mă pupă... uite!... ciucalată!

Ion Luca Caragiale, *D-l Goe...*

4. Se dă textul:

Lângă lacul care-n tremur somnoros și lin se bate,
Vezi ***o masă mare-ntinsă cu făclii prea luminate,***
Căci din patru părți a lumii împărați și-mpărătese
Au venit ca să serbeze ***nunta gingașei mirese.***

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,20 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** indicați două sensuri ale omonimului *masă* și construiți enunțuri cu ele;

1,05 puncte **e.** construiți fraze în care conjuncția simplă subordonatoare *să* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială de scop, circumstanțială condițională.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 87

2 puncte **1.** Rezumați nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte **2.** Definiți antiteza și dați un exemplu de antiteză din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct **3.** Arătați care sunt elementele macrocosmice apărute în *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu și precizați ce semnificație au.

4. Se dă textul:

Când ***ne învăța*** *cum să spunem* ***poeziile*** *eroice, vorbea tare și înălța în sus brațul drept.*

Mihail Sadoveanu, *Domnu Trandafir*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,50 puncte **d.** indicați cinci derivate din familia lexicală a adjectivului *tare* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte **e.** indicați cuvântul din text obținut prin schimbarea valorii gramaticale;

Scanned with OKEN Scanner

0,50 puncte

f. puneți virgulele în textul următor:
Băieții ar vrea să meargă la meciul de fotbal dar părinții nu-i lasă fiindcă nu și-au făcut lecțiile. Dacă vor termina repede vor putea pleca deși vor pierde prima repriză întrucât locuiesc departe de stadion.

0,40 puncte

g. alegeți forma corectă: *excortă/escortă, giuvaier/juvaier, încrengătură/încrângătură, ștachetă/stachetă*;

0,30 puncte

h. găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *cenușiu, ceresc, oacheș*;

0,15 puncte

i. puneți corect accentul în cuvintele: *miros, a prevedea, unic.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 88

1 punct

1. Povestiți întâmplările cuprinse în desfășurarea acțiunii din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

0,25 puncte

2. Definiți troheul și dați un exemplu de ritm trohaic din *Iarna* de Vasile Alecsandri.

2 puncte

3. Arătați cum se manifestă legătura om–natură în romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

*Bănică îl așteptă să se depărteze, apoi desprinse **trei curele** de la șorțul fetei, sub salcâm, și începu **să-și împletească** un bici.*

Fănuș Neagu, *Descoperind râul*

CERINȚE:

0,30 puncte

a. subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte

b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct

c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte

d. explicați cum s-au format cuvintele: *a desprinde, a împleti*;

0,40 puncte

e. alegeți forma corectă din următoarele combinații paronimice: ***virtuos/virtuoz** al naiului, **libret/livret** de economii, **a gira/a gera** o întreprindere, **a revela/a releva** un secret*;

Scanned with OKEN Scanner

0,50 puncte **f.** construiți trei fraze care să conțină o propoziție subordonată subiectivă introdusă prin pronume relativ în cazurile nominativ, dativ, acuzativ;

0,15 puncte **g.** construiți o propoziție care să conțină un numeral cardinal în cazul acuzativ, având funcția sintactică de atribut prepozițional;

0,20 puncte **h.** explicați sensul neologismelor *specios* și *vindicativ* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 89

2 puncte **1.** Demonstrați că nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction este o narațiune.

0,25 puncte **2.** Transformați vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Deh, zmeule viteaz, vino să ne batem, în săbii să ne tăiem, în suliți să ne lovim ori în luptă să ne luptăm.

Greuceanu

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Vechi pustnic, rămas singur din timpul său afară,
Ca pe un gol de munte o stâncă solitară,
Dincolo de morminte el trist acum privește
O tainică fantasmă ce-n zare s-adâncește,
Fantasma drăgălașă a verdei tinereți
Ce fuge de răsuflul geroasei bătrâneți

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

4. Se dă textul:

*Așa eram eu la vârsta cea fericită, și așa cred că au fost toți copiii, **de când îi lumea asta și pământul**, măcar să zică cine ce-a zice.*

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** arătați ce părți de vorbire poate să fie cuvântul *cea* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,40 puncte **e.** explicați sensul paronimelor *a scurta/a scruta*, *togă/tocă* și construiți enunțuri cu ele;

0,30 puncte **f.** indicați trei derivate din familia lexicală a substantivului *copil* și explicați cum s-au format;

0,05 puncte **g.** identificați diftongul din cuvântul *lumea*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 90

2 puncte **1.** Arătați cum este surprinsă legătura om–natură în poezia *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Dați un exemplu de enumerație din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

1 punct **3.** Prezentați lupta răzeșilor pentru dreptate în romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

4. Se dă textul:

Aș vrea să plâng ***de fericit,***
Că simt ***suflarea ta divină,***
Că pot să văd ce-ai plăsmuit!

George Coșbuc, *Vara*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** construiți două propoziții cu pronume posesive, având funcția sintactică de atribut pronominal genitival și de atribut pronominal prepozițional;

0,50 puncte **e.** construiți fraze în care pronumele relativ *ce* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă;

0,25 puncte **f.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a cere*, *a pedepsi*, *sfânt*, *trist*, *veșnic*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 91

2 puncte **1.** Arătați trăsăturile morale ale domnitorului Mihai Viteazul, evidențiate în balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

0,25 puncte **2.** Identificați figurile de stil:

Bătrânul Dan ascultă grăind doi vechi stejari.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

1 punct **3.** Arătați care sunt modurile de expunere utilizate în schița *Vizită...* de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

Dacă însă voiți să vă păcălesc, mă duc până ici în sat, acasă, ***să-mi aduc*** *păcălitorul, și apoi* ***am să vă păcălesc.***

Boierul și Păcală

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,25 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** explicați cum s-a format cuvântul *păcălitor*;

0,50 puncte **e.** construiți două fraze în care, pe rând, conjuncția subordonatoare *să* să introducă o propoziție subordonată circumstanțială concesivă și conjuncția subordonatoare *de* să introducă o propoziție subordonată circumstanțială consecutivă;

0,10 puncte **f.** contrageți propoziția numărul 4 în partea de propoziție corespunzătoare și precizați felul ei;

0,50 puncte **g.** alegeți forma corectă a substantivului:

- *Au căzut 20 de litri de apă pe* ***metrul/metru*** *pătrat.*
- ***Liftul/liftu*** *este defect.*
- *Am mers la* ***Râmnicu/Râmnicul*** *Sărat.*
- *El este originar din* ***Vălenii/Văleni*** *de Munte.*
- *Trenul a oprit la* ***Sighetul/Sighetu*** *Marmației.*

0,20 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *european, rachetă.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 92

2 puncte — **1.** Faceți portretul moral al lui Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte — **2.** Definiți inversiunea și dați un exemplu de inversiune din poezia *Vara* de George Coșbuc.

1 punct — **3.** Recitiți basmul *Greuceanu* și alcătuiți planul dezvoltat al acestuia.

4. Se dă textul:

*La urmă, Agripina știa că mai erau pe acasă și **alte gospodine**, care trebuie să fi fugit cum fugise și ea, prin pădure, și... turcii negreșit că se luaseră după ele!* Gala Galaction, *La Vulturi!*

CERINȚE:

0,70 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,45 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,45 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,05 puncte — **d.** alcătuiți o propoziție cu ortograma *m-ai*;

0,40 puncte — **e.** indicați patru derivate din familia lexicală a substantivului *pădure* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte — **f.** explicați folosirea primelor două virgule din text;

0,10 puncte — **g.** alegeți forma corectă: *bleumarin/bleumaren, incubație/incuibație.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 93

2 puncte — **1.** Faceți portretul socrului din *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte — **2.** Explicați titlul poeziei *Vara* de George Coșbuc.

1 punct — **3.** Recitiți schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale și transformați planul dezvoltat al acesteia în plan simplu.

4. Se dă textul:

*Iată că se îndură **norocul** și cu dânsul și dobândi un drag de copilaș, de **să-l vezi** și să nu-l mai uiți.* *Aleodor Împărat*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** identificați cuvântul derivat din text și explicați cum s-a format;

0,30 puncte — **e.** arătați ce parte de vorbire este cuvântul *și* în text și construiți un enunț în care să fie o altă parte de vorbire;

0,30 puncte — **f.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Soțul mi-a făcut un cadou frumos.*
- *Am vorbit cu fratele.*
- *A întors capul său după un coleg.*

0,30 puncte — **g.** alegeți forma corectă a numeralului:
- *O să merg la mare pe **douăzeci și doi/douăzeci și două** august.*
- *Pe **treizeci și unu/treizeci și una** iulie voi sărbători intrarea la liceu.*
- *Pe **douăzeci și unu/douăzeci și una** iunie este ziua mea.*

0,15 puncte — **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *echilibru, întreagă, lacrimă.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 94

2 puncte — **1.** Povestiți întâmplările din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri, indicând momentele subiectului literar.

0,25 puncte — **2.** Explicați titlul nuvelei *La Vulturi!* de Gala Galaction.

1 punct — **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Și nime-n urma mea
Nu-mi plângă la creștet,
Doar toamna glas să dea
Frunzișului veșted.

Mihai Eminescu, *Mai am un singur dor*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Și-n ceasul **acela Hassan** a jurat*
*Să zacă **de spaimă** o lună,*
Văzut-au și beii că fuga e bună
Și bietului pașă dreptate i-au dat,
Căci vodă ghiaurul în toți a băgat
O groază nebună.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

2,10 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,45 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *ceas*, *spaimă*, *biet*, *vodă*;

0,40 puncte **e.** construiți cinci propoziții în care pronumele nehotărât *toți* să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ în cazurile nominativ, genitiv cu prepoziție, acuzativ cu prepoziție, dativ cu prepoziție;

0,30 puncte **f.** explicați folosirea virgulelor din text.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 95

2 puncte **1.** Prezentați evoluția lui Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte **2.** Indicați modurile de expunere.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Și foșnea uscat pe frunze poala lung-a albei rochii,
Fața-i roșie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii.
La pământ mai că ajunge al ei păr de aur moale,
Care-i cade peste brațe, peste umerele goale.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

***Dânsul** crede că deși ne despart numai zece ani, alcătuim două generații atât de străine și de dușmane, încât nu există **nici o punte** de conciliere.*

Cezar Petrescu, *Întunecare*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *dușman, conciliere*;

0,35 puncte **e.** indicați un adjectiv, un substantiv și un verb din familia lexicală a cuvântului *dușman* și explicați cum s-au format;

0,40 puncte **f.** indicați cele două forme de plural ale substantivelor *cristal* și *difuzor* și construiți enunțuri cu ele;

0,40 puncte **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru locuțiunile verbale: *a sta de vorbă, a face din țânțar armăsar, a lua parte, a face rost*;

0,50 puncte **h.** alegeți forma corectă: *făraș/foraș, ghiuvetă/chiuvetă, chitară/ghitară, orhestră/orchestră, patrat/pătrat.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 96

2 puncte **1.** Demonstrați că narațiunea *La Vulturi!* de Gala Galaction este o nuvelă.

0,25 puncte **2.** Definiți metafora și dați un exemplu din poezia *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu.

1 punct **3.** Caracterizați-l pe Ghirai din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

*Dacă nu aș fi decis o dată pentru totdeauna să-mi sancționez prostiile, aș rupe foaia, dar **a ține** un jurnal ar fi o treabă **prea ușoară**, dacă ai avea facultatea de a-l modifica în urmă, dregând ceea ce din capul locului a fost prost gândit.*

Mihail Sebastian, *De două mii de ani*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *a decide*, *a sancționa*, *a modifica*;

0,20 puncte — **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *prostie*, *ceea ce*;

0,40 puncte — **f.** construiți fraze în care conjuncția subordonatoare *de* să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, completivă directă, circumstanțială concesivă;

0,40 puncte — **g.** explicați sensul paronimelor *condur/condor*, *manej/menaj* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte — **h.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Clasa opta merge în excursie.*
- *Am cumpărat 50 caiete.*
- *Vroiesc să intru la liceu.*

0,30 puncte — **i.** construiți două enunțuri în care cuvântul *înțelept* să fie adjectiv și adverb și să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 97

2 puncte — **1.** Arătați ce rol are descrierea în romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu și identificați mijloacele artistice prin care este realizată.

0,25 puncte — **2.** Definiți opera lirică și dați un exemplu.

1 punct — **3.** Recitiți nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi și transformați planul dezvoltat al acesteia în plan simplu.

4. Se dă textul:

Evident că ***ar fi putut spune*** *că mi-a adus o carte sau că a venit să-mi facă un comision, dar* ***nu spunea nimic.***

Camil Petrescu, *Patul lui Procust*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** indicați un diminutiv și un augmentativ de la substantivul *carte* și explicați cum s-au format;

0,30 puncte — **e.** arătați ce parte de vorbire poate fi cuvântul *un* și construiți enunțuri pentru fiecare situație;

0,15 puncte — **f.** explicați folosirea virgulei din text;

0,40 puncte — **g.** explicați sensul paronimelor *diferență/deferență, epic/etic* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 98

2 puncte — **1.** Demonstrați că narațiunea *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale este o schiță.

0,25 puncte — **2.** Indicați momentele subiectului literar și definiți-le.

1 punct — **3.** Arătați cum apare natura în versurile:

Priveam fără de țintă-n sus –
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departe-n zări albastre dus,
Un uriaș cu fruntea-n soare,
De pază țării noastre pus.
Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Și n-avea aripi să mai zboare!
Și tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.

George Coșbuc, *Vara*

4. Se dă textul:

Dacă firea protectoare nu s-ar fi îngrijit ***să mă apere*** *de încercările* ***acestui rău****, mutându-mă într-un fel de somnolență, n-aș mai fi putut să ies din starea în care mă împotmolisem.*

Lucian Blaga, *Luntrea lui Caron*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,50 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** construiți două enunțuri în care construcțiile *băiatul cel cuminte* și *verișoara însăși* să fie în cazul dativ;

0,15 puncte — **e.** explicați cum s-a format verbul *a îngriji*;

0,30 puncte — **f.** indicați funcția sintactică a substantivelor:
- *Mi-e poftă de plăcintă.*
- *Îmi place friptura rumenită.*

0,20 puncte — **g.** explicați ce este greșit în următoarele enunțuri și rescrieți-le corect:
- *Drumul se bifurcă în două.*
- *Peste stradă s-a construit o pasarelă de trecere.*

0,20 puncte — **h.** alegeți forma corectă: *coridor/colidor*, *a tranversa/a traversa*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 99

2 puncte — **1.** Povestiți, în cincisprezece rânduri, ce se întâmplă în timpul popasului pe drumul spre Socola din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

0,25 puncte — **2.** Dați un exemplu de metaforă din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

1 punct — **3.** Arătați cum este realizat portretul fizic al personajului principal din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

Mama îl privește și-n sufletul ***ei*** *de fugarnică încolțește un simțământ* ***stăruitor*** *de milă pentru ființa fragedă căreia i-a dat viață, pe care* ***a hrănit-o*** *cu laptele ei, dar de care trebuia să se despartă, chiar azi, căci vremea înțărcatului venise de mult încă.*

Emil Gârleanu, *Căprioara*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,70 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *fugarnic*, *stăruitor*;

0,20 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *simțimânt*, *stăruitor*;

0,20 puncte — **f.** indicați funcția sintactică a primelor două pronume relative din text;

0,15 puncte — **g.** identificați diftongii din propoziția numărul 3;

0,20 puncte — **h.** explicați ce este greșit în enunțurile următoare și rescrieți-le corect:
- *Vom continua mai departe drumul.*
- *Am studiat folclorul popular.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 100

2 puncte — **1.** Povestiți nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi, indicând și momentele subiectului literar.

0,25 puncte — **2.** Definiți opera epică și dați un exemplu.

1 punct — **3.** Arătați cum este realizat portretul craiului în versurile următoare:

Iată craiul, socru mare, rezemat în jilț cu spată,
El pe capu-i poartă mitră și-i cu barba pieptănată;
Țapăn, drept, cu schiptru-n mână, șade-n perine de puf
Și cu crengi îl apăr pagii de muscuțe și zăduf...

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

4. Se dă textul:

Într-o zi, când a voit să se spele de cerneală, ca să nu-l mai vază mama lui, se făcuse negru și săpunul și mânjise odaia întreagă și ***două*** *prosoape și se prelinsese o pată și* ***pe cățel****, singura rubedenie adevărată, ce-i mai rămânea intactă lui Ionel din* ***toată*** *familia, intrată în abecedar și în program.*

Tudor Arghezi, *Cartea cu jucării*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,70 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte — **d.** indicați ce parte de vorbire este cuvântul *lui* în text;

0,10 puncte — **e.** indicați forma literară a verbului *să vază*;

0,15 puncte — **f.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *odaie, a se prelinge, intact*;

0,40 puncte — **g.** explicați sensul paronimelor *stol / stor, machetă / mochetă* și construiți enunțuri cu ele;

0,50 puncte — **h.** alegeți forma corectă: *pastiser/patisier, respectos/respectuos, satin/saten, sesiune/seziune, a trăsni/a trăzni, vehicul/vehicol*;

0,20 puncte — **i.** identificați hiatul din cuvintele: *a voit, familia.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 101

2 puncte — **1.** Argumentați că tabloul de natură zugrăvit în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu este o descriere.

0,25 puncte — **2.** Definiți ritmul.

1 punct — **3.** Prezentați imaginea satului, așa cum este surprinsă în următorul fragment:

Satul cu casele mari acoperite cu stuh, case curate, răzășești, se întindea într-o vâlcică, sub poală de pădure. Apa Răutului curgea pe vale, subțire și limpede, scăzută de secetele verii. Nuci mari se ridicau din vii, și un graur cânta în pacea satului, în lumina dimineții. Era o zi de duminică și toaca începu să sune în clopotnița bisericii albe c-o duruire melodioasă

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimărești*

4. Se dă textul:

*Ea zicea **fiului său** că nu se putea să fie bărbat, fiindcă vorba îi curgea din gură ca mierea, boiul îi era așa de gingaș, încât îți **venea** să o bei într-o bărdăcuță de apă, perișorul subțire și stufos îi cădea pe umeri în unde, fața-i are pe vino-ncoace.*

Petre Ispirescu, *Ileana Simziana*

Scanned with OKEN Scanner

CERINȚE:

0,80 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,60 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul subordonatelor, indicând raporturile lor sintactice în frază;

0,40 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** identificați diminutivele din text și explicați cum s-au format;

0,50 puncte — **e.** explicați folosirea virgulelor din text;

0,20 puncte — **f.** alegeți forma corectă a adjectivului pronominal demonstrativ:
• *Confortul apartamentului* ***acesta / acestuia*** *este mare.*
• *Le-am dăruit colegilor* ***acestora / aceștia*** *niște cărți.*

0,20 puncte — **g.** explicați sensul paronimelor *adaptiv / adoptiv* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte — **h.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *arșiță, încordare, zestre.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Testul 102

2 puncte — **1.** Arătați cum află personajul principal din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri de năvălirile tătarilor și prezentați felul în care se pregătește de luptă.

0,25 puncte — **2.** Definiți epitetul și dați două exemple din povestirea *Domnu Trandafir* de Mihail Sadoveanu.

1 punct — **3.** Prezentați tabloul năvălirii turcilor din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction.

4. Se dă textul:

Trebuie să fim conștienți de faptul că suntem o forță uriașă, pentru că din materialul ***fragil al cuvintelor putem clădi*** *construcții arhitectonice ce vor încremeni mii de ani în amintirea oamenilor și nu se vor împrăștia decât o dată cu specia.*

Eugen Lovinescu, *Memorii*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,80 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** explicați cum s-au format cuvintele: *a încremeni, decât*;

0,20 puncte **e.** găsiți și explicați greșeala:
- *La aflarea rezultatelor, o să aveți o bucurie nespusă de mare.*
- *Aceste lecții sunt ușoare de învățat.*

0,30 puncte **f.** explicați ce este greșit în replicile următoare și rescrieți-le corect:
- *Fată frumoasă, modistă și învățată și trei ani la pasion, să-și mănânce ea tinerețile cu un ăla.*

Ion Luca Caragiale, *O noapte furtunoasă*

- *Ei, geantă latină, domnule, n-ai ce-i mai zice.*

Ion Luca Caragiale, *Conu Leonida față cu reacțiunea*

0,30 puncte **g.** construiți enunțuri cu ortogramele: *a-l, v-or, mi-i*;

0,15 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvintele: *cinemascop, ființă, târgșor.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 103

2 puncte **1.** Caracterizați personajul principal din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale.

0,25 puncte **2.** Definiți metrul (piciorul) versului.

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

O cojiță de alună trag lăcuste, podu-l scutur,
Cu musteața răsucită șede-n ea un mire flutur;
Fluturi mulți, de multe neamuri, vin în urma lui un lanț,
Toți cu inime ușoare, toți șăgalnici și berbanți
Vin țânțarii lăutarii, gândăceii, cărăbușii,
Iar mireasa viorică i-aștepta-ndărătul ușii.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

4. Se dă textul:

Îmi pare bine c-aveți încredere-n mine și faceți întocmai cum v-am spus, ca s-ajungeți sus.

Marin Sorescu, *Unde fugim de-acasă?*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

Scanned with OKEN Scanner

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** construiți o frază în care verbul *a ajunge* să fie copulativ și precizați felul propoziției subordonate al cărei element regent este;

0,40 puncte **e.** identificați locuțiunile verbale din text și găsiți câte un sinonim pentru fiecare;

0,30 puncte **f.** identificați cuvintele obținute prin conversiune:

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată.

Alexe Mateevici, *Limba noastră*

0,50 puncte **g.** indicați cinci cuvinte din familia lexicală a verbului *a face* și explicați cum s-au format;

0.20 puncte **h.** alegeți forma corectă a adjectivului:

• *Am avut multe probleme* ***familiare/familiale****.*
• *Omonimia* ***cauzală/cazuală*** *se manifestă între nominativ-acuzativ și dativ-genitiv.*

0,15 puncte **i.** puneți corect accentul în cuvintele: *lapoviță, prevedere, șaptesprezece.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

Testul 104

2 puncte **1.** Arătați ce semnificație are în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu unirea dintre planul ceresc și planul terestru.

0,25 puncte **2.** Indicați cinci mijloace de caracterizare a unui personaj.

1 punct **3.** Comentați cuvintele personajului Moș Dănilă din nuvela *La Vulturi!* de Gala Galaction:

— Pune un hotar, Stăpâne, nenorocirii noastre! Ajungă Sfinției tale atâta jertfă! Ajungă atâta risipă, atâta jaf la vulturi, din mana bietei țări și din carnea noastră!

4. Se dă textul:

Cine a trăit mult timp în preajma grădinilor și s-a deprins să urmărească jocul umbrelor în creșterea și scăderea luminei, ori s-a lăsat îmbătat de miresmele ce le poartă și le împrăștie vântul, și apoi e silit să trăiască într-o casă ***ale cărei ferești*** *dau pe un*

Scanned with OKEN Scanner

*orizont de hornuri și de coperișuri, **acela** păstrează în suflet melancolia înduioșată, ce trebuia s-o resimtă **întâiul** om după raiul pierdut.*

Dimitrie Anghel, *Calvarul florilor*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,80 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați propozițiile subordonate subiective și atributive, indicând raporturile lor sintactice în frază;

0,80 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,50 puncte — **d.** indicați cinci derivate din familia lexicală a substantivului *grădină* și explicați cum s-au format;

0,15 puncte — **e.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *melancolic*, *întâiul*, *rai*;

0,20 puncte — **f.** indicați funcția sintactică a pronumelui relativ *cine*:
- *Cine a învățat a știut la teză.*
- *Știu cine este colegul tău de bancă.*
- *Pe cine nu lași să moară nu te lasă să trăiești.*

Proverb

- *Ai înțeles la cine mă gândeam.*

0,20 puncte — **g.** explicați ce este greșit în următoarele enunțuri și corectați-le:
- *Tata are gastrită la stomac.*
- *Problema pubelelor de gunoi în orașe este importantă.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 105

2 puncte — **1.** Prezentați eroismul plăieșilor din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

0,25 puncte — **2.** Definiți ritmul iambic.

1 punct — **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Lângă lacul care-n tremur somnoros și lin se bate,
Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prealuminate,
Căci din patru părți a lumii împărați și-mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta gingașei mirese;
Feți-frumoși cu păr de aur, zmei cu solzii de oțele,
Cititorii cei de zodii și șăgalnicul Pepele.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

Scanned with OKEN Scanner

4. Se dă textul:

*Chiar basme de-ar fi câte povestește vânătorul și câte zugrăvește artistul, tot pare că te scuturi la ideea că omul se joacă așa lesne cu viața **sa, pentru un simplu gust de vânător.***

Alexandru Odobescu, *Pseudo-Cynegeticos*

CERINȚE:

0,60 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,20 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte **d.** formați cu ajutorul sufixelor un adjectiv și un adverb din familia lexicală a substantivului *vânător* și explicați cum s-au format;

0,10 puncte **e.** arătați din câte sunete și din câte litere este alcătuit cuvântul *chiar*;

0,20 puncte **f.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a povesti*, *a zugrăvi*;

0,20 puncte **g.** identificați diftongii din text;

0,30 puncte **h.** despărțiți în silabe cuvintele *artistul*, *idee* și arătați ce reguli ați aplicat;

0,30 puncte **i.** indicați funcția sintactică a elementului de relație *câte*:
- *Am aflat câte ai povestit ieri.*
- *Știu câte fete au participat la concurs.*
- *Acestea sunt cărțile împrumutate și nu știu pe câte le-a citit.*

0,15 puncte **j.** alegeți forma corectă: *balneoclimateric / balneo-climateric*, *scurtcircuit / scurt-circuit*, *anton-pannesc / antonpannesc*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 106

2 puncte **1.** Prezentați elementele de basm din poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Identificați figurile de stil:

...vulturii pluteau neobosit, scăldându-și aripile în lumină...

Gala Galaction, *La Vulturi!*

Scanned with OKEN Scanner

1 punct

3. Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Bătrânul Dan ferice se duce, Nistrul trece,
Și-n aerul Moldovei se umflă peptu-i rece,
Și inima lui crește, și ochi-i plini de jale
Cu drag privesc prin lacrimi podoaba țării sale.
Sărmanu-ngenunchează pe iarba ce străluce,
Își pleacă fruntea albă, smerit își face cruce
Și pentru totdeauna sărută ca pe-o moaște
Pământul ce tresare și care-l recunoaște...

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

4. Se dă textul:

Se înduioșa ***la gândul*** *că* ***îi va fi dat*** *să trăiască în liniște, să crească* ***găini*** *și gâște.* Alexandru Macedonski, *Pe drum de poștă*

CERINȚE:

0,40 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** indicați câte un diminutiv de la substantivele *gâscă* și *găină* și explicați cum s-au format;

0,15 puncte — **e.** arătați ce fel de verb este *a fi* în text;

0,40 puncte — **f.** explicați ce este greșit în următoarele enunțuri și rescrieți-le corect:
- *Fata care i-ai dat o carte e prietena mea.*
- *Băiatul care l-ai văzut e premiantul clasei.*
- *Problema care o rezolvi e grea.*
- *Excursia care am programat-o în vacanță e frumoasă.*

0,30 puncte — **g.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *a șovăi, a tăgădui, a ușura*;

0,20 puncte — **h.** indicați sensul paronimelor *șașiu / șasiu* și construiți enunțuri cu ele.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 107

2 puncte **1.** Demonstrați că *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri este un poem eroic.

0,25 puncte **2.** Identificați figura de stil:

Era un cer fără soare și mohorât deasupra.

Mihail Sadoveanu, *Neamul Șoimăreștilor*

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

„Stăi, pașă! Să piară azi unul din noi."
Dar pașa mai tare zorește;
Cu scările-n coapse fugaru-și lovește
Și gâtul i-l bate cu pumnii-amândoi;
Cu ochii de sânge, cu barba vâlvoi
El zboară șoimește.

George Coșbuc, *Pașa Hassan*

4. Se dă textul:

Timpul însă părea că contrariază înadins mania de lux și opulență a fanariotului, căci la 30 noiembrie ***sufla cu tărie vântul*** *cel de miazănoapte, aducând cu sine* ***troiene de zăpadă*** *deasă, care întunecau, ziua la miaza mare, lumina soarelui.*

Nicolae Filimon, *Ciocoii vechi și noi*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *lux*, *opulență*;

0,40 puncte **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *tărie*, *miazănoapte*;

0,40 puncte **f.** rescrieți enunțurile, eliminând vecinătățile neplăcute auzului:
- *Am primit ca cadou o păpușă.*
- *Ea bagă găinile în coteț.*
- *A așezat pe pervaz un platou.*
- *Mi-a arătat casa sa.*

0,30 puncte **g.** explicați sensul paronimelor *concesie/concesiune* și construiți enunțuri cu ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,15 puncte — **h.** alegeți forma corectă: *nomol/nămol*, *parizer/parizel*, *preerie/prerie*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

TESTUL 108

2 puncte — **1.** Prezentați faptele prin care Tudor Șoimaru, personajul principal din romanul *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu, devine un reprezentant al răzeșilor.

0,25 puncte — **2.** Definiți basmul.

1 punct — **3.** Rezumați întâmplările din balada cultă *Pașa Hassan* de George Coșbuc.

4. Se dă textul:

***Orice pai** în astă lume*
Trebui s-aibă vr-o ursită, o țintă, vr-un scop anume,
*La care-i dator să meargă **de vântul sorții** împins,*
Și cade numai atunci când este semnul atins!

Bogdan Petriceicu Hasdeu, *Răzvan și Vidra*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,20 puncte — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte — **d.** găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: *ursită*, *scop*;

0,20 puncte — **e.** explicați cum s-au format cuvintele: *orice*, *împins*;

1 punct — **f.** alegeți forma corectă a adjectivului pronominal nehotărât:
- *Am studiat azi opera **unui alt/altui** autor.*
- *Am dat cartea **unei altei/alte** persoane.*

0,20 puncte — **g.** indicați sensul paronimelor *a eluda/a elucida* și construiți enunțuri cu ele;

0,15 puncte — **h.** despărțiți în silabe substantivul *semnul* și arătați ce regulă ați aplicat.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct — TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

Testul 109

2 puncte

1. Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Bătrânul Dan trăiește ca șoimul singuratic
În peșteră de stâncă, pe-un munte păduratic,
Privind cu veselie cum soarele răsare,
Dând viață luminoasă cu-o caldă sărutare,
Privind cu jale lungă cum soarele apune...
Așa și el apus-au din zile mari și bune!
Vechi pustnic, rămas singur din timpul său afară,
Ca pe un gol de munte o stâncă solitară.

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

0,25 puncte

2. Identificați figura de stil prin care sunt prezentați copacii în versurile următoare:

Pare că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă,
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.

Mihai Eminescu, *Călin (file din poveste)*

1 punct

3. Caracterizați-i pe cei doi hatmani din nuvela *Sobieski și românii* de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

***Mi-am încercat cuvintele** în dreptul urechii, **ca niște ulcele smălțuite** de pământ, ca să le văd cât pot să sune și cât ar putea să tacă.*

Tudor Arghezi, *Cartea cu jucării*

CERINȚE:

0,60 puncte — **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte — **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1 punct — **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte — **d.** găsiți trei sinonime pentru substantivul *cuvânt*;

0,30 puncte — **e.** indicați trei cuvinte din familia lexicală a verbului *a suna* și explicați cum s-au format;

0,20 puncte — **f.** indicați funcția sintactică a adverbului relativ *cât*:
- *Știu cât ai lucrat.*
- *Am aflat cât este prețul cărții.*

0,20 puncte — **g.** găsiți și explicați greșeala:
- *Dăduse un mare obol la acea colectă.*
- *Pentru notele mari obținute, Ion este gelos pe Georgescu.*

Scanned with OKEN Scanner

0,15 puncte **h.** alegeți forma corectă: *funicular / furnicular*, *iaurd / iaurt*, *talaș / talaj*.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 110

2 puncte **1.** Arătați care sunt asemănările și deosebirile celor două nunți prezentate în poemul *Călin (file din poveste)* de Mihai Eminescu.

0,25 puncte **2.** Indicați figurile de stil:

Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coșbuc, *Vara*

1 punct **3.** Comentați versurile următoare, identificând figurile de stil și arătând ce sugerează:

Deși cuprins de lanțuri, măreț intră românul!
„Ghiaur! zice tătarul cu inimă haină,
Ce simte firul ierbei când coasa e vecină?“
„Ea pleacă fruntea-n pace, răspunde căpitanul,
Căci are să renască mai fragedă la anul!“

Vasile Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

4. Se dă textul:

*Dacă **vezi** că nu e chip*
Să faci plajă pe nisip,
La căldură și la soare,
*Te arunci **frumos în mare**.*

Gellu Naum, *Cărțile cu Apolodor*

CERINȚE:

0,40 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,40 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte **c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte **d.** arătați din câte sunete și din câte litere sunt alcătuite cuvintele: *chip*, *arunci*;

0,30 puncte **e.** construiți două enunțuri în care cuvântul *limpede* să fie adjectiv și adverb cu funcția sintactică de nume predicativ;

156

Scanned with OKEN Scanner

0,30 puncte **f.** scrieți cuvintele pronunțate *blö*, *cauboi*, *ferplei*;

0,40 puncte **g.** construiți opt enunțuri în care verbele *a fi* și *a face* să fie la modul imperativ, forma afirmativă și negativă, numerele singular și plural;

0,50 puncte **h.** indicați ce parte de vorbire este cuvântul *a*:
- *Am cumpărat mere a trei mii de lei kilogramul.*
- *A învăța este datoria noastră.*
- *Rochia nouă a Mariei s-a murdărit.*
- *A! Ce bine-mi pare că te văd!*
- *El a citit ieri tot romanul.*

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL 111

2 puncte **1.** Arătați ce trăsături de caracter dovedește personajul principal din poemul eroic *Dan, căpitan de plai* de Vasile Alecsandri în discuția cu hanul tătar.

0,25 puncte **2.** Indicați figura de stil:

Cât de frumoasă te-ai gătit,
Natură, tu!

George Coșbuc, *Vara*

1 punct **3.** Arătați cum sunt caracterizate personajele din schița *D-l Goe...* de Ion Luca Caragiale în discuția despre forma cuvântului *marinar*.

4. Se dă textul:

Mult stimate astru auriu,
Sau, mai simplu, dragă soare,
M-am hotărât să-ți scriu
O scrisoare.
*...**am aflat***
*Că numai și numai **de tine***
Depinde cu adevărat
Vacanța și vara cât ține.

Ana Blandiana, *Scrisoare*

CERINȚE:

0,50 puncte **a.** subliniați predicatele și indicați felul lor;

1,50 puncte **b.** delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

Scanned with OKEN Scanner

0,75 puncte	**c.** analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate;
0,20 puncte	**d.** explicați cum s-a format adjectivul *auriu*;
0,40 puncte	**e.** indicați sensurile omonimului *vară* și construiți enunțuri cu ele;
0,20 puncte	**f.** găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: *a se hotărî*, *a ține*;
0,30 puncte	**g.** despărțiți în silabe cuvintele *astru*, *simplu*, *dragă* și arătați ce reguli ați aplicat;
0,40 puncte	**h.** indicați funcția sintactică a pronumelui relativ *care*: • *După examenul greu la care m-am gândit întregul an, voi merge la mare.* • *A sosit vacanța pe care o așteptam cu nerăbdare.*
1 punct + 0,50 puncte + 1 punct	TOTAL:

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Cuvânt înainte 3

Conținuturile programei școlare pentru examenul de capacitate . . . 5

Subiectele concursului de admitere în liceu, sesiunea iulie, anii 1990–1999, cu rezolvările subiectelor de limbă română 7

Teste 47

CĂRȚILE ELEVULUI
Serie de auxiliare didactice pentru toate disciplinele

Caiete de exerciții ▫ Culegeri de probleme ▫ Teste și probe de examen ▫ Antologii de texte ▫ Teme transdisciplinare ▫ Jocuri didactice, curiozități ▫ Atlase și dicționare

Cele **111 teste** – însoțite de baremuri de notare – din volumul de față reprezintă tot atâtea posibile subiecte la proba de limba română a examenului de capacitate sau pentru admiterea în liceu ori în școala profesională. Ele au fost astfel concepute, încât să respecte programa școlară a disciplinei și să fie în conformitate cu noile standarde de evaluare. Rezolvarea testelor îi va ajuta pe candidați să-și verifice cunoștințele de limba și literatura română, să „simuleze" situația de examen și, nu în ultimul rând, să-și autoevalueze rezultatele. Volumul este la fel de util și profesorilor de limba română care își pregătesc elevii pentru examen.

În aceeași serie:

- **Aurel Cazacu**
  Logica fără profesor. Teste, exerciții, probleme
- **Doina Ruști**
  Bacalaureat 2000. Pregătire rapidă la literatura română
- **Doina Ruști**
  Bacalaureat 2000. Pregătire temeinică la literatura română
- **Viorica Tudor**
  Lexicon de chimie pentru elevi

În pregătire:

- **Maria Ochescu**
  Capacitate 2000. Pregătire rapidă la istorie
- **Victor Iancu, Săluc Horvat**
  Dicționar de ortograme

ISBN 973-50-0029-6

Scanned with OKEN Scanner